

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

57. sējums

2014. gada 8. maijs

Saturs

I *Leģislatīvi akti*

LĒMUMI

- ★ **Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 466/2014/ES (2014. gada 16. aprīlis), ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumu projektus ārpus Savienības** 1

II *Neleģislatīvi akti*

REGULAS

Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 467/2014 (2014. gada 7. maijs), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 21

LĒMUMI

2014/256/ES:

- ★ **Komisijas Lēmums (2014. gada 2. maijs) par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai pārveidota papīra izstrādājumiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 2774)(¹)** 24

(¹) Dokuments attiecas uz EEZ.

III Citi tiesību akti

EIROPAS EKONOMIKAS ZONA

- ★ EBTA Uzraudzības iestādes Lēmums Nr. 73/13/COL (2013. gada 20. februāris), ar ko astoņdesmit devīto reizi groza procesuālo un materiālo tiesību noteikumus valsts atbalsta jomā, ieviešot jaunu nodaļu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu 49

I

(Lēģislatīvi akti)

LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 466/2014/ES

(2014. gada 16. aprīlis),

ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumu projektus ārpus Savienības

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 209. un 212. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc lēģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Papildus savam galvenajam uzdevumam finansēt ieguldījumus Eiropas Savienībā, kas joprojām ir Eiropas Investīciju bankas (EIB) galvenais pienākums un mērķis, EIB veic finansēšanas darījumus ārpus Savienības, atbalstot Savienības ārpolitiku. Tādējādi ir iespējams ārējiem reģioniem pieejamos Savienības budžeta līdzekļus papildināt ar EIB finansiālajām iespējām par labu trešām mērķa valstīm. Veicot šādus finansēšanas darījumus, EIB netieši palīdz īstenot Savienības vispārīgos principus un politikas mērķus, kuri ietver nabadzības samazināšanu, veicinot iekļaujošu izaugsmi un ilgtspējīgu ekonomikas, vides un sociālo attīstību, un Savienības labklājību mainīgajos globālās ekonomikas apstākļos.
- (2) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 209. panta 3. punkts saistībā ar tā 208. pantu paredz, ka EIB atbilstīgi tās statūtiem palīdz īstenot pasākumus, kas nepieciešami, lai sekmētu Savienības politikas mērķu sasniegšanu attiecībā uz sadarbību attīstības jomā.
- (3) Lai atbalstītu Savienības ārējo darbību un lai nodrošinātu EIB iespēju finansēt ieguldījumus ārpus Savienības, neskarot EIB kredīspējas novērtējumu, lielākajā daļā tās darījumu ārpus Savienības ir izmantota ES budžeta garantija ("ES garantija"), ko pārvalda Komisija. Ar šo tiek sniegts papildu atbalsts EIB kredīspējai attiecībā uz finanšu tirgiem, un tam ir primāra nozīme.
- (4) Jaunāko ES garantiju EIB finansēšanas darījumiem, kas parakstīti laikposmā no 2007. gada 1. februāra līdz 2013. gada 31. decembrim, noteica ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1080/2011/ES ⁽²⁾. ES garantija EIB finansēšanas darījumiem ārpus Savienības, atbalstot Savienības politiku, būtu jāparedz 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmai.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 11. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 14. aprīļa lēmums.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1080/2011/ES (2011. gada 25. oktobris), ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju zaudējumiem saistībā ar aizdevumiem un aizdevumu garantijām projektiem ārpus Savienības un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 633/2009/EK (OV L 280, 27.10.2011., 1. lpp.).

- (5) Garantiju fonds ārējai darbībai (turpmāk "Garantiju fonds"), kas izveidots ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 ⁽¹⁾, sniedz likviditātes nodrošinājumu Savienības budžetam saistībā ar iespējamiem zaudējumiem EIB finansēšanas darījumos un sniedzot makrofinansālu palīdzību un *Euratom* aizdevumus ārpus Savienības.
- (6) Būtu jāizveido to valstu saraksts, kas ir potenciāli tiesīgas saņemt EIB finansējumu ar ES garantiju. Ir lietderīgi izveidot arī to valstu sarakstu, kas ir faktiski tiesīgas saņemt EIB finansējumu ar ES garantiju.
- (7) Butāna būtu jāiekļauj to valstu sarakstā, kuras ir faktiski tiesīgas saņemt EIB finansējumu, un Mjanma/Birma būtu jāiekļauj abos sarakstos, ievērojot jaunākās attīstības tendences, kas ļāva Savienībai sākt jaunu posmu attiecībās ar Butānu un Mjanmu/Birmu, lai atbalstītu abās valstīs notiekošās politiskās un ekonomiskās reformas.
- (8) Lai atspoguļotu ar politiku saistītus būtiskus notikumus, atbilstīgi būtu jāpārskata saraksts ar valstīm, kuras ir faktiski tiesīgas piedalīties EIB finansēšanas darījumos ar ES garantiju, un Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz grozījumiem III pielikumā. Komisijas veiktajiem grozījumiem III pielikumā būtu jābalstās uz vispārēju novērtējumu, ņemot vērā ekonomiskos, sociālos, vides un politiskos aspektus, jo īpaši tos, kas saistās ar demokrātiju, cilvēktiesībām un pamatbrīvībām. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga visu attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (9) Lai ņemtu vērā Garantiju fonda faktisko finansēšanas vajadzību iespējamās izmaiņas saskaņā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009, ES garantijas maksimālā pieļaujamā summa būtu jāsadala kā fiksētā maksimāli pieļaujamā summa EUR 27 000 000 000 apmērā un izvēles papildu summa EUR 3 000 000 000 apmērā. Garantiju fonda finansējums Savienības vispārējā budžetā (budžeta pozīcija 01 03 06) tiek piešķirts *ex-post*, pamatojoties uz izpildes rādītājiem attiecībā uz vēl neatmaksātajiem garantētajiem ārējiem aizdevumiem n-2 gada beigās. Ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1638/2006, ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai, "atmaksājumi", kas rodas no tiem Vidusjūras reģiona riska kapitāla un aizdevumu ieguldījumiem, attiecībā uz kuriem, izmantojot Savienības budžeta līdzekļus, darījumi tika noslēgti pirms 2007. gada, ir uzkrāti fiduciārā kontā, ko atver Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu leguldījumu un partnerības instrumentam (*FEMIP*). Daļa no minētajiem atmaksājumiem būtu izlietojami Garantijas fondam, lai tie kā izņēmuma pasākums nodrošinātu, ka saskaņā ar šo lēmumu veikto EIB finansēšanas darījumu maksimālie apjomi saglabātos atbilstīgā līmenī laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam. Atlikušie līdzekļi būtu jāatmaksā Savienības vispārējā budžetā.
- (10) Lemjot par izvēles papildu summas pilnīgu vai daļēju izmantošanu, būtu jāapsver šādi jautājumi: EIB panākumi šā lēmuma īstenošanā, īpaši attiecībā uz EIB darījumu rezultātiem, cita starpā pamatojoties uz rezultātu novērtēšanas sistēmas (*REM*) informāciju, tostarp attīstības ietekmi; Garantiju fondam nepieciešamais finansējums, ņemot vērā gan iepriekš neatmaksātās, gan nākotnē sagaidāmās neatmaksātās summas par visām Garantiju fonda finansētajām darbībām; makroekonomiskā, finanšu un politiskā situācija starpposma pārskatīšanas brīdī reģionos un valstīs, kas ir tiesīgas saņemt finansējumu.
- (11) Summām, kuras sedz ES garantija katrā reģionā, arī turpmāk vajadzētu atspoguļot maksimālos apjomus, ko EIB var finansēt ar ES garantiju, bet ne mērķus, kas EIB ir jāasniedz. Minētie maksimālie apjomi būtu jāizvērtē šā lēmuma starpposma pārskatīšanā, jo īpaši ņemot vērā iespējamās izmaiņas to reģionu un valstu sarakstā, kuri ir faktiski tiesīgi saņemt EIB finansējumu.
- (12) EIB finansēšanas darījumiem vajadzētu atbilst pašas saņēmējvalsts stratēģijām. Ņemot vērā minēto – lai uzlabotu EIB ārējo finansēšanas darbību saskaņotību un nodrošinātu, ka tās ir vairāk vērstas uz Savienības politikas atbalstīšanu, un lai saņēmēji gūtu maksimālu labumu, visiem reģioniem un valstīm, kas ir tiesīgas saņemt finansējumu, Lēmumā Nr. 1080/2011/ES ir noteikti EIB finansēšanas darījumu vispārīgie mērķi, t. i., vietējā privātā sektora attīstība, jo īpaši atbalstot mazos un vidējos uzņēmumus (MVU), sociālā un ekonomikas infrastruktūra un klimata pārmaiņu seku mazināšana un pielāgošanās tām, balstoties uz EIB salīdzinoši stiprajām pusēm jomās, kurās tā sevi ir sekmīgi pierādījusi. Minētie mērķi šajā lēmumā būtu jā saglabā, lai arī turpmāk veicinātu ilgtspējīgu izaugsmi un darbvieta veidošanu.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

- (13) MVU, tostarp Savienības MVU, kas veic ieguldījumus reģionos, uz kuriem attiecas šis lēmums, piekļuves finansējumam uzlabošanai var būt svarīga loma ekonomikas attīstības sekmēšanā un cīņā ar bezdarbu. Lai efektīvi palīdzētu MVU, EIB finansēšanas darījumiem vajadzētu būt orientētiem uz rezultātu. Lai atbalstītu vietējo attīstību, EIB attiecīgos gadījumos vajadzētu ieguldīt pētniecības un jaunrades darbībās, ko veic MVU. Valstīs, kas ir tiesīgas saņemt finansējumu, EIB būtu jāsadarbjas ar vietējām finanšu starpniecības iestādēm, kam vajadzētu būt vietējās ekonomikas dalībniekiem, jo sevišķi, lai nodrošinātu, ka daļa no finansālajiem guvumiem nonāk pie to klientiem un ka tiek radīta papildvērtība salīdzinājumā ar citiem finansējuma avotiem. EIB būtu arī pēc iespējas jāpalielina savu finanšu partneru dažādība valstīs, kurās tā darbojas. Veicot padziļinātu izpēti, EIB būtu jāizvērtē, vai finansēšanas darījumi, kas ar finanšu starpnieku palīdzību atbalsta MVU, atbilst reģionālajām tehniskās darbības pamatnostādņēm, REM un EIB standartiem. EIB būtu jāizveido ziņošanas mehānisms, lai pārlicinātos, ka MVU paredzētie līdzekļi tiek izlietoti šo uzņēmumu labā. Starpposma pārskatīšanas ietvaros EIB būtu jāsniedz konsolidēts ziņojums par finansējumu, kas saskaņā ar šo lēmumu sniegts MVU.
- (14) ES garantijas segums, kas attiecas vienīgi uz valsts vai politiska rakstura riskiem, pats par sevi nav pietiekams, lai nodrošinātu vērā ņemamu EIB darbību mikrofinansējuma atbalstam. Tādēļ šāda darbība attiecīgā gadījumā būtu jāveic, ņemot vērā budžeta līdzekļus, kas pieejami saskaņā ar citiem instrumentiem, un ar starpniecības iestāžu palīdzību, tostarp vietējā līmenī, lai nabadzīgākās valstīs veicinātu izaugsmi un netieši sekmētu nabadzības mazināšanu.
- (15) EIB būtu jāturpina finansēt ieguldījumu projektus sociālajā, vides un ekonomikas infrastruktūras jomā, tostarp attiecībā uz transportu un enerģētiku, un tai būtu jāapsver iespēja aktivizēt savu darbību, lai atbalstītu veselības un izglītības infrastruktūru, ja šādi rīcībai ir skaidra papildvērtība.
- (16) Lai stiprinātu ar klimata pārmaiņām saistīto ES garantijas aspektu, būtu jānosaka kopējā darījumu apjoma mērķsumma un jāievieš sistēma, ar kuras palīdzību *ex-ante* novērtē siltumnīcefekta gāzu emisijas attiecībā uz projektiem, kurus atbalsta ar ES garantiju. EIB finansēšanas darījumiem, ar ko atbalsta klimata pārmaiņu seku mazināšanu un pielāgošanos tām, būtu jāveido vismaz 25 % no kopējā EIB finansēšanas darījumu apjoma, lai vēl vairāk sekmētu klimata jomā noteikto Savienības mērķu īstenošanu pasaules mērogā. Lai risinātu klimata pārmaiņu radītās problēmas un pēc iespējas lietderīgāk izmantotu pieejamo finansējumu, EIB sadarbībā ar Komisiju būtu jāsniedz savas īpašās tehniskās zināšanas to publiskā un privātā sektora partneru atbalstam, kuri gūst labumu no EIB finansēšanas darījumiem. Klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās projektiem vajadzētu būt pieejamam koncesijas finansējumam. EIB finansēšanas darījumi, ja vien tas ir iespējams un nepieciešams, būtu jāpapildina ar līdzekļiem no Savienības vispārējā budžeta, efektīvi un atbilstīgi apvienojot dotācijas un aizdevumus, kas paredzēti ar klimata pārmaiņām saistīto pasākumu finansēšanai Savienības ārējās palīdzības kontekstā. Šajā sakarā Komisijas gada pārskatā, kas iesniedzams Eiropas Parlamentam un Padomei, būtu jāiekļauj sīki izstrādāts ziņojums par tiem finanšu instrumentiem, kuri izmantoti minēto projektu finansēšanā, norādot EIB finansēšanas darījumu apmēru un atbilstīgo dotāciju apmēru.
- (17) Tajās jomās, uz ko attiecas vispārīgie mērķi, par EIB finansēšanas darījumu pamatmērķi būtu jānosaka valstu savstarpējā reģionālā integrācija, jo īpaši ekonomiskā integrācija starp pirmspievienošānās valstīm, kaimiņreģionu valstīm un Savienību. Ņemot vērā minēto, EIB būtu jāspēj atbalstīt partnervalstīs tajās jomās, uz ko attiecas vispārīgie mērķi, izmantojot Savienības uzņēmumu ārvalstu tiešos ieguldījumus, kas sekmē ekonomikas integrāciju Savienībā un veicina tehnoloģiju un zināšanu nodošanu, ar noteikumu, ka ieguldījumu projektu padziļinātas izpētes veikšanas laikā pienācīga uzmanība ir pievērsta tam, lai mazinātu risku, ka EIB finansēšanas darījumi rada negatīvu ietekmi uz nodarbinātību Savienībā. EIB būtu arī jānodrošina atbalstīt Savienības uzņēmumu ārvalstu tiešos ieguldījumus partnervalstīs, pašai uzņemoties risku, ņemot vērā EIB riska uzņemšanās spēju.
- (18) EIB būtu regulāri jāveic saskaņā ar šo lēmumu atbalstīto darbību **ex post** vai starpposma novērtēšana, lai izvērtētu to nozīmi, sniegumu un ietekmi uz attīstību un lai noteiktu aspektus, kas varētu uzlabot turpmākās darbības. Šādi novērtējumi veicinātu pārskatatbildību un ilgtspējas analīzi.
- (19) Praktiskus pasākumus, ar ko nodrošina saikni starp ES garantijas vispārīgajiem mērķiem un to īstenošanu, izklāsta reģionālās tehniskās darbības pamatnostādņēs. Šādām pamatnostādņēm būtu jāatbilst plašākam Savienības reģionālās politikas regulējumam, cita starpā Eiropas kaimiņattiecību politikā noteiktajam diferenciācijas principam. Reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes būtu jāpārskata pēc šā lēmuma pieņemšanas un jāatjaunina pēc starpposma pārskatīšanas, lai pielāgotos izmaiņām Savienības ārpolitikā un prioritātēs. Atjaunotajās reģionālajās tehniskajās darbības pamatnostādņēs cita starpā būtu jāņem vērā attiecīgas izmaiņas valstīs, kuras ir tiesīgas saņemt finansējumu.

- (20) Saskaņā ar 5. Protokolu par Eiropas Investīciju bankas statūtiem, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un Līgumam par Eiropas Savienības darbību (LESD), pieprasījumi, kas iesniegti tieši EIB attiecībā uz to, lai EIB finansēšanas darījumus veiktu saskaņā ar šo lēmumu, ir jāiesniedz Komisijai atzinuma sniegšanai par atbilstību attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem un politikai. Ja Komisija sniedz negatīvu atzinumu par kādu no EIB finansēšanas darījumiem, uz ko attiecas šis lēmums, tad ES garantija attiecīgajam darījumam nebūtu jāpiemēro.
- (21) Lai gan EIB priekšrocība joprojām ir tās atšķirīgais darbības modelis, proti, tā ir publiska investīciju banka, kas veic ilgtermiņa kreditēšanas darījumus, lai panāktu, ka tiek sasniegti tās akcionāru noteiktie politiskie mērķi, EIB finansēšanas darījumiem būtu jāpalīdz nodrošināt, ka tiek ievēroti LES 21. pantā minētie Savienības ārējo darbību regulējošie pamatprincipi attiecībā uz demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību konsolidāciju un veicināšanu un ka tiek īstenotas starptautiskās saistības un nolīgumi, cita starpā arī nolīgumi vides jomā, kuros Savienība ir līgumslēdzēja puse. Jo īpaši EIB būtu jāsniedz ieguldījums ekonomiskā, finansiālā un tehniskā sadarbībā ar trešām valstīm saskaņā ar LESD 212. pantu. Turklāt EIB darbībām būtu jāatbilst starptautiskajām tiesībām, tostarp jāievēro Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtos noteiktie principi. Attiecīgajos projekta cikla posmos EIB darbībām būtu arī jāatbilst Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Konvencijai par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija). Attiecībā uz jaunattīstības valstīm EIB finansēšanas darījumiem būtu jāveicina to ilgtspējīga ekonomiskā, sociālā un vides attīstība, jo īpaši visvairāk atpalikušajās jaunattīstības valstīs, to vienmērīga un pakāpeniska integrācija pasaules ekonomikā, kā arī to mērķu ievērošana, ko Savienība apstiprinājusi saistībā ar ANO un citām attiecīgām starptautiskām organizācijām. Saskaņā ar LESD 209. panta 3. punktu palīdzot īstenot pasākumus, kas nepieciešami, lai veicinātu Savienības attīstības sadarbības politikas mērķu īstenošanu, EIB būtu jācenšas visos reģionos, kuros tā darbojas, netieši atbalstīt Apvienoto Nāciju Organizācijas 2015. gada Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu un pēc 2015. gada visu to jauno attīstības mērķu sasniegšanu, kuri varētu grozīt vai aizstāt minētos Tūkstošgades attīstības mērķus.
- (22) EIB darbībai saskaņā ar šo lēmumu būtu jāatbalsta gan Eiropas Konsensa attīstības jomā īstenošana, gan pārmaiņu programmas īstenošana, kā arī to palīdzības efektivitātes principu īstenošana, kas izklāstīti 2005. gada Parīzes deklarācijā, 2008. gada Akras rīcības programmā un 2011. gada Pusanas partnerības nolīgumā. Turklāt šai darbībai būtu jāsaucas ar ES stratēģisko satvaru un rīcības plānu par cilvēktiesībām un demokrātiju, ko Padome pieņēma 2012. gada 25. jūnijā, un starptautiskiem nolīgumiem vides jomā, tostarp attiecībā uz bioloģisko daudzveidību. Tas būtu jāīsteno, veicot vairākus konkrētus pasākumus, jo īpaši palielinot EIB spēju izvērtēt ieguldījumu projektu vides, sociālos, attīstības aspektus, tostarp cilvēktiesību un pamatbrīvību neievērošanas riskus un ar konfliktiem saistītus riskus, kā arī veicinot vietēja līmeņa apspriedes ar publiskā sektora iestādēm un pilsonisko sabiedrību. Šajā kontekstā EIB būtu jāīsteno un turpmāk jāattīsta sava REM, ar ko nodrošina tādu sīki izstrādātu darbības rādītāju kopumu, pēc kuriem nosaka EIB finansēšanas darījumu ietekmi ekonomikas, vides, sociālajā un attīstības ziņā visā EIB projekta ciklā. REM īstenošana būtu jāizvērtē šā lēmuma starpposma pārskatīšanā. Veicot ieguldījumu projekta padziļinātu izpēti, EIB, ja vajadzīgs un atbilstīgi Savienības sociālajiem un vides principiem un starptautiskai paraugpraktīkai, kā arī Savienības tiesību aktiem un saņēmējvalsts tiesību aktiem, būtu jāpieprasa, lai ieguldījumu projekta virzītājs rīkotu vietēja līmeņa apspriedes un publiskotu to rezultātus nolūkā ņemt vērā projektu ietekmi uz attiecīgajām ieinteresētajām personām. EIB būtu pastāvīgi jāsažinās ar finansēto projektu virzītājiem un saņēmējiem visā projekta izstrādes gaitā. Finanšu nolīgumos, kuri attiecībā uz EIB finansēšanas darījumiem ir parakstīti laikposmā, uz ko attiecas šis lēmums, un kuros darījuma puses ir publisko tiesību subjekti, būtu skaidri jāparedz iespēja apturēt maksājumus gadījumā, kad saskaņā ar šo lēmumu tiek atceltas tās valsts tiesības saņemt EIB finansējumu, kurā ieguldījumu projektu īsteno.
- (23) Būtu jānodrošina, lai visos līmeņos – no sākotnējās stratēģiskās plānošanas līdz pat ieguldījumu projekta praktiskai īstenošanai – EIB finansēšanas darījumi atbilstu Savienības ārpolitikai un šajā lēmumā noteiktajiem vispārīgajiem mērķiem, kā arī sekmētu to īstenošanu. Lai palielinātu Savienības ārējās darbības saskaņotību, būtu jāturpina stiprināt politisko un stratēģisko dialogu starp Komisiju un EIB, tostarp Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), vienlaikus pienācīgi informējot Eiropas Parlamentu un Padomi. EIB birojiem, kas atrodas ārpus Savienības, pēc iespējas būtu jāatrodas Savienības deleģāciju darba telpās, lai sekmētu minēto sadarbību, vienlaikus kopīgi sedzot darbības izmaksas. Būtu jāturpina piemērot Sapašanās memorandu starp Eiropas Komisiju un Eiropas Investīciju banku attiecībā uz sadarbību un koordināciju reģionos, uz kuriem attiecas Ārējais mandāts, kuru 2013. gadā pārskatīja, lai uzlabotu sadarbību un savlaicīgu informācijas apmaiņu operatīvā līmenī starp Komisiju, EĀDD un

EIB. Saprašanās memoranda ietvaros realizētā sadarbībā būtu jo īpaši jāietver regulārs pārskats par diferenciācijas principa piemērošanu kaimiņreģionu valstīs. Būtiska nozīme ir tam, ka attiecīgo plānošanas dokumentu sagatavošanas gaitā vajadzības gadījumā savlaicīgi un sistemātiski notiek viedokļu apmaiņa starp Komisiju un EIB, tostarp EĀDD, lai maksimāli veicinātu šo struktūru darbības sinerģiju. Būtu jāpastiprina arī sadarbība attiecībā uz cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu un konfliktu novēršanas jautājumiem. EIB būtu jānodrošina EIB projekta cikla laikā sadarbības ar Savienības delegācijām.

- (24) Savienības ārējās attiecības būtu jāatbalsta izmantojot jaunus instrumentus, jo īpaši ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 236/2014⁽¹⁾. Lai attiecīgajos reģionos palielinātu visa Savienības sniegtā atbalsta saskaņotību, būtu jāizmanto iespējas EIB finansējumu pēc vajadzības un atbilstīgā veidā apvienot ar Savienības budžeta līdzekļiem, izmantojot finanšu instrumentus, kas minēti VIII sadaļā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁽²⁾, un tehnisko palīdzību projektu sagatavošanā un īstenošanā, kura paredzēta pirmspieievienošanās palīdzības instrumentā II, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 231/2014⁽³⁾, Eiropas Kaimiņattiecību instrumentā, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 232/2014⁽⁴⁾, Instrumentā sadarbībai attīstības jomā, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 233/2014⁽⁵⁾, Partnerības instrumentā sadarbībai ar trešām valstīm, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 234/2014⁽⁶⁾, Instrumentā demokrātijas un cilvēktiesību atbalstam visā pasaulē, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 235/2014⁽⁷⁾, Stabilitātes un miera veicināšanas instrumentā, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 230/2014⁽⁸⁾ un Instrumentā sadarbībai kodoldrošības jomā, kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) Nr. 237/2014⁽⁹⁾. Saskaņā ar Lēmumu Nr. 1080/2011/ES Komisija izveidoja ES platformu ārējās sadarbības apvienošanai, lai optimizētu to mehānismu darbību, kuru mērķis ir kombinēti izmantot dotācijas un aizdevumus ārpus Savienības, jo īpaši īstenojot attiecīgi Savienības vispārējā budžetu un EIB aizdevumus, un lai projekta līmenī apmainītos ar paraugpraksi attiecībā uz pārvaldību un novērtēšanas kritērijiem. EIB un citu finanšu iestāžu līdzdalībai dažādu mehānismu kombinētā izmantošanā būtu pilnībā jāatbilst Savienības ārpolitikas mērķiem, atbalsta efektivitātes un pārredzamības principiem.
- (25) Tajos finansēšanas darījumos ārpus Savienības, kas ietilpst šā lēmuma darbības jomā, EIB būtu jācenšas vēl vairāk stiprināt koordināciju un sadarbību ar Eiropas un starptautiskām finanšu iestādēm, jo īpaši tām, kuras piedalās ES platformā ārējās sadarbības apvienošanai. Šī sadarbība attiecīgā gadījumā ietver sadarbību, ievērojot konkrētu nozaru prasības un savstarpēju paļāvību attiecībā uz procedūram, kā arī līdzfinansējuma izmantošanu un līdzdalību pasaules mēroga iniciatīvās, piemēram, tādās, ar kurām veicina atbalsta koordināciju un efektivitāti. Šādas koordinācijas un sadarbības mērķim vajadzētu būt līdz minimumam samazināt izmaksu iespējamo dublēšanos un darbību nevajadzīgu pārklāšanos. Sadarbībai vajadzētu būt balstītai uz savstarpējības principu. Vajadzības gadījumā būtu jāveicina EIB savstarpēja piekļuve citu Eiropas un starptautisko finanšu iestāžu izveidotiem finanšu instrumentiem. Trīspusējo saprašanās memorandu starp Komisiju, EIB grupu un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku (ERAB) par sadarbību ārpus Savienības, saskaņā ar kuru EIB grupa un ERAB var darboties papildinošā veidā, ļaujoties uz to attiecīgajām salīdzinošajām priekšrocībām, atjaunināja 2012. gadā, lai atspoguļotu to, ka ERAB ģeogrāfiskās darbības jomā tagad ietilpst arī Vidusjūras reģions; minēto memorandu būtu jāturpina piemērot. Šajā lēmumā izklāstītie principi būtu jāpiemēro arī tad, ja EIB finansējums tiek piešķirts, izmantojot sadarbības nolīgumus ar citām Eiropas un starptautiskām finanšu iestādēm.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 236/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko paredz kopīgus noteikumus un procedūras, lai īstenotu Savienības instrumentus ārējās darbības finansēšanai (OV L 77, 15.3.2014., 95. lpp.).

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

(3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 231/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido pirmspieievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II) (OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.).

(4) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 232/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido Eiropas Kaimiņattiecību instrumentu (OV L 77, 15.3.2014., 27. lpp.).

(5) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 233/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā 2014.–2020. gadam (OV L 77, 15.3.2014., 44. lpp.).

(6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 234/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido Partnerības instrumentu sadarbībai ar trešām valstīm (OV L 77, 15.3.2014., 77. lpp.).

(7) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 235/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido finanšu instrumentu demokrātijai un cilvēktiesībām visā pasaulē (OV L 77, 15.3.2014., 85. lpp.).

(8) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 230/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido Stabilitātes un miera instrumentu (OV L 77, 15.3.2014., 1. lpp.).

(9) Padomes Regula (Euratom) Nr. 237/2014 (2013. gada 13. decembris), ar ko izveido Instrumentu sadarbībai kodoldrošības jomā (OV L 77, 15.3.2014., 109. lpp.).

- (26) Lai ES garantijas izmantošanu varētu koncentrēt tajās valstīs un ieguldījumu projektos, kuros saskaņā ar EIB veikto novērtējumu, tostarp attiecībā uz ilgtspējīgu ekonomikas, sociālo un vides attīstību, ES garantija sniedz papildvērtību, EIB būtu jānudina turpināt finansēt darījumus ārpus Savienības, arī pašai uzņemoties risku, tostarp atbalstot Savienības ekonomiskās intereses, tajās valstīs un par labu tiem ieguldījumu projektiem, kuriem atbilstīgi EIB novērtējumam ir pietiekama kredītspēja, kā arī ņemot vērā EIB spēju uzņemties risku.
- (27) EIB būtu jāpaplašina piedāvāto inovatīvo finanšu instrumentu klāsts, tostarp vairāk pievēršot uzmanību garantiju instrumentu izstrādei. Turklāt EIB būtu aktīvi jāpiedalās riska dalīšanas instrumentos un parāda kapitāla tirgus finansēšanā projektiem, kas rada stabilu un paredzamu naudas plūsmu. Jo īpaši tai būtu jāapsver iespēja atbalstīt parāda kapitāla tirgus instrumentus, kas emitēti vai piešķirti ieguldījumu projekta vajadzībām, ko īsteno valstīs, kuras ir tiesīgas saņemt finansējumu. Turklāt EIB būtu jāpalielina aizdevumu izsniegšana vietējā valūtā un tai būtu jāemitē vērtspapīri vietējos tirgos ar noteikumu, ka saņēmējvalstis ievieš nepieciešamās strukturālās reformas, jo īpaši finanšu nozarē, kā arī veic citus pasākumus EIB darbību sekmēšanai. Dažādojot un paplašinot kapitāla tirgus instrumentus, īpaši būtu jāpārlicinās par to, ka minētie instrumenti nav saistīti ar riskantu finanšu praksi un nonākšanu parādā un ka tie tādējādi varētu apdraudēt finanšu stabilitāti.
- (28) Komisijai būtu katru gadu jāsniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumā būtu jāvērtē EIB finansēšanas darījumi un to atbilstība šim lēmumam, to papildvērtība un ieguldījums Savienības ārpolitikā, to kvalitāte, to ietekme uz attīstību, izmantojot EIB REM un finansiālās priekšrocības, kas nodotas saņēmējiem. Ziņojumā būtu arī jāiekļauj informācija par ES garantijas izmantošanu, par to finansējumu klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības jomā, kas piešķirts saskaņā ar šo lēmumu, par turpmāko rīcību saistībā ar to, kā tiek īstenots saprašanās memorands starp EIB un Eiropas Ombudu, un apraksts par sadarbību ar Komisiju un citām Eiropas un starptautiskām finanšu iestādēm, tostarp līdzfinansējuma jomā. Ziņojums būtu jāpublisko, lai attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp pilsoniskā sabiedrība, varētu izteikt savu viedokli.
- (29) Tie EIB finansēšanas darījumi, ar kuriem sniedz atbalstu Savienības ārpolitikai, arī turpmāk būtu jāpārvalda atbilstīgi pareizas banku darbības prakses principiem. EIB finansēšanas darījumi arī turpmāk būtu jāpārvalda saskaņā ar EIB noteikumiem un procedūrām, kuros minētie principi būtu jāatspoguļo, tostarp saskaņā ar atbilstīgiem kontroles pasākumiem un atbilstību EIB paziņojumam par sociālajiem un vides standartiem, kā arī saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem un procedūrām, kas attiecas uz Revīzijas palātu un Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF). Īstenojot finansēšanas darījumus, EIB būtu pienācīgi jāīsteno sava politika attiecībā uz vāji regulētām vai sadarbībā neieinteresētām valstīm un teritorijām, kuras par tādām ir atzinusi Savienība, Apvienoto Nāciju Organizācija, Ekonomikas sadarbības un attīstības organizācija vai Finanšu darbības uzdevumu grupa, lai sekmētu starptautiska mēroga cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Lai nodrošinātu pārredzamību, EIB sadarbībā ar vietējām finanšu starpniecības iestādēm, ciktāl tas iespējams, būtu jāizstrādā galīgo aizņēmuma saņēmēju saraksts.
- (30) EIB būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka, finansējot darījumus, uz kuriem attiecas ES garantija, Savienības finanšu intereses tiek aizsargātas, īstenojot profilakses pasākumus pret krāpšanu, korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, un ka OLAF ir tiesības veikt pārbaudes uz vietas un inspekcijas līdzekļu saņēmēju telpās. EIB saskaņā ar 2008. gadā pieņemto un 2013. gadā pārskatīto "Politiku, kas īstenojama, lai nepieļautu un novērstu aizliegtu rīcību Eiropas Investīciju bankas darbībās" ("EIB krāpšanas apkarošanas politika") būtu cieši jāsadarbjas ar kompetentajām Savienības un dalībvalstu iestādēm, lai pastiprinātu spēkā esošos pasākumus cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un pret teroristu finansēšanu un lai palīdzētu tos efektīvāk īsteno. Saskaņā ar pārkāpumu paziņošanas politiku EIB būtu arī jāpievērš īpaša uzmanība informatoru sniegtajai informācijai par iespējamiem krāpšanas, korupcijas vai citas nelikumīgas darbības gadījumiem, nodrošinot attiecīgus turpmākos pasākumus, atgriezenisko saikni un aizsardzību pret pret-darbību.
- (31) EIB vadības struktūras būtu jānudina veikt nepieciešamos EIB darbības pielāgošanas pasākumus, lai tā varētu efektīvi atbalstīt Savienības ārpolitiku un pienācīgi ievērot šajā lēmumā noteiktās prasības,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

ES garantija

1. Savienība piešķir Eiropas Investīciju bankai (EIB) budžeta garantiju finansēšanas darījumiem, kas veikti ārpus Savienības ("ES garantija"). ES garantija tiek piešķirta kā vispārēja garantija maksājumiem, ko EIB nav saņēmusi, bet kas tai pienākas saistībā ar aizdevumiem, aizdevumu garantijām un parāda kapitāla tirgus instrumentiem, kuri piešķirti vai emitēti tādu EIB ieguldījumu projektu vajadzībām, kas ir tiesīgi šādu garantiju saņemt saskaņā ar 2. punktu.
2. ES garantiju var piešķirt EIB aizdevumiem, aizdevumu garantijām un parāda kapitāla tirgus instrumentiem, kas tiek piešķirti vai emitēti to ieguldījumu projektu vajadzībām, kurus īsteno valstīs, kas ir tiesīgas saņemt finansējumu, saskaņā ar EIB noteikumiem un procedūrām, tostarp EIB paziņojumu par vides un sociālajiem principiem un standartiem, un atbalstot attiecīgos Savienības ārpolitikas mērķus, ja EIB finansējums ir piešķirts saskaņā ar parakstītu līgumu, kura darbības laiks nav beidzies un kurš nav atcelts ("EIB finansēšanas darījumi").
3. Tos EIB finansēšanas darījumus, ar ko atbalsta Savienības ārpolitiku, arī turpmāk pārvalda atbilstīgi pareizas banku darbības prakses principiem.
4. ES garantijas maksimālais segums ir 65 % no EIB finansēšanas darījumiem piešķirtās un garantētās kopsummas, atņemot atmaksātās summas un pieskaitot visas saistītās summas.
5. Ar ES garantiju sedz EIB finansēšanas darījumus, kas parakstīti laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.
6. Ja pēc 5. punktā minētā laikposma beigām Eiropas Parlaments un Padome nav pieņēmuši lēmumu, ar ko EIB piešķir jaunu ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem ārpus Savienības, minēto laikposmu vienu reizi automātiski pagarina par sešiem mēnešiem.

2. pants

Ar ES garantiju saistīto EIB finansēšanas darījumu maksimālais apjoms

1. Ar ES garantiju saistīto EIB finansēšanas darījumu maksimālais apjoms laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam nepārsniedz EUR 30 000 000 000. No maksimālā apjoma atņem finansēšanas darījumiem sākotnēji paredzētās, bet pēc tam anulētās summas.

Maksimālo apjomu sadala šādi:

- a) fiksēta maksimāli pieļaujamā summa EUR 27 000 000 000;
- b) izvēles papildu summa EUR 3 000 000 000.

Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru un pēc 19. pantā minētās starpposma pārskatīšanas lemj par b) apakšpunktā minētās summas izmantošanu pilnībā vai daļēji un par tās reģionālo sadalījumu.

2. Fiksēto maksimāli pieļaujamo summu, kas minēta 1. punkta a) apakšpunktā, sadala reģionālos maksimālajos apjomos un apakšapjomos, kā tas ir norādīts I pielikumā. Ievērojot reģionālos maksimālos apjomus, EIB pakāpeniski nodrošina līdzsvarotu sadalījumu pa valstīm tajos reģionos, uz kuriem attiecas ES garantija.

3. pants

Vispārīgie mērķi un principi

1. ES garantiju piešķir tikai tiem EIB finansēšanas darījumiem, kuriem saskaņā ar EIB veikto novērtējumu ir papildvērtība un ar kuriem atbalsta jebkuru no šādiem vispārīgajiem mērķiem:
 - a) vietējā privātā sektora attīstība, jo īpaši atbalsts MVU;
 - b) sociālās un ekonomikas infrastruktūras, tostarp transporta, enerģētikas un vides infrastruktūras, un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstība;
 - c) klimata pārmaiņu seku mazināšana un pielāgošanās tām.

2. Saglabājot EIB kā investīcijas bankas atšķirīgās īpašības, finansēšanas darījumi, ko EIB veic saskaņā ar šo lēmumu, palīdz ievērot vispārīgās ES intereses, jo īpaši Savienības ārējo darbību regulējošos principus, kā minēts LES 21. pantā, un palīdz īstenot tos starptautiskos nolīgumus vides jomā, kuru līgumslēdzēja puse ir Savienība. EIB vadības struktūras tiek mudinātas veikt nepieciešamos EIB darbības pielāgošanas pasākumus, lai tā varētu efektīvi atbalstīt Savienības ārpolitiku un pienācīgi ievērot šajā lēmumā noteiktās prasības.

3. Reģionālā integrācija valstu starpā, tostarp īpaši ekonomiskā integrācija starp pirmspievienošanās valstīm, kaimiņreģionu valstīm un Savienību, ir EIB finansēšanas darījumu pamatmērķis jomās, uz kurām attiecas 1. punktā noteiktie vispārīgie mērķi. EIB veic finansēšanas darījumus saņēmējvalstīs tajās jomās, uz kurām attiecas minētie vispārīgie mērķi, sniedzot atbalstu ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, ar kuriem veicina ekonomikas integrāciju Savienībā.

4. Jaunattīstības valstīs, kas iekļautas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas oficiālās attīstības palīdzības saņēmēju sarakstā, EIB finansēšanas darījumi saskaņā ar LESD 208. un 209. pantu netieši palīdz sasniegt Savienības politikas mērķus attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, piemēram, nabadzības mazināšanu, veicinot iekļaujošu izaugsmi un ilgtspējīgu ekonomikas, vides un sociālo attīstību.

5. Lai nodrošinātu to, ka ieguldījumiem privātajā sektorā ir vislielākā ietekme uz attīstību, EIB cenšas stiprināt vietējo privāto sektoru saņēmējvalstīs, atbalstot vietējos ieguldījumus, kā paredzēts 1. punkta a) apakšpunktā. EIB finansēšanas darījumos, ar kuriem atbalsta 1. punktā noteiktos vispārīgos mērķus, cenšas arī paredzēt atbalstu ieguldījumu projektiem, kurus īsteno MVU no Savienības. Lai efektīvi uzraudzītu to līdzekļu izlietojumu, kas piešķirti attiecīgo MVU vajadzībām, EIB izveido atbilstīgas līgumiskas prasības ar finanšu starpniekiem, iekļaujot standartus, saskaņā ar kuriem saņēmēji sniedz ziņojumus.

EIB sadarbojas ar tiem finanšu starpniekiem, kas var atbalstīt MVU konkrētās vajadzības valstīs, kurās EIB darbojas, un kas EIB finansēšanas darījumos, kurus īsteno valstī, kas ir tiesīga saņemt finansējumu, nepiedalās ar tādu instrumentu starpniecību, kuri atrodas sadarbībā neieinteresētā citā valstī vai teritorijā, kas minēta 13. pantā.

6. Ar EIB finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktos vispārīgos mērķus, galvenokārt atbalsta ieguldījumu projektus tādās jomās kā transports, enerģētika, vides infrastruktūra, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, veselība un izglītība. Tas nozīmē arī enerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus, un šādas enerģijas integrāciju, energosistēmu pārveidošanu, ļaujot pāriet uz tehnoloģijām un degvielām ar zemāku oglekļa emisijas līmeni, ilgtspējīgu energoapgādes drošību un enerģētikas infrastruktūru, tostarp gāzes ražošanai un transportēšanai uz Savienības enerģijas tirgu, kā arī lauku apvidu elektrifikāciju, vides infrastruktūru, piemēram, ūdens, sanitārijas un zaļo infrastruktūru, telesakaru un platjoslas tīkla infrastruktūru.

7. Ar EIB finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktos vispārīgos mērķus, atbalsta ieguldījumu projektus, kuri paredzēti, lai mazinātu klimata pārmaiņu radītās sekas un pielāgotos tām, un kuri sekmē Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām vispārējā mērķa sasniegšanu, jo īpaši projekti, kas paredzēti, lai nepieļautu vai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju rašanos atjaunojamo energoresursu jomās, energoefektivitātes un ilgtspējīga transporta jomās, vai lai palielinātu apdraudētāko valstu, nozaru un kopienu spējas pielāgoties nelabvēlīgajam klimata pārmaiņu sekām. Atbilstības kritērijus projektiem, kuri saistīti ar rīcību klimata jomā, nosaka EIB klimata pārmaiņu stratēģijā, ko atjaunina līdz 2015. gada beigām. Tādēļ, lai noteiktu, vai projektā iekļautie priekšlikumi optimāli uzlabo energoefektivitāti, ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā vajadzētu iekļaut analīzi par oglekļa dioksīda emisijas ietekmi. Laikposmā, uz kuru attiecas šis lēmums, minēto darījumu īpatsvars ir vismaz 25 % no visiem EIB finansēšanas darījumiem.

8. Saskaņā ar Savienības un starptautiskajiem mērķiem klimata pārmaiņu jomā EIB sadarbībā ar Komisiju līdz 2015. gada beigām atjaunina klimata pārmaiņu stratēģiju attiecībā uz EIB finansēšanas darījumiem. Veicot šo atjaunināšanu, cita starpā integrē konkrētas darbības, ar ko nodrošina, lai ar šo lēmumu atbalstītie ieguldījumu projekti atbilstu Savienības mērķiem klimata pārmaiņu jomā, un ar ko pastiprina centienus atbalstīt atjaunojamus energoresursus un energoefektivitāti.

9. Ar ES garantiju sedz tikai tos EIB finansēšanas darījumus, ko veic valstīs, kuras ir tiesīgas saņemt finansējumu un kuras ar EIB ir noslēgušas pamatnolīgumu, ar ko nosaka juridiskos nosacījumus, saskaņā ar kuriem ir veicami šādi darījumi.

4. pants

Valstis, uz kurām attiecas lēmums

1. To valstu saraksts, kuras varētu būt tiesīgas saņemt EIB finansējumu ar ES garantiju, ir iekļauts II pielikumā. To valstu saraksts, kuras ir tiesīgas saņemt EIB finansējumu ar ES garantiju, ir iekļauts III pielikumā, un tajā neietver valstis, kas nav uzskaitītas II pielikumā. Attiecībā uz valstīm, kas nav uzskaitītas II pielikumā, lēmumu par tiesībām uz EIB finansējumu ar ES garantiju pieņem katrā gadījumā atsevišķi saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.
2. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 18. pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz grozījumiem III pielikumā. Komisijas lēmumi balstās uz vispārēju novērtējumu, ņemot vērā ekonomiskos, sociālos, vides un politiskos aspektus, jo īpaši tos, kas saistās ar demokrātiju, cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī Eiropas Parlamenta attiecīgās rezolūcijas un Padomes lēmumus un secinājumus.
3. Ievērojot 4. punktu, deleģētie akti, ar kuriem groza III pielikumu, neietekmē ES garantijas segumu EIB finansēšanas darījumiem, kas parakstīti pirms minēto deleģēto aktu stāšanās spēkā.
4. Maksājumus par EIB finansēšanas darījumiem, uz kuriem attiecas 8. panta 1. punktā minētā vispārējā garantija, neveic valstis, kas nav minētas III pielikumā.
5. Ar ES garantiju nesedz EIB finansēšanas darījumus konkrētā valstī, ar ko nolīgums par šiem darījumiem ir parakstīts pēc šīs valsts pievienošanās Savienībai.

5. pants

EIB finansēšanas darījumu ieguldījums Savienības politikas īstenošanā

1. Komisija kopā ar EIB viena gada laikā pēc šā lēmuma stāšanās spēkā atjaunina esošās reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes attiecībā uz EIB finansēšanas darījumiem.

Reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes atbilst vispārējam Savienības reģionālās politikas regulējumam, kas izklāstīts IV pielikumā. Ar reģionālajām tehniskajām darbības pamatnostādnēm jo īpaši nodrošina, lai EIB finansējums saskaņā ar šo lēmumu papildinātu Savienības attiecīgo politiku, programmas un instrumentus palīdzības sniegšanai dažādos reģionos.

Atjauninot reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes, Komisija un EIB ņem vērā Eiropas Parlamenta attiecīgās rezolūcijas un Padomes lēmumus un secinājumus. Reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes atbilst prioritātēm, kas noteiktas valsts vai reģionālajās programmās, kuras, ja tādas ir pieejamas, izstrādājušas saņēmējvalstis, minēto programmu izstrādes procesā pienācīgi ņemot vērā jebkuru apspriešanos ar vietējo pilsonisko sabiedrību.

Komisija nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei atjauninātās reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes, tiklīdz tās ir sagatavotas.

Ievērojot reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes, EIB izstrādā attiecīgas finansēšanas stratēģijas un nodrošina to īstenošanu.

EIB finansēšanas darījumi atbilst saņēmējvalsts reģionālajām tehniskajām darbības pamatnostādnēm un stratēģijām.

Reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes pārskata pēc 19. pantā minētās starpposma pārskatīšanas.

2. Saskaņā ar Protokola Nr. 5 19. pantā noteikto procedūru Komisija sniedz atzinumu par EIB finansēšanas darījumiem. Ja Komisija sniedz nelabvēlīgu atzinumu par kādu no EIB finansēšanas darījumiem, uz ko attiecas šis lēmums, tad attiecīgajam darījumam nepiemēro ES garantiju.

6. pants

Sadarbība ar Komisiju un EĀDD

1. Lai maksimāli palielinātu sinerģiju starp EIB finansēšanas darījumiem un Savienības budžeta līdzekļiem, vēl vairāk pastiprina EIB ārējo darbību saskaņotību ar Savienības ārpolitikas mērķiem, jo īpaši atjauninot 5. pantā minētās reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes, attiecībā uz kurām vajadzības gadījumā politikas jautājumos konsultējas ar EĀDD, kā arī īstenojot regulāru un sistemātisku dialogu un savlaicīgu informācijas apmaiņu par:

- a) Komisijas vai attiecīgā gadījumā EĀDD sagatavotiem stratēģijas dokumentiem, piemēram, valstu un reģionu stratēģijas dokumentiem, provizoriskām programmām, rīcības plāniem un pirmspievienošanās dokumentiem;
- b) EIB stratēģiskās plānošanas dokumentiem, potenciālo ieguldījumu projektu sarakstiem un EIB gada ziņojumiem Komisijai;
- c) citiem politikas un darbības aspektiem.

2. Sadarbību īsteno, pamatojoties uz atsevišķu pieeju katram reģionam, tostarp Savienības delegāciju līmenī, un ņemot vērā EIB lomu, kā arī Savienības politiku katrā reģionā.

7. pants

Sadarbība ar citām Eiropas un starptautiskām finanšu iestādēm

1. Attiecīgos gadījumos EIB finansēšanas darījumus veic, sadarbojoties ar citām Eiropas daudzpusējām un dalībvalstu finanšu iestādēm ("Eiropas finanšu iestādes"), un starptautiskām finanšu iestādēm, tostarp reģionālām attīstības bankām ("Starptautiskas finanšu iestādes"), lai pēc iespējas palielinātu sinerģiju, sadarbību un efektivitāti, kopīgi izstrādātu inovatīvus finanšu instrumentus, nodrošinātu piesardzīgu un saprātīgu riska dalījumu un saskaņotus ieguldījumu projektu un nozares nosacījumus un lai līdz minimumam samazinātu izmaksu iespējamo dublēšanos un nevajadzīgu pārklāšanos.

2. Šā panta 1. punktā minēto sadarbību veicina ar koordināciju starp Komisiju, EIB un atbilstīgajām Eiropas un starptautiskajām finanšu iestādēm, kuras darbojas dažādos reģionos, – attiecīgā gadījumā saskaņā ar saprašanās memorandu vai citiem Savienības reģionālās sadarbības regulējumiem.

8. pants

ES garantijas segums un noteikumi

1. Attiecībā uz tiem EIB finansēšanas darījumiem – izņemot parāda kapitāla tirgus instrumentus ietverošus darījumus –, kuri ir noslēgti ar kādu valsti vai kurus garantē kāda valsts, un citiem EIB finansēšanas darījumiem, kas ir noslēgti ar reģionu vai vietējām pašvaldībām vai valsts īpašumā vai kontrolē esošiem uzņēmumiem vai iestādēm, ja šādiem EIB finansēšanas darījumiem ir dots attiecīgs EIB kredītriska novērtējums, kurā ņemts vērā kredītriska stāvoklis attiecīgajā valstī, ar ES garantiju sedz visus maksājumus, ko EIB nav saņēmusi, bet kas tai pienākas ("vispārējā garantija").

2. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā Palestīnu pārstāv Palestīniešu pašpārvalde, un Kosovu ⁽¹⁾ pārstāv Kosovas iestādes.

3. Attiecībā uz EIB finansēšanas darījumiem, kas nav minēti 1. punktā, ar ES garantiju sedz visus maksājumus, ko EIB nav saņēmusi, bet kas tai pienākas, ja tos nesaņem tāpēc, ka ir īstenojies viens no šādiem politiskiem riskiem ("politiska riska garantija"):

- a) valūtas nepārvešana;
- b) īpašuma ekspropriācija;

⁽¹⁾ Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijai 1244(1999) un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

- c) karš vai pilsoņu nemieri;
 - d) tiesiskuma neievērošana, pārkāpjot līgumu.
4. Tiem EIB finanšu darījumiem, kas ietver parāda kapitāla tirgus instrumentus, piemēro vienīgi politiska riska garantiju.
5. Finansēšanas nolīgumos, kurus saistībā ar EIB finansēšanas darījumiem slēdz ar individuāliem projektu virzītājiem, paredz arī pienācīgus vides un sociālos noteikumus atbilstīgi EIB noteikumiem un procedūrām.
6. Komisija un EIB 14. pantā minētajā garantijas nolīgumā izklāsta skaidru un pārredzamu finansējuma piešķiršanas politiku, saskaņā ar kuru EIB savas ārējās darbības jomā nosaka tos darījumus, kas būtu jāfinansē atbilstīgi šim lēmumam, lai nodrošinātu, ka ES garantija tiek izmantota visefektīvākajā veidā. Šīs finansējuma piešķiršanas politikas pamatā ir EIB novērtētā EIB finansēšanas darījumu kredītspēja, I pielikumā noteiktie maksimālie apjomi, darījumu partnera veids – valsts vai reģionāla vienība, uz ko attiecas šā panta 1. punkts, vai privāta vienība – EIB spēja uzņemties risku un citi attiecīgi kritēriji, tostarp ES garantijas radītā papildvērtība. Eiropas Parlamentu un Padomi informē par finansējuma piešķiršanas politiku saskaņā ar 14. pantu.
7. ES garantijas izmantošanas gadījumā Savienība pārņem visas EIB attiecīgās tiesības attiecībā uz jebkuru pienākumu, kas saistīts ar tās finanšu darījumiem, – saskaņā ar 14. pantā minēto garantijas nolīgumu.

9. pants

EIB veiktā ieguldījumu projektu novērtēšana un uzraudzība

1. EIB veic rūpīgu padziļinātu izpēti un attiecīgos gadījumos lūdz projektu virzītājiem projekta plānošanas un īstenošanas posmā un atbilstīgi Savienības principiem sociālajā un vides jomā īstenot vietēja līmeņa sabiedrisko apspriešanos ar attiecīgajām valsts un vietējā līmeņa ieinteresētajām personām, kā arī ar pilsonisko sabiedrību par to ieguldījumu projektu sociālajiem, cilvēktiesību, vides, ekonomiskajiem un ar attīstību saistītajiem aspektiem, kuriem piemēro ES garantiju, un sniegt attiecīgu informāciju, lai novērtētu ieguldījumu Savienības ārpolitikas un stratēģisko mērķu sasniegšanā.

Attiecīgos gadījumos tas ietver arī novērtējumu par to, kā, izmantojot tehnisko palīdzību, visā projekta ciklā var uzlabot EIB finansējuma saņēmēju spējas. EIB noteikumi un procedūras ietver arī nepieciešamos noteikumus par ieguldījumu projektu ietekmes novērtēšanu vides un sociālā jomā un par tādu aspektu novērtēšanu, kas saistīti ar cilvēktiesībām un konfliktu novēršanu, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar šo lēmumu atbalstītie ieguldījumu projekti ir vides un sociālā ziņā ilgtspējīgi.

2. Papildus *ex-ante* novērtējumam par attīstības aspektiem EIB uzrauga finansēšanas darījumu īstenošanu. Tā jo īpaši lūdz projekta virzītājiem veikt padziļinātu uzraudzību projekta īstenošanas gaitā līdz tā pabeigšanai, *inter alia* saistībā ar ieguldījumu projekta ietekmi uz ekonomiku, attīstību, sociālo jomu, vidi un cilvēktiesībām. EIB regulāri pārbauda projekta virzītāju sniegto informāciju un dara to publiski pieejamu, ja projekta virzītājs tam piekrīt. Ja tas ir iespējams, tiek publicēti ar EIB finansēšanas darījumiem saistīto projektu noslēguma ziņojumi, izņemot konfidenciālu informāciju.

3. EIB cenšas uzraudzīt arī starpniecības darbību īstenošanu un finanšu starpnieku darbību MVU atbalstam.

4. EIB izveido visaptverošu sistēmu, lai *ex-ante* novērtētu relatīvo un absolūto siltumnīcefekta gāzu emisijas līmeni saistībā ar tiem EIB finansēšanas darījumiem, kur minētais emisijas līmenis sasniedz būtiskus sliekšņus, kā noteikts attiecīgā metodoloģijā –, kas ietverta EIB klimata pārmaiņu stratēģijā, un ja ir pieejami dati.

5. Ja tas ir iespējams, uzraudzības rezultāti ir publiskojami, ievērojot konfidencialitātes prasības un attiecīgo personu piekrišanu.

10. pants

Ārējie piešķirtie ieņēmumi Garantiju fondam

Atmaksājumi un ieņēmumi EUR 110 000 000 apmērā, kas rodas no darījumiem, kuri noslēgti pirms 2007. gada, tostarp kapitāla atmaksas, atbrīvotās garantijas, un aizdevumu pamatsummu atmaksājumi, dividendes, kapitāla pieaugums, garantijas maksas un aizdevumu un fiduciāro kontu summu procenti, ko atmaksā fiduciārā kontā, kurš atvērts Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu ieguldījumu un partnerības instrumentam un saistīts ar atbalstu no Savienības vispārējā budžeta, veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 21. panta 4. punktu, un tos izmanto Garantiju fondam.

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu ieguldījumu un partnerības instrumenta vajadzībām izveidotajā fiduciārā kontā atmaksātās summas, kas pārsniedz EUR 110 000 000, pēc pārvaldības izmaksu un maksu atskaitīšanas iekļauj Savienības vispārējā budžetā.

11. pants

Ikgadēja ziņošana un uzskaitē

1. Komisija katru gadu ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par EIB finansēšanas darījumiem, kas veikti saskaņā ar šo lēmumu. Ziņojums ir publiski pieejams, un tajā iekļauj:

- a) novērtējumu par EIB finansēšanas darījumiem projekta, nozares, valsts un reģionālā līmenī, un par minēto darījumu atbilstību šim lēmumam;
- b) novērtējumu par EIB finansēšanas darījumu papildvērtību, paredzamos rezultātus, sasniegtos rezultātus un ietekmi uz attīstību kopumā, izmantojot EIB rezultātu novērtēšanas sistēmas ikgadējo ziņojumu. Šajā sakarībā EIB izmanto darbības rādītājus saistībā ar finansēto projektu attīstības, vides un sociālajiem aspektiem, tostarp cilvēktiesību aspektiem, ņemot vērā attiecīgos rādītāju saskaņā ar 2005. gada Parīzes deklarāciju par palīdzības efektivitāti. Darbības rādītāji, kuri izmantojami, lai novērtētu projektu vides aspektus, ietver "tīras tehnoloģijas" kritērijus, kas principā vērsti uz energoefektivitāti un emisiju mazināšanas tehnoloģijām;
- c) novērtējumu par EIB finansēšanas darījumu ieguldījumu Savienības ārpolitikas un stratēģisko mērķu sasniegšanā, ņemot vērā 5. pantā minētās reģionālās tehniskās darbības pamatnostādnes;
- d) novērtējumu par finansiālām priekšrocībām, kas kopumā nodoti EIB finansēšanas darījumu saņēmējiem;
- e) novērtējumu par EIB finansēšanas darījumu kvalitāti, jo īpaši par to, cik lielā mērā EIB, veicot finansēto ieguldījumu projektu padziļinātu izpēti un uzraudzību, ir ņēmusi vērā vides un sociālo ilgtspēju;
- f) detalizētu informāciju par ES garantijas izmantošanu;
- g) informāciju par saskaņā ar šo lēmumu piešķirtā finansējuma apjomu klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības jomā, kopīgos datus par ietekmi uz 9. panta 4. punktā minētajām absolūtajām un relatīvajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā arī par novērtēto projektu skaitu, kuros izvērtēts klimata pārmaiņu risks;
- h) aprakstu par sadarbību ar Komisiju un citām Eiropas un starptautiskām finanšu iestādēm, tostarp līdzfinansējuma jomā. Ziņojumā jo īpaši iekļauj Savienības finanšu resursu un citu Eiropas un starptautisko finanšu iestāžu resursu sadalījumu, kas izmantoti kopā ar EIB finansējumu, tādējādi sniedzot pārskatu par kopējiem ieguldījumiem, kuri atbalstīti ar EIB finansēšanas darījumiem, kas veikti saskaņā ar šo lēmumu. Ziņojumā iekļauj informāciju arī par jaunu saprašanās memorandu noslēgšanu starp EIB un citām Eiropas vai starptautiskām finanšu iestādēm, kam ir ietekme uz EIB finansēšanas darījumiem, kas veikti saskaņā ar šo lēmumu;
- i) informāciju par turpmāko rīcību saistībā ar to, kā tiek īstenots saprašanās memorands starp EIB un Eiropas Ombudu, ciktāl minētais memorands skar EIB finansēšanas darījumus, uz kuriem attiecas šis lēmums.

2. Lai sagatavotu 1. punktā minēto Komisijas ziņojumu, EIB iesniedz Komisijai ikgadējus ziņojumus par EIB finansēšanas darījumiem, kas veikti saskaņā ar šo lēmumu, ietverot visus vajadzīgos elementus, kas ļauj Komisijai sniegt ziņojumu saskaņā ar 1. punktu. EIB var arī sniegt Komisijai papildu informāciju, kas var būt noderīga Eiropas Parlamentam un Padomei, lai gūtu visaptverošu priekšstatu par EIB ārējo darbību.

3. Par katru EIB finansēšanas darījumu EIB sniedz Komisijai statistikas, finanšu un grāmatvedības informāciju, kā arī jebkādu citu papildu informāciju, kas nepieciešama, lai Komisija izpildītu ziņošanas pienākumus vai Revīzijas palātas pieprasījumus, un revidenta apstiprinājumu par EIB finansēšanas darījumu neatmaksātajām summām. EIB sniedz Komisijai arī visus citus vajadzīgos dokumentus saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012.
4. Lai Komisija varētu veikt uzskaiti un ziņot par riskiem, ko sedz ar ES garantiju, EIB sniedz Komisijai EIB riska novērtējumu un klasifikācijas informāciju par EIB finansēšanas darījumiem.
5. EIB vismaz reizi gadā iesniedz Komisijai provizorisku daudzgadu programmu par to EIB finansēšanas darījumu apjomu, kurus tā plāno parakstīt, lai tādējādi nodrošinātu EIB prognozētā finansējuma atbilstību šajā lēmumā paredzētajiem maksimālajiem apjomiem un lai Komisija varētu nodrošināt atbilstīgu budžeta plānošanu attiecībā uz Garantiju fonda finansējumu. Komisija šo prognozi ņem vērā, sagatavojot Savienības vispārējā budžeta projektu.
6. EIB turpina regulāri iesniegt Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai visus neatkarīgos novērtējuma ziņojumus, kuros izvērtēti saskaņā ar šo lēmumu un citām ārējām pilnvarām veikto konkrēto EIB darbību praktiskie rezultāti.
7. EIB par saviem līdzekļiem sniedz 2.līdz 6. punktā minēto informāciju. EIB dara publiski pieejamu arī 2., 3. un 6. punktā minēto informāciju kopumā, izņemot jebkādu konfidencialu informāciju.

12. pants

Pārredzamība un informācijas publiskošana

1. Saskaņā ar savu pārredzamības politiku un Savienības principiem par dokumentu un informācijas pieejamību un pakāpeniski ievērojot Starptautiskās palīdzības pārredzamības iniciatīvas standartus, EIB savā tīmekļa vietnē dara publiski pieejamu informāciju par:
 - a) visiem saskaņā ar šo lēmumu veiktiem EIB finansēšanas darījumiem pēc projekta apstiprināšanas, jo īpaši norādot, vai ieguldījumu projektam ir piešķirta ES garantija, un to, kā tas palīdz sasniegt Savienības ārējās darbības mērķus, jo īpaši norādot tā ekonomisko un sociālo ietekmi, kā arī ietekmi uz vidi;
 - b) ja vien nav jāpiemēro konfidencialitātes prasības – visiem saprašanās memorandiem starp EIB un citām Eiropas vai starptautiskām finanšu iestādēm, kam ir ietekme uz EIB finansēšanas darījumiem, kas veikti saskaņā ar šo lēmumu;
 - c) ja tas iespējams un attiecīgajos gadījumos – spēkā esošiem pamatnolīgumiem, kas noslēgti starp EIB un saņēmējvalsti. Kad tiek parakstīti jauni nolīgumi vai tiek veikti grozījumi spēkā esošajos nolīgumos, EIB cenšas nodrošināt, lai minētie nolīgumi tiktu publiskoti;
 - d) EIB finansējuma piešķiršanas politiku.
2. Komisija savā tīmekļa vietnē dara publiski pieejamu konkrētu informāciju par visiem līdzekļu atgūšanas gadījumiem saskaņā ar 14. pantā minēto garantijas nolīgumu un 15. panta 2. punktā minēto nolīgumu, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus un procedūras attiecībā uz prasījumu atgūšanu, ja vien nav jāpiemēro konfidencialitātes prasības.

13. pants

Sadarbībā neieinteresētas valstis un teritorijas

Īstenojot savus finansēšanas darījumus, EIB nepieļauj nekādas darbības, ko veic nelikumīgiem mērķiem, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, korupciju un krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses. Jo īpaši EIB nepiedalās nekādos finansēšanas darījumos, ko valstī, kura ir tiesīga saņemt finansējumu, īsteno ar tāda ārvalsts instrumenta starpniecību, kas atrodas sadarbībā neieinteresētā valstī vai teritorijā, kuru par tādu ir atzinusi Savienība, Apvienoto Nāciju Organizācija, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija vai Finanšu darbības uzdevumu grupa.

Savos finansēšanas darījumos EIB piemēro principus un standartus, kas noteikti Savienības tiesību aktos par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai, tostarp prasību veikt nepieciešamus pasākumus, lai attiecīgajos gadījumos noskaidrotu faktiskos īpašniekus.

14. pants

Garantijas nolīgums

Komisija un EIB paraksta garantijas nolīgumu, kurā ir sīki izklāstīti noteikumi un procedūras attiecībā uz ES garantiju, kā noteikts 8. pantā, un attiecīgi informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

15. pants

Komisijas veikto maksājumu atgūšana

1. Ja Komisija veic jebkādus maksājumus saskaņā ar ES garantiju, EIB Komisijas vārdā veic prasījumu atgūšanu par samaksātajām summām.
2. Vēlākais 14. pantā minētā garantijas nolīguma parakstīšanas dienā Komisija un EIB paraksta atsevišķu nolīgumu, kurā ir sīki izklāstīti noteikumi un procedūras prasījumu atgūšanai.

16. pants

Revīzijas palātas veikta revīzija

Revīzijas palāta veic revīziju attiecībā uz ES garantiju un attiecībā uz tiem maksājumiem un atgūtajiem līdzekļiem saskaņā ar minēto garantiju, kuri ir attiecināmi uz Savienības vispārējo budžetu.

17. pants

Krāpšanas apkarošanas pasākumi

1. EIB nekavējoties informē OLAF un sniedz tam nepieciešamo informāciju, ja ar ES garantiju saistītā projekta jebkurā sagatavošanas, īstenošanas vai noslēguma posmā EIB ir pamats aizdomām par iespējamu krāpšanu, korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai citu nelikumīgu darbību, kas var ietekmēt Savienības finanšu intereses.
2. Lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, OLAF var veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾, Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ⁽²⁾ un Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ⁽³⁾ paredzētajiem noteikumiem un procedūrām, lai konstatētu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses saistībā ar jebkuru no finansēšanas darījumiem. OLAF var nodot attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm izmeklēšanas gaitā iegūto informāciju.

Ja minētās nelikumīgās darbības tiek pierādītas, EIB sniedz palīdzību līdzekļu atgūšanā saistībā ar saviem finansēšanas darījumiem un savas kompetences jomā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

3. Finansēšanas nolīgumos, kas parakstīti attiecībā uz šā lēmuma kārtībā atbalstītiem projektiem, iekļauj noteikumus, ar kuriem var pārtraukt EIB finansēšanas darījumus un, ja nepieciešams, veikt atbilstīgus līdzekļu atgūšanas pasākumus krāpšanas, korupcijas vai citas nelikumīgas darbības gadījumos. Lēmumu par EIB finansējuma apturēšanu vai atcelšanu EIB pieņem pēc rūpīgas visu apstākļu un risku izvērtēšanas.
4. EIB turpina izmantot savu vienoto kontaktpunktu korupcijas un krāpšanas novēršanai, kurā var vērsties EIB darbinieki un visas ieinteresētās personas.
5. EIB savos finansēšanas darījumos īsteno izslēgšanas mehānismu krāpšanā un korupcijā iesaistītu partneru atraidīšanai, kurš ietver Savienības centrālās izslēgšanas gadījumu datubāzes izslēgšanas kritērijus, nodrošinot visu personu tiesību ievērošanu.

18. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Šā lēmuma 4. pantā minētās deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaras Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2014. gada 11. maija.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 4. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

19. pants

Starpposma pārskats

Līdz 2016. gada 31. decembrim Komisija sadarbībā ar EIB iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei starpposma ziņojumu, kurā novērtē šā lēmuma piemērošanu pirmajos gados, attiecīgā gadījumā pievienojot priekšlikumu tā grozīšanai. Starpposma ziņojumu izstrādā, pamatojoties uz neatkarīgu ārējo novērtējumu un EIB sniegto informāciju.

Minētajā ziņojumā iekļauj jo īpaši:

- a) novērtējumu par finansējuma piešķiršanas politikas piemērošanu;
- b) novērtējumu par EIB ziņošanu un attiecīgā gadījumā ieteikumus par tās uzlabošanu;
- c) novērtējumu par REM, tostarp darbības rādītājus un kritērijus, un to ieguldījumu šā lēmuma mērķu sasniegšanā;
- d) sīki izstrādātu to kritēriju uzskaitījumu, kuri tikuši izvērtēti ieteikumā par izvēles papildu summas pilnīgu vai daļēju izmantošanu.

20. pants

Nobeiguma ziņojums

Līdz 2021. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei nobeiguma ziņojumu par šā lēmuma piemērošanu.

21. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā, 2014. gada 16. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
D. KOURKOULAS

*I PIELIKUMS***REĢIONĀLIE MAKSIMĀLIE APJOMI**

- A. Pirmspievienošanās valstis: EUR 8 739 322 000;
- B. Kaimiņattiecību un partnerattiecību valstis: EUR 14 437 225 000, iedalot šādos provizoriskos apakšapjomos:
 - i) Vidusjūras reģiona valstis: EUR 9 606 200 000;
 - ii) Austrumeiropa, Dienvidkaukāza valstis un Krievija: EUR 4 831 025 000;
- C. Āzija un Latīņamerika: EUR 3 407 295 000, iedalot šādos provizoriskos apakšapjomos:
 - i) Latīņamerika: EUR 2 288 870 000;
 - ii) Āzija: EUR 936 356 000;
 - iii) Vidusāzija: EUR 182 069 000;
- D. Dienvidāfrika: EUR 416 158 000.

Nepārsniedzot kopējo fiksēto maksimāli pieļaujamo apjomu, EIB vadības struktūras pēc apspriešanās ar Komisiju var nolemt pārvietot reģionos summas, kas nepārsniedz 20 % no reģioniem noteiktajiem maksimālajiem apakšapjomiem, kā arī pārvietot no viena reģiona uz citu summas, kas nepārsniedz 10 % no reģioniem noteiktajiem maksimālajiem apjomiem.

II PIELIKUMS

REĢIONI UN VALSTIS, KAS VARĒTU BŪT TIESĪGAS SAŅEMT FINANSĒJUMU

A. Pirmspievienošanās valstis

1. Kandidātvalstis

Islande, bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Melnkalne, Serbija, Turcija

2. Iespējamās kandidātes

Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova

B. Kaimiņattiecību un partnerattiecību valstis

1. Vidusjūras reģiona valstis

Alžīrija, Ēģipte, Izraēla, Jordānija, Libāna, Lībija, Maroka, Palestīna, Sīrija, Tunisija

2. Austrumeiropa, Dienvidkaukāza valstis un Krievija

Austrumeiropa: Baltkrievija, Moldovas Republika, Ukraina

Dienvidkaukāza valstis: Armēnija, Azerbaidžāna, Gruzija

Krievija

C. Āzija un Latīņamerika

1. Latīņamerika

Argentīna, Bolīvija, Brazīlija, Čīle, Ekvadora, Gvatemala, Hondurasa, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Meksika, Nikaragva, Panama, Paragvaja, Peru, Salvadora, Urugvaja, Venecuēla

2. Āzija

Afganistāna, Bangladeša, Bruneja, Butāna, Dienvidkoreja, Filipīnas, Indija, Indonēzija, Irāka, Jemena, Kambodža, Ķīna (tostarp Honkongas un Makao īpašie administratīvie reģioni), Laosa, Malaizija, Maldivu salas, Mongolija, Mjanma/Birma, Nepāla, Pakistāna, Singapūra, Šrilanka, Taivāna, Taizeme, Vjetnama

3. Centrālāzija

Kazahstāna, Kirgizstāna, Tadžikistāna, Turkmenistāna, Uzbekistāna

D. Dienvidāfrika

Dienvidāfrika

III PIELIKUMS

REĢIONI UN VALSTIS, KAS IR TIESĪGAS SAŅEMT FINANSĒJUMU

A. Pirmspievienošanās valstis

1. Kandidātvalstis

Islande, bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Melnkalne, Serbija, Turcija

2. Iespējamās kandidātes

Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova

B. Kaimiņattiecību un partnerattiecību valstis

1. Vidusjūras reģiona valstis

Alžīrija, Ēģipte, Izraēla, Jordānija, Libāna, Lībija, Maroka, Palestīna, Tunisija

2. Austrumeiropa, Dienvidkaukāza valstis un Krievija

Austrumeiropa: Moldovas Republika, Ukraina

Dienvidkaukāza valstis: Armēnija, Azerbaidžāna, Gruzija

Krievija

C. Āzija un Latīņamerika

1. Latīņamerika

Argentīna, Bolīvija, Brazīlija, Čīle, Ekvadora, Gvatemala, Hondurasa, Kolumbija, Kostarika, Meksika, Nikaragva, Panama, Paragvaja, Peru, Salvadora, Urugvaja, Venecuēla

2. Āzija

Bangladeša, Bruneja, Butāna, Dienvidkoreja, Filipīnas, Indija, Indonēzija, Irāka, Jemena, Kambodža, Ķīna (tostarp Honkongas un Makao īpašie administratīvie reģioni), Laosa, Malaizija, Maldivu salas, Mongolija, Mjanma/Birma, Nepāla, Pakistāna, Singapūra, Šrilanka, Taizeme, Vjetnama

3. Centrālāzija

Kazahstāna, Kirgizstāna, Tadžikistāna, Turkmenistāna, Uzbekistāna

D. Dienvidāfrika

Dienvidāfrika

IV PIELIKUMS

REĢIONĀLĀS POLITIKAS REGULĒJUMS

Eiropas Savienības darbību partnervalstīs, kas piedalās pirmspievienšanās procesā, īsteno saskaņā ar pievienošanās un Eiropas partnerību regulējumu, kurā norādītas prioritātes kandidātvalstīm un iespējamām kandidātvalstīm, lai tās varētu sekmīgi tuvināties Savienībai, un kurā noteikts pamats Savienības palīdzības sniegšanai. Stabilizācijas un asociācijas process ir politiskais pamats Savienības attiecībām ar Rietumbalkāņu reģionu. Tas ir balstīts uz progresīvām partnerattiecībām, kurās Savienība piedāvā tirdzniecības koncesijas, ekonomisko un finansiālo palīdzību un līgumattiecības, izmantojot stabilizācijas un asociācijas nolīgumus. Pirmspievienšanās finansiālā palīdzība sekmē kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu sagatavošanos saistībām un uzdevumiem, kas izriet no dalības Savienībā. Ar šo palīdzību tiek atbalstīts reformu process, tostarp sagatavošanās darbi iespējamai dalībai Savienībā. Tās uzmanības centrā ir iestāžu veidošana, tiesību aktu saskaņošana ar Savienības *acquis*, sagatavošanās Savienības politikas un instrumentu izmantošanai un tādu pasākumu veicināšana, ar ko sekmē ekonomisko konverģenci.

Eiropas Savienības darbību kaimiņreģionu valstīs īsteno saskaņā ar jauno Eiropas kaimiņattiecību politiku, kas izklāstīta Kopējā paziņojumā "Jauna reakcija uz pārmaiņām kaimiņvalstīs", ko Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisija pieņēma 2011. gada 25. maijā, un saskaņā ar Padomes 2011. gada 20. jūnija secinājumiem, kuros jo īpaši aicina sniegt lielāku atbalstu partnervalstīm, kas apņēmušās veidot demokrātisku sabiedrību un veikt reformas, – pēc principa "vairāk tiem, kas vairāk dara" un pēc savstarpējas pārskatatbildības principa – un kuros paredzēts politikas stratēģiskais satvars Savienības attiecībām ar kaimiņvalstīm. Saistībā ar šo sadarbību Eiropas Savienības finansējums saskaņā ar šo lēmumu būs vērsts arī uz politiku, ar ko veicina iekļaujošu izaugsmi un darbvieta radīšanu, uzlabojot sociālo stabilitāti atbilstīgi uz stimuliem balstītai pieejai, ar ko sekmē Savienības ārpolitikas mērķu sasniegšanu, tostarp attiecībā uz migrācijas jautājumiem.

Lai sasniegtu minētos mērķus, Savienība un tās partneri īsteno kopīgi saskaņotus divpusējus rīcības plānus, kuros noteikts prioritāšu kopums, tostarp prioritātes saistībā ar politikas, drošības, tirdzniecības, ekonomikas, vides un sociālajiem jautājumiem, kā arī transporta un enerģētikas tīklu integrāciju.

Savienība Vidusjūrai, Austrumu partnerība, Melnās jūras reģiona sinerģija, Savienības stratēģija Donavas reģionam, un Savienības stratēģija Baltijas jūras reģionam ir daudzpusējas un reģionālas iniciatīvas, kuru mērķis ir sekmēt sadarbību starp Savienību un kaimiņattiecību attiecīgo partnervalstu grupu, kam ir kopīgas problēmas un/vai kopīga ģeogrāfiskā vide. Ar Savienību Vidusjūrai ir paredzēts atsākt Eiropas un Vidusjūras reģiona integrācijas procesu, visās Vidusjūras piekrastes valstīs atbalstot savstarpēju ekonomikas, sociālo un vides attīstību, un ar to atbalsta sociālekonomiskās attīstības uzlabošanu, solidaritāti, reģionālo integrāciju, ilgtspējīgu attīstību un zināšanu uzkrāšanu, uzsverot vajadzību paplašināt finansiālo sadarbību, lai sniegtu atbalstu reģionāliem un starpvalstu projektiem. Ar Savienību Vidusjūrai jo īpaši atbalsta jūrasceļu attīstību un autoceļu būvi, Vidusjūras attīrīšanu, Vidusjūras reģiona saules enerģijas izmantošanas plānu, iniciatīvu ekonomiskās aktivitātes veicināšanai Vidusjūras reģionā, civilās aizsardzības iniciatīvas un Eiropas un Vidusjūras reģiona universitāti.

Austrumu partnerības mērķis ir radīt nepieciešamos apstākļus, lai paātrinātu politiskās saiknes veidošanu un sekmētu ekonomikas integrāciju starp Savienību un Austrumu partnervalstīm. Austrumu partnerība būs papildu stimuls partnervalstu sociāli ekonomiskai un reģionālai attīstībai. Tā sekmēs labu pārvaldību, tostarp finanšu nozarē, reģionālu attīstību un sociālu kohēziju, kā arī palīdzēs samazināt partnervalstu sociāli ekonomiskās atšķirības.

Savienības stratēģija Baltijas jūras reģionam sekmē ilgtspējīgu vides attīstību un optimālu ekonomikas un sociālo attīstību Baltijas jūras reģionā. Savienības stratēģija Donavas reģionam jo īpaši veicina transporta attīstību, enerģētikas savienojumus un drošību, ilgtspējīgu vides un sociālekonomisko attīstību Donavas reģionā. Austrumu partnerības mērķis ir radīt nepieciešamos apstākļus, lai paātrinātu politiskās saiknes veidošanu un sekmētu ekonomikas integrāciju starp Savienību un Austrumu partnervalstīm. Krievija un Savienība ir izveidojušas plašu stratēģisko partnerību, kura ir nošķirta no Eiropas kaimiņattiecību politikas un saskaņā ar kuru tiek veidotas kopējās telpas un plāni. Daudzpusējā līmenī to papildina Ziemeļu dimensija, kas nodrošina regulējumu sadarbībai starp Savienību, Krieviju, Norvēģiju un Islandi (Baltkrievija, Kanāda un Amerikas Savienotās Valstis attiecībā uz Ziemeļu dimensiju ir novērotājas).

EIB darbību Latīņamerikā īsteno saskaņā ar Savienības, Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu stratēģisko partnerību. Kā tas ir uzsvērts Komisijas 2009. gada 30. septembra paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei "Eiropas Savienība un Latīņamerika: globālo procesu dalībnieku partnerība", ES prioritātes sadarbībā ar Latīņamerikas valstīm ir reģionālās integrācijas sekmēšana un nabadzības un sociālās nevienlīdzības izskaušana, lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomikas un sociālo attīstību. Šo politikas mērķu īstenošana tiks veicināta, ņemot vērā Latīņamerikas valstu dažādo attīstības līmeni. Abu reģionu kopējo interešu jomās veidos divpusēju dialogu un sadarbību, tostarp par vidi, klimata pārmaiņām un katastrofu riska mazināšanu, kā arī par enerģētiku, zinātni, pētniecību, augstāko izglītību, tehnoloģiju un inovāciju.

Āzijā Savienība stiprina savas stratēģiskās partnerības ar Ķīnu un Indiju un risina sarunas par jauniem partnerības un brīvās tirdzniecības nolīgumiem ar Dienvidaustrumāzijas valstīm. Vienlaikus sadarbība attīstības jomā joprojām ir prioritāte Savienības attiecībās ar Āziju; Savienības attīstības stratēģija Āzijas reģionā ir vērsta uz nabadzības izskaušanu, atbalstot plašu, ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, veicinot labvēlīgu vidi un apstākļus reģionālai tirdzniecībai un integrācijai, uzlabojot pārvaldību, palielinot politisko un sociālo stabilitāti, kā arī atbalstot 2015. gada tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu. Tiek kopīgi īstenoti politikas mērķi, lai risinātu kopējās problēmas, piemēram, saistībā ar klimata pārmaiņām, ilgtspējīgu attīstību, drošību un stabilitāti, pārvaldību un cilvēktiesībām, kā arī dabas un humanitāro katastrofu novēršanu un reaģēšanu uz tām.

Savienības stratēģija jaunām partnerattiecībām ar Vidusāziju, ko Eiropadome pieņēma 2007. gada 21.–22. jūnijā, ir stiprinājusi reģionālu un divpusēju dialogu un Savienības sadarbību ar Vidusāzijas valstīm reģionam svarīgos jautājumos, kas saistīti, piemēram, ar nabadzības mazināšanu, ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti. Stratēģijas īstenošanas rezultātā ir panākts būtisks progress cilvēktiesību, tiesiskuma, labas pārvaldības, demokrātijas, izglītības, ekonomikas attīstības, tirdzniecības un ieguldījumu, enerģētikas un transporta, un vides politikas jomās.

EIB darbību Dienvidāfrikā īsteno saskaņā ar kopīgu ES Valsts stratēģijas dokumentu Dienvidāfrikai. Galvenās minētājā stratēģijas dokumentā noteiktās jomas ir darbvietu radīšana un pakalpojumu sniegšanas un sociālās kohēzijas spēju pilnveidošana. EIB darbības Dienvidāfrikā ir veiktas, papildinot Savienības programmu attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, t. i., EIB koncentrējoties uz atbalstu privātajam sektoram un ieguldījumiem infrastruktūras un sociālo pakalpojumu paplašināšanā (mājokļi, elektroapgāde, dzeramā ūdens attīrīšana un pašvaldību infrastruktūra). ES Valsts stratēģijas dokumenta Dienvidāfrikai starpposma pārskatīšanā, ko sagatavoja laikposmā no 2009. gada līdz 2010. gadam, ir sniegts priekšlikums darbības klimata pārmaiņu jomā papildināt ar pasākumiem, kas atbalsta viedei draudzīgu darbvietu izveidi. Laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam ar EIB darbību plānots papildinošā veidā atbalstīt Savienības ārējās sadarbības politiku, programmas un instrumentus, turpinot pastiprināti pievērst uzmanību ES un Dienvidāfrikas galvenajām prioritātēm, lai sekmētu taisnīgu un ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, veicinātu darbvietu radīšanu un spēju veidošanu, kā arī atbalstītu ilgtspējīgu pakalpojumu sniegšanu un taisnīgu piekļuvi pamata infrastruktūrai un pakalpojumiem.

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 467/2014

(2014. gada 7. maijs),

ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾,

ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari ⁽²⁾, un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

⁽¹⁾ OVL 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 7. maijā

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA*

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)		
KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība
0702 00 00	MA	41,8
	MK	101,4
	TN	43,5
	TR	74,0
	ZZ	65,2
0707 00 05	MK	51,1
	TR	124,7
	ZZ	87,9
0709 93 10	TR	106,4
	ZZ	106,4
0805 10 20	EG	49,6
	IL	58,8
	MA	47,3
	TN	68,6
	TR	54,5
	ZZ	55,8
	ZZ	55,8
0805 50 10	TR	87,3
	ZZ	87,3
0808 10 80	AR	95,8
	BR	84,2
	CL	101,2
	CN	126,1
	MK	26,2
	NZ	159,4
	US	160,8
	ZA	99,3
	ZZ	106,6
	ZZ	106,6

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1833/2006 (OV L 354, 14.12.2006., 19. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izcelsme".

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2014. gada 2. maijs)

par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai pārveidota papīra izstrādājumiem

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 2774)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/256/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 ES ekomarķējumu var piešķirt izstrādājumiem, kam visā to aprites ciklā ir samazināta ietekme uz vidi.
- (2) Regulā (EK) Nr. 66/2010 paredzēts īpašus ES ekomarķējuma kritērijus noteikt atbilstīgi produktu grupām.
- (3) Tā kā izstrādājumi ar vislabākajiem ekoloģiskajiem parametriem būtu jāražo tā, lai samazinātu toksisku vai eitro-fisku vielu ieplūšanu ūdenī, samazinātu ar enerģijas izmantošanu saistīto kaitējumu un apdraudējumus videi (globālā sasilšana, paskābināšanās, ozona slāņa noārdīšanās, neatjaunojamo resursu izsīkšana) un samazinātu ar bīstamu ķīmisko vielu lietošanu saistīto kaitējumu un apdraudējumus videi, ir lietderīgi noteikt ES ekomarķējuma kritērijus produktu grupai “pārveidots papīrs”.
- (4) Šiem pārskatītajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām novērtēšanas un verifikācijas prasībām vajadzētu būt spēkā trīs gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas, ņemot vērā šai produktu grupai raksturīgo inovācijas ciklu.
- (5) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Produktu grupa “pārstrādāta papīra izstrādājumi” ietver šādus izstrādājumus:
 - a) aploksnes un papīra iepirkumu maisiņi, kuru sastāvā vismaz 90 % masas ir papīrs, kartons vai papīra substrāti;
 - b) papīra kancelejas piederumi, kuru sastāvā vismaz 70 % masas ir papīrs, kartons vai papīra substrāti, izņemot iekarināmās mapes un mapes ar metāla stiprinājumiem.

⁽¹⁾ OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.

Šā punkta b) apakšpunktā minētajos izstrādājumos plastmasas detaļu īpatsvars nevar pārsniegt 10 %, izņemot ātršuvējus ar gredzenveida stiprinājumiem, burtņīcas, piezīmju grāmatiņas, dienasgrāmatas un reģistra mapes, kuros plastmasas saturs pēc masas nevar pārsniegt 13 %. Bez tam metāla saturs nevar pārsniegt 30 g vienā izstrādājumā, izņemot iekarināmās mapes, mapes ar metāla stiprinājumiem un ātršuvējus ar gredzenveida stiprinājumiem, kur tas var sasniegt 50 g, un reģistra mapes, kur tas var sasniegt 120 g.

2. Produktu grupa “pārstrādāta papīra izstrādājumi” neietver šādus izstrādājumus:
 - a) apdrukāta papīra izstrādājumus, uz ko ES ekomarķējums attiecināts saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2012/481/ES ⁽¹⁾;
 - b) iepakojumu (izņemot papīra iepakojumu maisījumus).

2. pants

Šajā lēmumā izmanto šādas definīcijas:

- 1) “kartona substrāts” ir neapdrukāts un nepārveidots kartons, kura gramāža ir lielāka par 400 g/m²;
- 2) “palīgmateriāli” ir ķīmiskie produkti, ko izmanto iespiešanā, pārklāšanā un pēcapstrādē un ko var patērēt, iznīcināt, izšķīst, izliet vai izlietot;
- 3) “pārveidota papīra izstrādājumi” ir apdrukāts vai neapdrukāts papīrs, kartons vai papīra substrāts, ko parasti izmanto, lai pasargātu vai saglabātu priekšmetus un/vai piezīmes vai ar tiem rīkotos, turklāt pārveidošanas process ir ražošanas procesa neatņemama daļa; tie iedalāmi trīs galvenajās izstrādājumu kategorijās: aploksnes, papīra iepirkumu maisiņi un papīra kancelejas piederumi;
- 4) “papīra kancelejas piederumi” ir mapes, ātršuvēji, piezīmju grāmatiņas, rakstāmpapīra bloki, piezīmju bloki, burtņīcas, piezīmju grāmatiņas ar spirālveida stiprinājumu, kalendāri ar vākiem, dienasgrāmatas un ieliekamās lapas;
- 5) “pārveidošanas process” ir process, kurā materiāls apstrādes rezultātā kļūst par pārveidota papīra izstrādājumu. Šis process var ietvert iespiešanu (pirmsdrukas sagatavošana, druka un pēcapstrāde);
- 6) “halogenizēts organiskais šķīdinātājs” ir organiskais šķīdinātājs, kurā ietilpst vismaz viens broms, hlors, fluors vai joda atoms uz molekulu;
- 7) “detaļa, kas nav izgatavota no papīra” ir jebkura pārveidota papīra izstrādājuma daļa, kuras sastāvā nav papīra, kartona vai papīra substrāta;
- 8) “iepakojums” ir jebkurš izstrādājums, kas izgatavots no jebkura veida materiāla un ko izmanto, lai iepakotu, aizsargātu, piegādātu vai noformētu preces vai ar tām rīkotos, sākot ar izejvielām un beidzot ar gatavām precēm, sākot ar ražotāju un beidzot ar lietotāju vai patērētāju;
- 9) “papīra iepirkumu maisiņi” ir papīra izstrādājumi, ko izmanto, lai rīkotos ar precēm un tās pārvadātu;
- 10) “pārstrāde” ir jebkāda reģenerācijas operācija, kurā atkritumus pārstrādā sākotnējam nolūkam vai citiem nolūkiem paredzētos izstrādājumos, materiālos un vielās, bet ne enerģijas reģenerācija un pārstrādāšana materiālos, kas izmantjami par degvielu/kurināmo vai aizbēršanai;
- 11) “pārstrādātas šķiedras” ir šķiedras, kuras ražošanas procesā atdalītas no atkritumu plūsmas vai kuras ģenerējušas produkta galapatērētāji un kuras vairs nevar izmantot paredzētajam nolūkam. Te neietilpst to materiālu atkārtota izmantošana, kas ģenerēti procesa laikā un kurus iespējams izmantot tajā pašā procesā, kurā tie tika ģenerēti (rūpnīcā saražoti vai iepirkti papīra ražošanas atkritumi);
- 12) “mapes” ir salokāmi cietie vai mīkstie vāki, kuros var ievietot atsevišķas papīra lapas, piemēram, iekarināmas mapes, dokumentu atdalītāji, mapes–somas, mapes ar trim atlokiem un vienkāršas mapes bez aizdares un atlokiem;
- 13) “ātršuvēji” ir papīra izstrādājumi, kas sastāv no vākiem (parasti no kartona) un gredzeniem, kas satur kopā atsevišķas papīra lapas, tādi kā ātršuvēji ar gredzenveida stiprinājumiem un reģistra mapes;

⁽¹⁾ Komisijas 2012. gada 16. augusta Lēmums 2012/481/ES par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai apdrukātam papīram (OV L 223, 21.8.2012., 55. lpp.).

- 14) "gaistošie organiskie savienojumi (GOS)" ir jebkurš organiskais savienojums, kā arī kreozota frakcija, kam temperatūrā 293,15 K tvaika spiediens ir 0,01 kPa vai lielāks vai kam konkrētos izmantošanas apstākļos ir attiecīga gaistamība;
- 15) "mazgāšanas šķīdumi" ir ķīmiskas vielas iespaidformu un iespaidprešu mazgāšanai, lai notīrītu iespaidkrāsu, papīra putekļus un līdzīgus produktus; pēcapstrādes mašīnu un iespaidmašīnu tīrīšanas līdzekļi; iespaidkrāsas noņēmēji, lai notīrītu nožuvušu iespaidkrāsu;
- 16) "papīra atlikumi" ir papīrs, kas radies pārveidota papīra galaizstrādājuma ražošanas procesā un nav daļa no šāda izstrādājuma.

3. pants

Lai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 pārveidota papīra izstrādājumam piešķirtu ES ekomarķējumu, tam jāietilpst produktu grupā "pārveidota papīra izstrādājumi", kā noteikts šā lēmuma 1. pantā, un jāatbilst šā lēmuma pielikumā izklāstītajiem kritērijiem, kā arī saistītajām novērtēšanas un verificācijas prasībām.

4. pants

Produktu grupas "pārveidota papīra izstrādājumi" kritēriji un ar to saistītās novērtēšanas un verificācijas prasības ir spēkā trīs gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

5. pants

Administratīviem mērķiem produktu grupai "pārveidota papīra izstrādājumi" piešķir kodu "046".

6. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2014. gada 2. maijā

*Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Janez POTOČNIK*

PIELIKUMS

PAMATPRINCIPI

Kritēriju noteikšanas mērķi

Ekomarķējuma kritēriji atbilst tiem izstrādājumiem pārveidota papīra izstrādājumu tirgū, kuriem ir labākie ekoloģiskie raksturlielumi. Lai gan ķīmisko produktu lietošana un piesārņojošo vielu emisija ir daļa no ražošanas procesa, izstrādājumam piešķirts ES ekomarķējums garantē, ka šādu vielu izmantošana ir samazināta līdz līmenim, kāds nepieciešams, lai ražošana būtu tehniski iespējama, taču nekaitējot gatavā izstrādājuma izmantojamībai. Kad vien iespējams, bīstamas vielas neizmanto vispār. Izņēmumus nosaka tikai tad, ja tirgū nav pārliecinošu alternatīvu, un šādas bīstamas vielas atļauts izmantot vienīgi minimālā koncentrācijā.

KRITĒRIJI

Kritēriji ES ekomarķējuma piešķiršanai pārveidota papīra izstrādājumiem:

1. Substrāts
2. Šķiedras: ilgtspējīga mežu apsaimniekošana
3. Aizliegtas vai ierobežotas vielas un maisījumi
4. Pārstrādājamība
5. Emisijas
6. Atkritumi
7. Energija
8. Apmācība
9. Piemērotība lietošanai
10. Informācija uz iepakojuma
11. Informācija ES ekomarķējumā

Šos kritērijus piemēro visiem minētajiem procesiem objektā vai objektos, vai īpašās ražošanas līnijās, kur tiek ražots pārveidota papīra izstrādājums. Ja pastāv pārveidošanas, iespiešanas, pārklāšanas un pēcapstrādes procesi, ko izmanto tikai ekomarķētiem izstrādājumiem, tad 2., 4., 5., 6. un 7. kritēriju piemēro tikai šiem procesiem.

Ekoloģiskos kritērijus nepiemēro izejvielu, palīgmateriālu un gatavo izstrādājumu pārveidošanai.

1. kritērijs attiecas tikai uz substrātiem, kas izmantoti gatavajā pārveidota papīra izstrādājumā.

4., 9., 10. un 11. kritēriju piemēro gatavajam pārveidota papīra izstrādājumam.

3. kritēriju piemēro gan pārveidota papīra izstrādājuma nepapīra detaļām, gan papīra detaļu pārveidošanai, iespiešanai, pārklāšanai un pēcapstrādei.

5., 6., 7. un 8. kritēriju piemēro tikai papīra detaļu pārveidošanai, iespiešanai, laminēšanai un pēcapstrādei.

Konkrētas novērtēšanas un verifikācijas prasības ir norādītas katram kritērijam atsevišķi.

Visi pārveidota papīra izstrādājumu iespiešanas vai pārveidošanas procesi notiek atbilstīgi šiem kritērijiem. Tādējādi izstrādājuma daļas, kuru iespiešanu vai pārveidošanu veic apakšuzņēmējs, arī atbilst saistītajām prasībām. Pieteikumā uzskaita visas tipogrāfijas un visus apakšuzņēmējus, kas iesaistīti pārveidota papīra ražošanā, un norāda to ģeogrāfisko atrašanās vietu.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz sarakstu ar tiem ķīmiskajiem produktiem, kas tipogrāfijā izmantoti pārveidota papīra izstrādājumu ražošanai. Šī prasība attiecas arī uz visiem palīgmateriāliem, kas izmantoti pārveidošanas, iespiešanas, pārklāšanas un pēcapstrādes procesos. Pieteikuma iesniedzēja sagatavotajā sarakstā ir norādīts visu izmantoto ķīmisko produktu daudzums, funkcijas un to piegādātāji, kā arī pievienota drošības datu lapa, kas aizpildīta saskaņā ar vadlīnijām, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 ⁽¹⁾ II pielikuma 10., 11. un 12. punktā.

Ja pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumentācija, analīžu rezultāti, testēšanas pārskati vai citi pierādījumi par atbilstību kritērijiem, tos var sagatavot pats pieteikuma iesniedzējs un/vai tā piegādātāji, un/vai attiecīgi piegādātāju piegādātāji.

Vajadzības gadījumā visiem kritērijiem var izmantot šeit nenorādītas testēšanas metodes, ja kompetentā iestāde, kas izvērtē pieteikumu, tās atzīst par ekvivalentām.

Kompetentās iestādes pirmām kārtām atzīst tādus testus, kas ir akreditēti saskaņā ar ISO 17025, un tādu struktūru veiktas pārbaudes, kas ir akreditētas saskaņā ar EN 45011 standartu vai tam pielīdzināmu starptautisku standartu.

Vajadzības gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt apliecinājumus dokumentus un var veikt neatkarīgas verifikācijas.

1. kritērijs. Substrāts

A daļa – Papīra substrāts

Izmantotais substrāts atbilst ES ekomarķējuma 1., 2., 4. un 5. kritērijam, kā noteikts Komisijas Lēmumā 2011/333/ES ⁽²⁾ par kopēšanas papīru un zīmēšanas papīru [iespiedpapīru] vai Komisijas Lēmumā 2012/448/ES ⁽³⁾ par avīžpapīru, un atbilst ES ekomarķējuma 2. kritērijam “Šķiedras: ilgtspējīga mežu apsaimniekošana”, kā noteikts šajā Komisijas lēmumā par pārveidota papīra izstrādājumiem.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz attiecīgo pārveidota papīra izstrādājumu specifikācijas, tostarp izmantotā papīra nosaukumu, daudzumu un svaru (g/m^2). Sarakstā norāda arī izmantotā papīra piegādātāju nosaukumus. Atbilstību Lēmumā 2011/333/ES vai Lēmumā 2012/448/ES noteiktajam ES ekomarķējuma 1., 2., 4. un 5. kritērijam pierāda katram substrātam, iesniedzot par izmantoto papīru izsniegta derīga ES ekomarķējuma sertifikāta kopiju. Atbilstību 2. kritērijam “Šķiedras: ilgtspējīga mežu apsaimniekošana” pierāda katram substrātam, iesniedzot par izmantoto substrātu izsniegtu FSC, PEFC vai ekvivalentu sertifikātu vai izmantojot pašdeklarāciju, ja pieteikuma iesniedzējam jau ir derīgs ES ekomarķējuma sertifikāts par izmantoto substrātu.

B daļa – Kartona substrāts

B1. kritērijs. Emisijas ūdenī un gaisā

a) Ķīmiskais skābekļa patēriņš (P_{KSP}), sērs, slāpekļa oksīdi (NO_x), fosfors

Katram no šiem parametriem celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanas procesa radīto emisiju gaisā un/vai ūdenī izsaka punktu veidā ($P_{\text{KSP}}, P_{\text{S}}, P_{\text{NO}_x}, P_{\text{P}}$), kā sīkāk norādīts turpmāk.

Neviens no punktiem $P_{\text{KSP}}, P_{\text{S}}, P_{\text{NO}_x}, P_{\text{P}}$ atsevišķi nedrīkst nepārsniegt vērtību 1,5.

Visi punkti kopā ($P_{\text{kop.}} = P_{\text{KSP}} + P_{\text{S}} + P_{\text{NO}_x} + P_{\text{P}}$) nedrīkst pārsniegt vērtību 4,0.

P_{KSP} aprēķina šādi ($P_{\text{S}}, P_{\text{NO}_x}, P_{\text{P}}$ aprēķina tieši tādā pašā veidā).

⁽¹⁾ Eiropas Parlaments un Padome 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2011. gada 7. jūnija Lēmums 2011/333/ES par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai kopēšanas un zīmēšanas papīram (OV L 149, 8.6.2011., 12. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2012. gada 12. jūlija Lēmums 2012/448/ES par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai avīžpapīram (OV L 202, 28.7.2012., 26. lpp.).

Katrai izmantotajai celulozei "i" vai katram laminēšanas papīram "i" ar to saistītās izmērītās ŪSP emisijas ($\text{ŪSP}_{\text{cel., i}}$ vai $\text{ŪSP}_{\text{pap., i}}$, i, kas izteikts kg uz gaissausa materiāla tonnu jeb ADT) svērumu nosaka atbilstīgi katras izmantotās celulozes vai izmantotā laminēšanas papīra proporcionālajam daudzumam (celuloze "i" vai papīrs "i" attiecībā pret gaissausas celulozes vai papīra tonnu) un saskaita. Pēc tam svērtās ŪSP emisijas, ko rada visu veidu celuloze vai laminēšanas papīrs, pieskaita tām izmērītajām ŪSP emisijām, kas rodas kartona ražošanā, un iegūst kopējās ŪSP emisijas – $\text{ŪSP}_{\text{kop.}}$.

Celulozes vai laminēšanas papīra ražošanai izmantojamo svērto ŪSP references vērtību aprēķina tādā pašā veidā kā visu izmantoto celulozes vai laminēšanas papīra veidu svērto references vērtību summu, kas, pieskaitīta kartona ražošanas references vērtībai, ir kopējā ŪSP references vērtība – $\text{ŪSP}_{\text{kop. ref.}}$. Katra izmantotā celulozes vai laminēšanas papīra veida references vērtība un kartona ražošanas references vērtība ir norādīta 1. tabulā.

Kopējās ŪSP emisijas daļa ar kopīgo ŪSP references vērtību:

$$P_{\text{COD}} = \frac{\text{COD}_{\text{total}}}{\text{COD}_{\text{ref. total}}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulp or laminating paper, } i \times \text{COD}_{\text{pulp or laminating paper, } i}] + \text{COD}_{\text{board machine}}}{\sum_{i=1}^n [\text{pulp or laminating paper, } i \times \text{COD}_{\text{ref pulp or laminating paper, } i}] + \text{COD}_{\text{ref board machine}}}$$

1. tabula

Dažādu celulozes veidu un kartona ražošanas emisiju references vērtības

Celulozes/kartona kategorija	Emisijas (kg/gaissausa materiāla (ADT) (*))			
	$\text{ŪSP}_{\text{ref.}}$	$S_{\text{ref.}}$	$\text{NOx}_{\text{ref.}}$	$P_{\text{ref.}}$
Balināta ķīmiskā celuloze (izņemot sulfītcelulozi)	18	0,6	1,6	0,045 (*)
Balināta ķīmiskā celuloze (sulfītceluloze)	25,0	0,6	1,6	0,045
Nebalināta ķīmiskā celuloze	10,0	0,6	1,6	0,04
Ar ķīmiski termomehānisko paņēmieni iegūta celuloze	15,0	0,2	0,3	0,01
Ar termomehānisko paņēmieni iegūta celuloze/mehāniskā koksnes masa	3,0	0,2	0,3	0,01
Pārstrādāta celulozes šķiedra	2,0	0,2	0,3	0,01
Balināts laminēšanas kraftpapīrs	19	0,9	2,4	0,055
Nebalināts laminēšanas kraftpapīrs	11	0,9	2,4	0,055
Pārstrādāts laminēšanas papīrs	3	0,5	1,1	0,02
Kartona ražošana (neintegrētas rūpnīcas, kurās izmanto tikai tirgū iepirkto celulozi)	1	0,3	0,8	0,01
Kartona ražošana (integrētas rūpnīcas)	1	0,3	0,7	0,01

(*) Atbrīvojumu līdz pat līmenim 0,1 piešķir, ja iespējams pierādīt, ka lielāks P daudzums ir skaidrojams ar koksnes celulozē dabiski esošo.

Ja vienā uzņēmumā veic siltuma un elektroenerģijas koģenerāciju, S un NOx emisijas, kas rodas elektroenerģijas ražošanā, var atskaitīt no kopējā daudzuma. Lai aprēķinātu emisiju proporcionālo daudzumu, kas rodas elektroenerģijas ražošanā, var izmantot šādu vienādojumu:

$$2 \times (\text{MWh(elektroenerģija)} / [2 \times \text{MWh(elektroenerģija)} + \text{MWh(siltumenerģija)}]).$$

Šajā aprēķinā elektroenerģija ir koģenerācijas iekārtā saražotā elektroenerģija.

Šajā aprēķinā siltums ir neto saražotais siltums, ko no spēkstacijas piegādā celulozes/laminēšanas papīra/kartona ražošanai.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz precīzus aprēķinus, kas apliecina atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgus apliecinājošus dokumentus, tostarp testēšanas pārskatus, kas sagatavoti, izmantojot šādas testēšanas metodes: KSP: ISO 6060; NOx: ISO 11564; S(oks.): EPA Nr. 8; S(red.): EPA Nr. 16A; S saturs naftas produktos: ISO 8754; S saturs akmeņoglēs: ISO 351; P: EN ISO 6878, APAT IRSA CNR 4110 vai Dr. Lange LCK 349.

Apliecinātajos dokumentos iekļauj norādi par mērījumu biežumu un KSP, S un NOx punktu vērtības aprēķinus. Dokumentos iekļauj ziņas par visām S un NOx emisijām, kas rodas celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanā, tostarp par tvaika ģenerēšanu ārpus ražotnes, izņemot ar elektroenerģijas ražošanu saistītās emisijas. Mērījumus veic reģenerācijas katliem, kaļķu cepliem, tvaika katliem un krāsnīm gāzu iznīcināšanai ar ļoti nepatīkamu aromātu. Ņem vērā difūzās emisijas. Paziņotajās S emisiju vērtībās gaisā iekļauj gan oksidētā, gan reducētā S emisijas (dimetilsulfīds, metilmerkaptāns, sērūdeņradis u. c.). Ar siltumenerģijas ražošanu saistītās S emisijas, kas rodas, izmantojot naftas produktus, akmeņogles vai citus ārējos kurināmā avotus, kuriem ir zināms sēra saturs, var nemērīt, bet aprēķināt, un tās ņem vērā.

Emisijas ūdenī mēra nefiltrēta un nenostādināta ūdens paraugos pēc attīrīšanas uzņēmumā vai kopējās attīrīšanas iekārtās. Mērījumu periods atbilst 12 mēnešu ražošanas procesam. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā mērījumus veic, pamatojoties vismaz uz 45 secīgu dienu ilgu uzņēmuma stabilu darbību. Mērījumi ir attiecīgajam laikposmam reprezentatīvi.

Integrētu rūpnīcu gadījumā, ņemot vērā grūtības ar atsevišķu emisiju rādītāju iegūšanu par celulozi, laminēšanas papīru un kartonu, ja ir pieejams tikai kombinēts rādītājs par celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanu, emisiju vērtība celulozei ir nulle un rādītājā par kartona rūpnīcu iekļauj celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanu.

b) AOH (adsorbējamie organiskie halogēnsavienojumi)

No substrātā izmantotās celulozes ražošanā emitēto AOH vidējā svērtā vērtība nedrīkst pārsniegt 0,170 kg/ADT kartona.

AOH emisijas, ko rada katrs kartonā izmantotais celulozes veids, nedrīkst pārsniegt 0,250 kg/ADT celulozes.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz testēšanas pārskatus, kas sagatavoti, izmantojot AOH ISO 9562 testēšanas metodi. Papildus iesniedz sīkus aprēķinus, kas apliecina atbilstību šim kritērijam, kā arī citus apliecinājošos dokumentus.

Apliecinātajos dokumentos iekļauj norādi par mērījumu veikšanas biežumu. AOH mēra tikai tajos ražošanas procesos, kuros celulozes balināšanai izmanto hlora savienojumus. AOH nemēra notekūdeņos, kas rodas neintegrēta kartona ražošanā, vai notekūdeņos, kas rodas, ražojot celulozi bez balināšanas vai balināšanā neizmantojot hlora saturošas vielas.

Mērījumus veic nefiltrēta un nenostādināta ūdens paraugiem pēc attīrīšanas uzņēmumā vai kopējās attīrīšanas iekārtās. Mērījumu periods atbilst 12 mēnešu ražošanas procesam. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā mērījumus veic, pamatojoties vismaz uz 45 secīgu dienu ilgu uzņēmuma stabilu darbību. Mērījumi ir attiecīgajam laikposmam reprezentatīvi.

c) CO₂

Oglekļa dioksīda emisijas no neatjaunojamiem avotiem, tostarp elektroenerģijas ražošanas radītās emisijas (ražošanas objektā vai ārpus tā), nedrīkst pārsniegt 1 000 kg uz tonnu saražotā kartona. Attiecībā uz neintegrētām rūpnīcām (kurās izmanto tikai tirgū iepirkto celulozi) emisijas nedrīkst pārsniegt 1 100 kg uz tonnu. Emisijas aprēķina kā celulozes un kartona ražošanas emisiju kopējo summu.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz sīkus aprēķinus, kas pierāda atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgus apliecinājošus dokumentus.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz datus par oglekļa dioksīda emisijām gaisā. Datus iekļauj informāciju par visiem neatjaunojamā kurināmā avotiem, kurus izmanto celulozes un kartona ražošanai, tostarp elektroenerģijas ražošanas emisijām (ražošanas objektā vai ārpus tā).

Aprēķinot kurināmā radītās CO₂ emisijas, izmanto šādus emisijas koeficientus:

2. tabula

Kurināmais	CO ₂ fosil. emisija	Mērvienība
Akmeņogles	95	g CO ₂ fosil./MJ
Jēlnafta	73	g CO ₂ fosil./MJ
Mazuts 1	74	g CO ₂ fosil./MJ
Mazuts 2–5	77	g CO ₂ fosil./MJ
Sašķidrināta naftas gāze	69	g CO ₂ fosil./MJ
Dabaszgāze	56	g CO ₂ fosil./MJ
Elektroenerģija no tīkla	400	g CO ₂ fosil./kWh

Aprēķinu vai masas bilances laikposms atbilst 12 mēnešu ilgam ražošanas procesam. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā mērījumus veic, pamatojoties vismaz uz 45 secīgu dienu ilgu uzņēmuma stabilu darbību. Aprēķini ir attiecīgajam laikposmam reprezentatīvi.

Tīkla elektroenerģijai iepriekš tabulā norādīto vērtību (Eiropas vidējais standarts) izmanto tad, ja pieteikuma iesniedzējs neiesniedz dokumentus, kuros ir norādīta tā piegādātāju piegādātās elektroenerģijas vidējā vērtība (līgumslēdzējs piegādātājs vai vidējā vērtība valstī), ko pieteikuma iesniedzējs var izmantot tabulā norādītās vērtības vietā.

Enerģijas daudzums no atjaunojamiem energoresursiem ⁽¹⁾, kas iegādāti un izmantoti ražošanas procesu vajadzībām, CO₂ emisiju aprēķinos netiks ņemts vērā. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstošu dokumentāciju, ka šāda veida enerģija faktiski tiek izmantota rūpnīcā vai iepirkta no ārējiem avotiem.

B2. kritērijs – Enerģijas izmantošana

a) Elektroenerģija

Celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanā patērēto elektroenerģiju izsaka punktu veidā (P_E), kā norādīts turpmāk.

P_E punktu vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 1,5.

⁽¹⁾ Kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/28/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

P_E aprēķina šādi:

Celulozes vai laminēšanas papīra ražošanā izmantojamie aprēķini. Ar katras izmantotās celulozes vai laminēšanas papīra "i" ražošanu saistīto elektroenerģijas patēriņu ($E_{\text{celuloze vai laminēšanas papīrs, i}}$ izteikts kWh/ADT) aprēķina šādi:

$$E_{\text{celuloze vai laminēšanas papīrs, i}} = \text{iekšēji saražotā elektroenerģija} + \text{iepirktā elektroenerģija} - \text{pārdotā elektroenerģija}$$

Kartona ražošanā izmantojamie aprēķini. Līdzīgi aprēķina ar kartona ražošanu saistīto elektroenerģijas patēriņu (E_{kartons}):

$$E_{\text{kartons}} = \text{iekšēji saražotā elektroenerģija} + \text{iepirktā elektroenerģija} - \text{pārdotā elektroenerģija}$$

Visbeidzot, celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanas punktu vērtības saskaita, lai iegūtu galīgo punktu vērtību (P_E):

$$P_E = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulp or laminated paper, } i \times E_{\text{pulp or laminated, } i}] + E_{\text{board}}}{\sum_{i=1}^n [\text{pulp or laminated paper, } i \times E_{\text{ref pulp or laminated paper, } i}] + E_{\text{ref board}}}$$

Integrētu rūpnīcu gadījumā, ņemot vērā grūtības ar atsevišķu elektroenerģijas rādītāju iegūšanu par celulozi, laminēšanas papīru un kartonu, ja ir pieejams tikai kombinēts rādītājs par celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanu, elektroenerģijas vērtība celulozei ir nulle un rādītājā par kartona rūpnīcu iekļauj celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanu.

b) Kurināmais (siltums)

Celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanā patērēto kurināmo izsaka punktu veidā (P_F), kā norādīts turpmāk.

P_F punktu vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 1,5.

P_F aprēķina šādi:

Celulozes vai laminēšanas papīra ražošanā izmantojamie aprēķini. Ar katras izmantotās celulozes/laminēšanas papīra "i" ražošanu saistīto kurināmā patēriņu ($E_{\text{celuloze vai laminēšanas papīrs, i}}$ izteikts kWh/ADT) aprēķina šādi:

$$F_{\text{celuloze vai laminēšanas papīrs, i}} = \text{iekšēji saražotais kurināmais} + \text{iepirktais kurināmais} - \text{pārdotais kurināmais} - 1,25 \times \text{iekšēji saražotā elektroenerģija}$$

Piezīme:

$F_{\text{celuloze vai laminēšanas papīrs, i}}$ (un tās ieguldījums P_F , celuloze vai laminēšanas papīrs) nav jāaprēķina mehāniskajai celulozei, ja vien tā nav tirgum paredzēta gaissausa mehāniskā celuloze, kas satur vismaz 90 % sausas.

Kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu pārdoto siltumu, iepriekš minētajā vienādojumā pieskaita vērtībai "pārdotais kurināmais".

Kartona ražošanā izmantojamie aprēķini. Līdzīgi aprēķina kartona ražošanā patērētā kurināmā (F_{kartons} , izteikts kWh/ADT) vērtību:

$$F_{\text{kartons}} = \text{iekšēji saražotais kurināmais} + \text{iepirktais kurināmais} - \text{pārdotais kurināmais} - 1,25 \times \text{iekšēji saražotā elektroenerģija}$$

Visbeidzot, celulozes un kartona ražošanas punktu vērtības saskaita, lai iegūtu galīgo punktu vērtību (P_F):

$$P_F = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulp or laminating paper}, i \times F_{\text{pulp or laminating paper}, i}] + F_{\text{board}}}{\sum_{i=1}^n [\text{pulp or laminating paper}, i \times F_{\text{ref pulp or laminating paper}, i}] + F_{\text{ref board}}}$$

3. tabula

Elektroenerģijas un kurināmā references vērtības

Celulozes kategorija	Kurināmais kWh/ADT F_{ref}	Elektroenerģija kWh/ADT E_{ref}
Ķīmiskā celuloze	4 000 <i>(Piezīme: tirgum paredzētajai gaissausai celulozei, kas satur vismaz 90 % sausnas (tpgc), šo vērtību var palielināt par 25 % saistībā ar žāvēšanā patērēto enerģiju)</i>	800
Mehāniskā celuloze	900 <i>(Piezīme: šo vērtību piemēro tikai tpgc)</i>	1 900
Ar ķīmiski termomehānisko paņēmieni iegūta celuloze	1 000	2 000
Pārstrādāta celulozes šķiedra	1 800 <i>(Piezīme: attiecībā uz tpgc šo vērtību var palielināt par 25 % saistībā ar žāvēšanā patērēto enerģiju)</i>	800
Laminēšanas kraftpapīrs (balināts vai nebalināts)	6 100	1 600
Pārstrādāts laminēšanas papīrs	3 900	1 600
Kartona ražošana	2 100	800

Novērtēšana un verificācija (par a) un b) punktu). Pieteikuma iesniedzējs iesniedz sīkus aprēķinus, kas apliecina atbilstību šim kritērijam, kā arī visus attiecīgos apliecinātos dokumentus. Tāpēc paziņotajā informācijā ietver datus par kopējo patērētās elektroenerģijas un kurināmā daudzumu.

Pieteikuma iesniedzējs aprēķina visu celulozes un kartona ražošanai patērētās enerģijas daudzumu, ko iedala siltuma/kurināmā un elektroenerģijas patēriņā, tostarp enerģijas daudzumu, kurš patērēts tipogrāfijas krāsas atdalīšanai no papīra atlikumiem, lai ražotu pārstrādātu kartonu. Enerģijas daudzums, kas izmantots izejvielu pārvadāšanā, kā arī pārveidošanā un iepakojšanā, enerģijas patēriņa aprēķinos nav iekļauts.

Kopējā siltumenerģijas daudzumā ir iekļauts visu veidu iepirktais kurināmais. Tajā ietilpst arī siltumenerģija, kas reģenerēta, sadedzinot atsārmus un atkritumus, kuri rodas uz vietas notiekošajos procesos (piemēram, koksnes atliekas, zāģskaidas, atsārmus, papīra atlikumus, papīra ražošanas atkritumus), kā arī siltums, kas reģenerēts, uz vietas ražojot elektroenerģiju. Tomēr, aprēķinot kopējo siltumenerģijas daudzumu, pieteikuma iesniedzējam jāņem vērā tikai 80 % no siltumenerģijas, kura iegūta no šādiem avotiem.

Elektroenerģija ir neto no tīkla saņemtā un uz vietas saražotā elektroenerģija, ko mēra kā elektrisko jaudu. Nav jāiekļauj notekūdeņu attīrīšanai patērētais elektroenerģijas daudzums.

Ja ūdens tvaiku ražošanā par siltuma avotu izmanto elektroenerģiju, tad aprēķina ūdens tvaika siltumenerģijas daudzumu, ko pēc tam izdala ar 0,8 un pieskaita kopējam kurināmā patēriņa daudzumam.

Integrētu rūpnīcu gadījumā, ņemot vērā grūtības ar atsevišķu kurināmā (siltuma) rādītāju iegūšanu par celulozi, laminēšanas papīru un kartonu, ja ir pieejams tikai kombinēts rādītājs par celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanu, kurināmā (siltuma) vērtība celulozei ir nulle un rādītājā par kartona rūpnīcu iekļauj celulozes, laminēšanas papīra un kartona ražošanu.

B3. kritērijs – Aizliegtas vai ierobežotas vielas un maisījumi

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz sarakstu, kurā ir norādīti ķīmiskie produkti, kas izmantoti celulozes un kartona ražošanā, kā arī atbilstošu dokumentāciju (piemēram, drošības datu lapas). Sarakstā iekļauj informāciju par visu ražošanas procesā izmantoto ķīmisko vielu daudzumu, funkcijām un to piegādātājiem.

a) Bīstamās vielas un maisījumi

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 66/2010 ⁽¹⁾ 6. panta 6. punktu kartons nedrīkst saturēt ne Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā minētās vielas, ne vielas vai maisījumus, kas atbilst kritērijiem par klasifikāciju turpmāk norādītajās bīstamības klasēs vai kategorijās.

Bīstamības apzīmējumu un riska apzīmējumu saraksts

Bīstamības apzīmējums ⁽¹⁾	Riska apzīmējums ⁽²⁾
H300 Norijot iestājas nāve	R28
H301 Toksisks, ja norīts	R25
H304 Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpvados	R65
H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve	R27
H311 Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu	R24
H330 Ieelpojot iestājas nāve	R26
H331 Toksisks, ja ieelpo	R23
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R46
H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R68
H350 Var izraisīt vēzi	R45
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	R49
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi	R40
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	R60

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu (OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.)

Bīstamības apzīmējums (1)	Riska apzīmējums (2)
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R61
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60 R61 R60–61
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60–R63
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R61–R62
H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R62
H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R63
H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R62–63
H362 Var nodarīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam	R64
H370 Izraisa orgānu bojājumus	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Var izraisīt orgānu bojājumus	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Izraisa orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	R50
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R50–53
H411 Toksisks ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R51–53
H412 Kaitīgs ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R52–53
H413 Var radīt ilgstošas kaitīgas sekas ūdens organismiem	R53
EUH059 Bīstams ozona slānim	R59
EUH029 Saskaroties ar ūdeni, izdala toksiskas gāzes	R29
EUH031 Saskaroties ar skābēm, izdala toksiskas gāzes	R31
EUH032 Saskaroties ar skābēm, izdala ļoti toksiskas gāzes	R32

Bīstamības apzīmējums ⁽¹⁾	Riska apzīmējums ⁽²⁾
EUH070 Toksisks saskarē ar acīm	R39-41
Komerčiālas krāsvielas, krāsas, virsmas apdares vielas, palīgmateriālus un pārklāšanas materiālus nedrīkst izmantot celulozei vai kartonam, kam pieteikuma iesniegšanas laikā piešķirts vai var tikt piešķirts bīstamības apzīmējums H317: Var izraisīt alerģisku ādas reakciju	R43

⁽¹⁾ Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1272/2008.
⁽²⁾ Kā paredzēts Padomes Direktīvā 67/548/EEK.

Tādu vielu vai maisījumu lietojumus, kas pēc pārstrādes maina īpašības (piemēram, vairs nav biopieejami, mainās ķīmiskais sastāvs) tādā veidā, ka tās vairs nerada noteikto bīstamību, atbrīvo no iepriekš minētās prasības.

Robežkoncentrācija vielām vai maisījumiem, kuriem varētu tikt piešķirti vai ir piešķirti iepriekš uzskaitītie bīstamības apzīmējumi vai riska apzīmējumi un kuri atbilst kritērijiem par klasifikāciju bīstamības klasēs vai kategorijās, un vielām, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. panta a), b) vai c) punktā minētajiem kritērijiem, nedrīkst būt lielāka par vispārīgajām vai specifiskajām robežkoncentrācijām, kas noteiktas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 ⁽¹⁾ 10. pantu. Ja ir noteikta specifiskā robežkoncentrācija, ņem vērā to, nevis vispārīgo robežkoncentrāciju.

Robežkoncentrācija vielām, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. panta d), e) vai f) punktā minētajiem kritērijiem, nedrīkst pārsniegt 0,10 % no masas.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs atbilstību kritērijiem pierāda, iesniedzot datus par procesā izmantoto vielu daudzumu (kg/ADT saražotā kartona) un apliecinot, ka šajā kritērijā minētās vielas gatavajā izstrādājumā nepārsniedz norādīto robežkoncentrāciju. Koncentrāciju vielās un maisījumos norāda drošības datu lapās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 31. pantu.

- b) Vielas, kas ietvertas sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu

No Regulas (EK) Nr. 66/2010 6. panta 6. punktā minētā aizlieguma atbrīvojumu nepiešķir vielām, kuras atzītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas un ir iekļautas sarakstā, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantā, un kuras ir maisījumos, produktā vai jebkurā salikta produkta homogēnā daļā ar koncentrāciju, kas pārsniedz 0,10 %. Specifisko robežkoncentrāciju, kas noteikta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 10. pantu, piemēro tad, ja koncentrācija ir mazāka par 0,10 %.

Novērtēšana un verifikācija. To vielu saraksts, kuras atzītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas un ir iekļautas apzināmo vielu sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu, ir pieejams šeit:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Pieteikuma iesniegšanas dienā sniedz atsauci uz šo sarakstu.

Pieteikuma iesniedzējs atbilstību kritērijiem pierāda, iesniedzot datus par procesā izmantoto vielu daudzumu (kg/ADT saražotā kartona) un apliecinot, ka šajā kritērijā minētās vielas gatavajā izstrādājumā nepārsniedz norādīto robežkoncentrāciju. Koncentrāciju norāda drošības datu lapās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 31. pantu.

- c) Hlors

Par balinātāju nedrīkst izmantot gāzveida hlору. Šī prasība neattiecas uz gāzveida hlору, kas saistīts ar hlora dioksīda ražošanu un izmantošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu (OVL 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz celulozes ražotāja(-u) izsniegtu deklarāciju, kas apliecina, ka balināšanā nav izmantots gāzveida hlors. Piezīme: kaut gan šī prasība attiecas arī uz pārstrādātu šķiedru balināšanu, pieļaujams, ka iepriekšējā aprites ciklā šķiedra ir balināta ar gāzveida hlору.

d) AFEO (alkilfenoletoksilāti)

Alkilfenoletoksilātus vai citus alkilfenolatvasinājumus nepievieno tīrīšanai vai tipogrāfijas krāsas atdalīšanai paredzētajām ķīmikālijām, putu inhibitoriem, disperģentiem vai pārklājumiem. Alkilfenolatvasinājumi ir vielas, kas pēc noārdīšanās izdala alkilfenolus.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as), kas apliecina, ka alkilfenoletoksilāti vai citi alkifenola atvasinājumi nav pievienoti minētajiem produktiem.

e) Monomēru atliekas

To monomēru atlieku (izņemot akrilamīdu) kopējais daudzums, kam var tikt piešķirti vai ir piešķirti turpmāk norādītie riska apzīmējumi (vai to kombinācijas) un kas ir pārklājumos, nostiprinošos līdzekļos, stiprinātajos, ūdens repelentos vai ķīmiskajās vielās, ko izmanto iekšējās un ārējās ūdens attīrīšanas iekārtās, nepārsniedz 100 ppm (aprēķina pēc cietās vielas saturā):

Bīstamības apzīmējums (1)	Riska apzīmējums (2)
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R46
H350 Var izraisīt vēzi	R45
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	R49
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi	R40
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	R60
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R61
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60; R61; R60-61
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60-R63
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R61-R62
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	R50
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R50-53
H411 Toksisks ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R51-53
H412 Kaitīgs ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R52-53
H413 Var radīt ilgstošas kaitīgas sekas ūdens organismiem	R53

(1) Kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 1272/2008.

(2) Kā paredzēts Direktīvā 67/548/EEK.

Pārklājumos, nostiprinošos līdzekļos, stiprinātājos, ūdens repelentos vai ķīmiskajās vielās, ko izmanto iekšējās un ārējās ūdens attīrīšanas iekārtās, akrilamīdu izmanto koncentrācijā, kas nepārsniedz 700 ppm (aprēķina pēc cietās vielas satura).

Kompetentā iestāde var atbrīvot pieteikuma iesniedzēju no šo prasību ievērošanas attiecībā uz ķīmiskajām vielām, ko izmanto ārējās ūdens attīrīšanas iekārtās.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as) par atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgu dokumentāciju (piemēram, drošības datu lapas).

f) Virsmaktīvās vielas tipogrāfijas krāsas atdalīšanai

Visām virsmaktīvajām vielām tipogrāfijas krāsas atdalīšanai jābūt bioloģiski noārdāmām.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as) par atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgās drošības datu lapas vai testēšanas pārskatus par katru virsmaktīvo vielu, norādot testēšanas metodi, robežvērtību un secinājumu. Izmanto vienu no šādām testēšanas metodēm un robežlielumiem: ESAO 302 A–C (vai ekvivalents ISO standarts), ja noārdīšanās (tostarp adsorbcijas) 28 dienās sasniedz vismaz 70 %, izmantojot 302 A un B, vai vismaz 60 %, izmantojot 302 C.

g) Biocīdi

Aktīvās sastāvdaļas biocīdos vai biostatiskās vielās, ko izmanto, lai apkarotu gļotas veidojošus organismus cirkulācijas ūdens sistēmās, kas satur šķiedru, nav potenciāli bioakumulatīvas. Biocīdu bioakumulācijas potenciālu raksturo $\log Pow$ (oktanola/ūdens sadalījuma koeficienta logaritms) $< 3,0$ vai eksperimentāli noteiktais biokonzentrācijas koeficients (BCF) ≤ 100 .

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as) par atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgā materiāla drošības datu lapu vai testēšanas pārskatu, kurā norādīta izmantotā testēšanas metode, robežvērtība un secinājums. Izmantotas šādas testēšanas metodes: ESAO 107, 117 vai 305 A–E.

h) Azokrāsvielas

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumu neizmanto tādas azokrāsvielas, kurām sadaloties rodas turpmāk norādītie aromātiskie amīni:

1. 4-aminobifenils	(92-67-1)
2. benzidīns	(92-87-5)
3. 4-hlor-o-toluidīns	(95-69-2)
4. 2-naftilamīns	(91-59-8)
5. o-aminoazotoluols	(97-56-3)
6. 2-amino-4-nitrotoluols	(99-55-8)
7. p-hloranilīns	(106-47-8)
8. 2,4-diaminoanizols	(615-05-4)
9. 4,4'-diaminodifenilmetāns	(101-77-9)
10. 3,3'-dihlorbenzidīns	(91-94-1)
11. 3,3'-dimetoksibenzidīns	(119-90-4)

12. 3,3'-dimetilbenzidīns	(119-93-7)
13. 3,3'-dimetil-4,4'-diaminodifenilmetāns	(838-88-0)
14. p-krezidīns	(120-71-8)
15. 4,4'-metilēn-bis-(2-hloranilīns)	(101-14-4)
16. 4,4'-oksidianilīns	(101-80-4)
17. 4,4'-tiodianilīns	(139-65-1)
18. o-toluidīns	(95-53-4)
19. 2,4-diaminotoluols	(95-80-7)
20. 2,4,5-trimetilanilīns	(137-17-7)
21. 4-aminoazobenzēns	(60-09-3)
22. o-anizidīns	(90-04-0)

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as) par atbilstību šim kritērijam.

i) Metālkompleksās krāsvielas vai pigmenti

Nedrīkst izmantot krāsvielas vai pigmentus uz svina, vara, hroma, niķeļa vai alumīnija bāzes. Tomēr drīkst izmantot vara ftalocianīna krāsvielas vai pigmentus.

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as) par atbilstību šim kritērijam.

j) Jonu piemaisījumi krāsvielās

Jonu piemaisījumu saturs izmantotajās krāsvielās nedrīkst pārsniegt: Ag 100 ppm; As 50 ppm; Ba 100 ppm; Cd 20 ppm; Co 500 ppm; Cr 100 ppm; Cu 250 ppm; Fe 2 500 ppm; Hg 4 ppm; Mn 1 000 ppm; Ni 200 ppm; Pb 100 ppm; Se 20 ppm; Sb 50 ppm; Sn 250 ppm; Zn 1 500 ppm.

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju.

B4. kritērijs – Atkritumu apsaimniekošana

Visās celulozes un kartona ražotnēs ir ieviesta ekomarķējumu saņēmušo izstrādājumu ražošanā radušos atkritumu un atlikumu apsaimniekošanas sistēma (kā to nosaka attiecīgās konkrēto celulozes un kartona ražotņu regulatīvās iestādes). Pieteikumā iekļauj ar sistēmu saistīto dokumentāciju vai skaidrojumus, kā arī informāciju vismaz par šādiem jautājumiem:

- procedūras pārstrādei derīgo materiālu atdalīšanai no atkritumiem un izmantošanai,
- procedūras, ko izmanto to materiālu reģenerācijai, kurus paredzēts izmantot citur, piemēram, sadedzināšanai, lai iegūtu ražošanā izmantojamu tvaiku vai siltumu, vai kurus paredzēts izmantot lauksaimniecībā,
- procedūras, ko izmanto bīstamo atkritumu apsaimniekošanai (kā to nosaka attiecīgās konkrēto celulozes un kartona ražotņu regulatīvās iestādes).

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz detalizētu aprakstu par katrā konkrētajā ražotnē ieviestās atkritumu apsaimniekošanas sistēmu un deklarāciju par atbilstību šim kritērijam.

2. kritērijs – Šķiedras: ilgtspējīga mežu apsaimniekošana

Par izejvielām var izmantot pārstrādātu šķiedru vai jaunšķiedru.

Ja izmanto jaunšķiedru, tai jābūt piešķirti derīgiem ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas un piegādes ķēdes sertifikātiem, ko izdevusi neatkarīga sertifikācijas sistēma, piemēram, FSC, PEFC vai ekvivalenta.

Tomēr, ja sertifikācijas sistēma ļauj vienā izstrādājumā vai izstrādājuma veidā vienlaicīgi izmantot sertificētu, pārstrādātu materiālu un nesertificētu materiālu, nesertificētā jaunmateriāla proporcionālais daudzums nedrīkst būt lielāks par 30 % no kopējā izejvielu daudzuma. Šādam nesertificētam materiālam piemēro verificācijas sistēmu, kas nodrošina, ka tas ir iegūts likumīgi un atbilst citām sertifikācijas sistēmas prasībām attiecībā uz nesertificēto materiālu.

Sertifikācijas iestādes, kas izdod mežu apsaimniekošanas un/vai piegādes ķēdes sertifikātus, ir akreditētas/atzītas attiecīgajā sertifikācijas sistēmā.

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstošu dokumentāciju, kurā norādīts celulozes un kartona ražošanā izmantotais šķiedru veids, daudzums un izcelsme.

Jaunšķiedru izmantošanas gadījumā uz izstrādājumu attiecas derīgi ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas un piegādes ķēdes sertifikāti, ko izdevusi neatkarīga sertifikācijas sistēma, piemēram, PEFC, FSC vai ekvivalenta. Ja vienā izstrādājumā vai izstrādājuma veidā ir izmantots nesertificēts materiāls, jāiesniedz apliecinājums, ka nesertificētā materiāla daudzums ir mazāks par 30 % un ka tam piemēro verificācijas sistēmu, kas nodrošina, ka tas ir iegūts likumīgi un atbilst citām sertifikācijas sistēmas prasībām attiecībā uz nesertificēto materiālu.

Pārstrādātu šķiedru izmantošanas gadījumā pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju, kurā norādīts vidējais izstrādājumā izmantotais dažādu kategoriju pārstrādāta papīra daudzums saskaņā ar standartu EN 643 vai ekvivalentu standartu. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par to, ka procentuālās daļas aprēķinā nav izmantoti papīra ražošanas atkritumi (rūpnīcā saražotie vai iegādātie).

Pārveidošanas procesam piemērojamie kritēriji

3. kritērijs – Aizliegtas vai ierobežotas vielas un maisījumi

a) Bīstamās vielas un maisījumi

Gatavā pārveidota papīra izstrādājuma iespiešanā, pārklāšanā un pēcstrādē nedrīkst izmantot palīgmateriālus, kurus varētu konstatēt gatavajā pārveidota papīra izstrādājumā un kuri satur vielas un/vai maisījumus, kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 vai Padomes Direktīvu 67/548/EEK ⁽¹⁾ atbilst kritērijiem, ko piemēro, lai vielas klasificētu atbilstīgi turpmāk norādītajiem bīstamības apzīmējumiem vai riska apzīmējumiem, vai Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā minētās vielas.

Šo prasību nepiemēro toluolam, ko izmanto rotācijas dobspiedes procesos, ja ir uzstādīta slēgta vai iekapsulēta iekārta vai izveidota reģenerācijas vai jebkāda cita ekvivalenta sistēma, kura paredzēta difūzo emisiju kontrolei un monitoringam, un ja atgūšanas efektivitāte ir vismaz 92 %. Šo prasību nepiemēro arī UV lakai un UV iespiedkrāsai, kas klasificēta ar apzīmējumu H412/R52-53.

Gatavā pārveidota papīra izstrādājuma nepapīra detaļās nedrīkst būt iepriekš minētās vielas.

Bīstamības apzīmējumu un riska apzīmējumu saraksts

Bīstamības apzīmējums ⁽¹⁾	Riska apzīmējums ⁽²⁾
H300 Norijot iestājas nāve	R28
H301 Toksisks, ja norīts	R25

⁽¹⁾ Padomes 1967. gada 27. jūnija Direktīva 67/548/EEK par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu vielu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu (OV 196, 16.8.1967., 1. lpp.).

Bīstamības apzīmējums (1)	Riska apzīmējums (2)
H304 Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpvados	R65
H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve	R27
H311 Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu	R24
H330 Ieelpojot iestājas nāve	R23 vai R26
H331 Toksisks, ja ieelpo	R23
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R46
H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R68
H350 Var izraisīt vēzi	R45
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	R49
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi	R40
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	R60
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R61
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60; R61; R60/61
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60; R63
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R61; R62
H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R62
H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R63
H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R62-63
H362 Var nodarīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam	R64
H370 Izraisa orgānu bojājumus	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Var izraisīt orgānu bojājumus	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Izraisa orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	R50
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R50/53

Bīstamības apzīmējums ⁽¹⁾	Riska apzīmējums ⁽²⁾
H411 Toksisks ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R51/53
H412 Kaitīgs ūdens organismiem, ar ilgstošām sekām	R52/53
H413 Var radīt ilgstošas kaitīgas sekas ūdens organismiem	R53
EUH059 Bīstams ozona slānim	R59
EUH029 Saskaroties ar ūdeni, izdala toksiskas gāzes	R29
EUH031 Saskaroties ar skābēm, izdala toksiskas gāzes	R31
EUH032 Saskaroties ar skābēm, izdala ļoti toksiskas gāzes	R32
EUH070 Toksisks saskarē ar acīm	R39/41

(¹) Kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 1272/2008.

(²) Kā paredzēts Direktīvā 67/548/EEK.

Minētā prasība neattiecas uz tādām vielām vai maisījumiem, kas pēc pārstrādes maina īpašības (piemēram, zaudē bioloģisko pieejamību, mainās ķīmiskais sastāvs), vairs neradot iepriekš konstatēto bīstamību.

Robežkoncentrācija vielām, kurām varētu tikt piešķirti vai ir piešķirti iepriekš uzskaitītie bīstamības apzīmējumi vai riska apzīmējumi vai kuras atbilst kritērijiem par klasifikāciju bīstamības klasēs vai kategorijās, un robežkoncentrācija vielām, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. panta a), b) vai c) punktā minētajiem kritērijiem, nedrīkst būt lielāka par vispārīgajām vai specifiskajām robežkoncentrācijām, kas noteiktas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 10. pantu. Ja tiek noteikta specifiskā robežkoncentrācija, ņem vērā to, nevis vispārīgo robežkoncentrāciju.

Robežkoncentrācija vielām, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. panta d), e) vai f) punktā minētajiem kritērijiem, nedrīkst pārsniegt 0,10 % no masas.

Novērtēšana un verifikācija. Attiecībā uz vielām, kas pagaidām nav klasificētas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008, pieteikuma iesniedzējs pierāda atbilstību šiem kritērijiem, iesniedzot šādus dokumentus: i) deklarāciju par to, ka gatavā izstrādājuma nepapīra detaļās nav šajā kritērijā minēto vielu tādā daudzumā, kas pārsniedz atļautās robežvērtības; ii) deklarāciju par to, ka palīgmateriālos, kuri izmantoti gatavā pārveidota papīra izstrādājuma iespiešanā, pārklāšanā un pēcapstrādē, nav šajā kritērijā minēto vielu tādā koncentrācijā, kas pārsniedz atļautās robežvērtības; iii) visu to palīgmateriālu sarakstu, kas izmantoti pārveidota papīra izstrādājumu iespiešanā, pārklāšanā un pēcapstrādē. Sarakstā iekļauj informāciju par visu ražošanas procesā izmantoto palīgmateriālu daudzumu, funkcijām un to piegādātājiem.

Pieteikuma iesniedzējs apliecina atbilstību šim kritērijam, iesniedzot ķīmisko vielu piegādātāja(-u) izsniegtu(-as) deklarāciju(-as) par to, ka neviena viela nav klasificēta bīstamības klasēs atbilstīgi iepriekš uzskaitītajiem bīstamības apzīmējumiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008, ciktāl to var secināt vismaz pēc informācijas par Regulas (EK) Nr. 1907/2006 VII pielikumā minēto prasību izpildi. Papildus šai deklarācijai iesniedz kopsavilkumu par attiecīgajiem raksturlielumiem, kas saistīti ar iepriekš uzskaitītajiem bīstamības apzīmējumiem, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma (Norādījumi drošības datu lapu sastādīšanai) 10., 11. un 12. iedaļā noteikto detalizācijas pakāpi.

Informāciju par būtiskām vielu īpašībām var iegūt ne vien testēšanā, bet arī ar citiem līdzekļiem, piemēram, izmantojot tādas alternatīvas kā *in vitro* metodes, struktūru aktivitātes kvantitatīvā novērtējuma modeļi, veicot grupēšanu vai izvērtējot līdzības saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XI pielikumu. Īpaši ieteicams attiecīgos datus koplietot.

Informāciju sniedz par gatavajā izstrādājumā izmantoto vielu vai maisījumu formu vai agregātvokli.

Attiecībā uz REACH regulas IV un V pielikumā uzskaitītajām vielām, uz kurām neattiecas reģistrēšanas pienākums, kas paredzēts REACH regulas (EK) Nr. 1907/2006 2. panta 7. punkta a) un b) apakšpunktā, pietiek iesniegt deklarāciju par iepriekš minēto prasību izpildi.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz attiecīgo dokumentāciju par atgūšanas efektivitāti saistībā ar slēgtu/iekapsulētu iekārtu/reģenerācijas sistēmu vai jebkādu citu ekvivalentu sistēmu, kas ieviesta, lai regulētu toluola izmantošanu rotācijas dobspiedes procesos.

b) Vielās, kas ietvertas sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu

Atkāpi no Regulas (EK) Nr. 66/2010 6. panta 6. punktā minētā aizlieguma nepiešķir vielām, kuras atzītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas un ir iekļautas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantā paredzētajā sarakstā, un kuru koncentrācija maisījumos pārsniedz 0,1 %. Specifisko robežkoncentrāciju, kas noteikta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 10. pantu, piemēro tad, ja koncentrācija ir mazāka par 0,10 %.

Novērtēšana un verifikācija. To vielu saraksts, kuras atzītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas un ir iekļautas apzināmo vielu sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu, ir pieejams šeit:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Pieteikuma iesniegšanas dienā sniedz atsauci uz šo sarakstu.

Pieteikuma iesniedzējs pierāda atbilstību kritērijiem, iesniedzot datus par pārveidota papīra izstrādājumu iespiešanā izmantoto vielu daudzumu un deklarāciju par to, ka šajā kritērijā minētās vielas gatavajā izstrādājumā nepārsniedz norādīto robežkoncentrāciju. Koncentrāciju norāda drošības datu lapās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 31. pantu.

c) Biocīdi

Biocīdus produkta sastāvā vai produkta sastāvā iekļautā maisījumā, kurus lieto par produkta konservantiem un kuri saskaņā ar Direktīvu 67/548/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/45/EK⁽¹⁾ vai Regulu (EK) Nr. 1272/2008 klasificēti ar H410/R50-53 vai H411/R51-53, atļauts izmantot tikai tad, ja to bioloģiskās akumulācijas potenciālu raksturojošie lielumi – oktanola/ūdens sadalījuma koeficients $\log Pow$ ir $< 3,0$ vai eksperimentāli noteiktais bioloģiskās koncentrēšanās koeficients $BCF \leq 100$.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs par visiem biocīdiem, kas izmantoti dažādos ražošanas posmos, iesniedz materiālu drošības datu lapu kopijas un dokumentāciju par biocīdu koncentrāciju gatavajā izstrādājumā.

d) Mazgāšanas šķīdumi

Iespiešanas procesos un/vai saistītajos procesos mazgāšanas šķīdumu kā tīrīšanas līdzekli, kas satur aromātiskos ogļūdeņražus, izmantot drīkst vienīgi tad, ja tas atbilst 3. punkta b) apakšpunktā noteiktajām prasībām un ja ir izpildīts viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

- i) aromātisko ogļūdeņražu procentuālais daudzums izmantotajos mazgāšanas šķīduma produktos nepārsniedz 0,10 % (no masas);
- ii) mazgāšanas šķīduma uz aromātisko ogļūdeņražu bāzes gadā izmantotais daudzums nepārsniedz 5 % no kalendārā gadā izmantotā aromātisko ogļūdeņražu kopējā daudzuma.

Šo kritēriju nepiemēro toluolam, ko izmanto kā mazgāšanas šķīdumu rotācijas dobspiedē.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz drošības datu lapu par katru mazgāšanas šķīdumu, kas tipogrāfijā izmantots tā gada laikā, uz kuru attiecas gada patēriņš. Mazgāšanas šķīduma piegādātāji sniedz deklarācijas par aromātisko ogļūdeņražu saturu mazgāšanas šķīdumos.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 31. maija Direktīva 1999/45/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu jautājumos, kas attiecas uz bīstamu preparātu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu (OV L 200, 30.7.1999., 1. lpp.).

e) Alkilfenoletoksilāti – halogenētie šķīdinātāji – ftalāti

Iespiedkrāsām, krāsvielām, toneriem, adhezīviem, mazgāšanas šķīdumiem vai citām tīrīšanai paredzētām ķīmikālijām, ko izmanto pārveidota papīra izstrādājumu iespiešanā, nedrīkst pievienot šādas vielas vai preparātus:

- alkilfenoletoksilātus un to atvasinājumus, kas noārdīšanās ceļā var veidot alkilfenolus,
- halogenētos šķīdinātājus, kas pieteikuma iesniegšanas brīdī iekļauti 3. punkta a) apakšpunktā uzskaitītajās bīstamības vai riska kategorijās,
- ftalātus, kas šā lēmuma piemērošanas brīdī saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ir klasificēti atbilstīgi riska apzīmējumiem H360F, H360D, H361f.

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam.

f) Iespiedkrāsas, toneri, tintes, lakas, folija un lamināts

Iespiedkrāsās, toneros, tintēs, lakās, folijās un laminātos nedrīkst izmantot šādus smagos metālus vai to savienojumus (kā individuālas vielas vai kāda lietotā preparāta sastāvdaļas): kadmiju, varu (izņemot vara ftalocianīnu), svīnu, niķeli, hromu (VI), dzīvsudrabu, arsēnu, šķīstošo bāriju, selēnu, antimonu. Kobaltu drīkst lietot vienīgi tādā koncentrācijā, kas nav lielāka par 0,10 % (no masas).

Sastāvdaļās šie metāli drīkst būt kā piemaisījumi no izejvielām, līdz 0,010 % (masas).

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam un arī sastāvdaļu piegādātāju deklarācijas.

g) Metāla detaļas

Metāla detaļas nedrīkst būt pārklātas ar kadmiju, hromu, niķeli, cinku, dzīvsudrabu, svīnu, alvu un to savienojumiem.

Ja tas ir nepieciešams liela nodiluma dēļ, ir pieļaujama mazu detaļu (piemēram, kniežu, actiņu un metāla piespiedmehānismu) virsmas apstrāde ar niķeli vai cinku.

Gan niķeļa, gan cinka galvanizācijā izmanto notekūdeņu attīrīšanu, jonu apmaiņas tehnoloģiju, membrānu tehnoloģiju vai citu līdzvērtīgu tehnoloģiju, lai iespējami vairāk pārstrādātu ķīmiskos produktus.

Emisijas, kas rodas virsmas apstrādes procesā, pārstrādā un iznīcina. Sistēmai jābūt slēgtai un bez novadīšanas; vienīgais izņēmums ir cinks, kura maksimāli pieļaujamā emisija ir 0,50 mg/l.

Ķīmiskajiem produktiem, kas izmantoti virsmas apstrādē, jāatbilst 3. punkta c) apakšpunktā minētajiem kritērijiem par biocīdiem un 3. punkta e) apakšpunktā minētajiem kritērijiem par alkilfenoletoksilātiem – halogenētajiem šķīdinātājiem – ftalātiem.

Šī prasība attiecas uz katru metāla detaļu, kuras masa ir lielāka par 10 % no gatavā izstrādājuma svara apakš kategorijā, kurā ietilpst iekarināmās mapes, mapes ar metāla stiprinājumiem, mapes ar gredzenveida stiprinājumiem un reģistra mapes.

Novērtēšana un verificācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam.

4. kritērijs – Pārstrādājāmība

Pārveidota papīra izstrādājumiem jābūt pārstrādājamiem. Pārveidota papīra izstrādājuma nepapīra detaļām jābūt viegli noņemamām, lai nodrošinātu, ka tās netraucē pārstrādāt attiecīgo izstrādājumu.

- a) Aģentus, kas mitrā stāvoklī palielina stiprību, var izmantot tikai tad, ja var pierādīt gatavā izstrādājuma pārstrādājāmību.
- b) Nešķīstošus adhezīvus drīkst izmantot vienīgi tad, ja var pierādīt to noņemamību.
- c) Pārklājumam paredzētās lakas un laminātu, tostarp plastmasu un/vai plastmasu/polipropilēnu, drīkst izmantot vienīgi ātršuvējiem, mapēm, burtnīcām, piezīmju grāmatiņām un dienasgrāmatām.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs informē par tādu pārstrādājāmības testu rezultātiem, kuros pārbaudīti aģenti, kas mitrā stāvoklī palielina stiprību, un adhezīvu noņemamība. Testēšanas references metodes ir PTS metode PTS-RH 021/97 (aģentiem, kas mitrā stāvoklī palielina stiprību), INGEDE 12 (nešķīstošu adhezīvu noņemamība) vai ekvivalentas testa metodes. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par to, ka krītoti un laminēti pārveidota papīra izstrādājumi atbilst 3. punkta c) apakšpunktā noteiktajām prasībām. Ja kāda daļa no pārveidota papīra izstrādājuma ir viegli noņemama (piemēram, iekarīnāmās mapes metāla maliņa, plastmasas vāciņi vai atkārtoti izmantojami burtnīcas vāciņi), tad pārstrādājāmības testus var veikt bez šīs detaļas. To, cik viegli ir noņemt nepapīra detaļas, apliecina, iesniedzot deklarāciju, ko sagatavojis uzņēmums, kurš nodarbojas ar papīra savākšanu, papīra pārstrādi vai veic citu līdzīgu darbību. Drīkst izmantot arī testa metodes, saistībā ar kurām kompetenta un neatkarīga trešā puse ir pierādījusi iespēju iegūt ekvivalentus rezultātus.

5. kritērijs – Emisijas

a) Emisijas ūdenī

Skalošanas ūdeni, kas satur sudrabu no filmu attīstīšanas un iespiedplašu ražošanas, un fotoķīmikālijas nedrīkst izvadīt notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, kā arī aprakstu par rīcību objektā saistībā ar fotoķīmikālijām un sudrabu saturošu skalošanas ūdeni. Ja par filmu attīstīšanu un/vai iespiedplašu ražošanu tiek slēgti ārpakalpojumu līgumi, tad apakšuzņēmējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, kā arī aprakstu par rīcību apakšuzņēmēja objektā saistībā ar fotoķīmikālijām un sudrabu saturošu skalošanas ūdeni.

Rotācijas dobspiedes procesos notekūdeņu attīrīšanas iekārtās izvadītā Cr un Cu daudzums nedrīkst pārsniegt **45 mg/m²** un attiecīgi **400 mg/m²** no drukā izmantotā preses cilindra virsmas laukuma.

Novērtēšana un verifikācija. Cr un Cu ieplūdes notekūdeņos pārbauda rotācijas dobspiedes tipogrāfijās pēc šo vielu izmantošanas, bet pirms to izvadīšanas. Reizi mēnesī ņem Cr un Cu ieplūžu reprezentatīvu paraugu. Akreditēta laboratorija reizi gadā veic vismaz vienu analītisko pārbaudi, lai noteiktu Cr un Cu saturu reprezentatīvā paraugā, kas ņemts no iepriekš minētajiem paraugiem. Novērtējot atbilstību šim kritērijam, analītiskajā pārbaudē konstatēto Cr un Cu saturu daļa ar drukā izmantoto preses cilindra virsmas laukumu. Drukā izmantoto cilindra virsmu aprēķina šādi: cilindra virsmu ($= 2\pi rL$, kur r ir cilindra rādiuss, bet L – garums) reizina ar gadā iespiesto izstrādājumu skaitu (= dažādu iespieddarbu skaits). Attiecībā uz Cr izmanto testēšanas references metodi EN ISO 11885 (Ūdens kvalitāte: izvēlēto elementu noteikšana, izmantojot induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spektrometriju (ICP-AES)) un EN 1233 (Ūdens kvalitāte: hroma noteikšana. Atomabsorbcijas spektrometrijas metodes), bet attiecībā uz Cu – EN ISO 11885 (Ūdens kvalitāte: izvēlēto elementu noteikšana, izmantojot induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spektrometriju (ICP-AES)).

b) Emisijas gaisā

Gaistošie organiskie savienojumi (GOS)

Ir jāizpilda šādi kritēriji:

$$(P_{\text{GOS}} - R_{\text{GOS}})/P_{\text{papīrs}} < 5 \text{ [kg/t]}$$

kur:

P_{GOS} = tādu iegādāto ķīmisko produktu GOS kopējais gada apjoms kilogramos, kuri konkrētajā gadā izmantoti visu pārveidotu izstrādājumu ražošanā;

R_{GOS} = tādu GOS kopējais gada apjoms kilogramos, kas iznīcināti ar samazināšanas metodi, reģenerēti iespīšanas procesā un pārdoti, vai izmantoti atkārtoti;

$P_{\text{papīrs}}$ = tāda papīra kopējais gada apjoms tonnās, kas iegādāts un izmantots pārveidotu izstrādājumu ražošanā.

Ja tipogrāfija/pārveides uzņēmums izmanto dažādas iespīšanas tehnoloģijas, jāpanāk katras tehnoloģijas atbilstība šim kritērijam.

Aprēķinot P_{GOS} vērtību, ņem vērā drošības datu lapās sniegto informāciju par GOS saturu vai ekvivalentu deklarāciju, ko iesniedzis ķīmisko produktu piegādātājs.

Aprēķinot R_{GOS} vērtību, ņem vērā deklarāciju par GOS saturu pārdotajos ķīmiskajos produktos vai iekšējās uzskaites reģistru (vai jebkādu citu ekvivalentu dokumentu), kur sniegta informācija par gadā reģenerētajiem un objektā atkārtoti izmantotajiem GOS apjomiem.

Īpaši nosacījumi karstās žāvēšanas rotācijai:

i) Ja karstās žāvēšanas ofseta iespaidmašīnas žāvētājā ir iebūvēta pēcsadegšanas kamera, lieto šādu aprēķina metodi:

$P_{GOS} = 90\%$ no tajos mitrināšanas šķīdumos esošo GOS kopējā gada apjoma kilogramos, kas gada laikā izmantoti pārveidoto izstrādājumu ražošanā, + 85 % no tajos mazgāšanas šķīdumos esošo GOS kopējā gada apjoma kilogramos, kas gada laikā izmantoti pārveidoto izstrādājumu ražošanā.

ii) Ja karstās žāvēšanas ofseta iespaidmašīnas žāvētājā nav iebūvēta pēcsadegšanas kamera, lieto šādu aprēķina metodi:

$P_{GOS} = 90\%$ no tajos mitrināšanas šķīdumos esošo GOS kopējā gada apjoma kilogramos, kas gada laikā izmantoti pārveidoto izstrādājumu ražošanā, + 85 % no tajos mazgāšanas šķīdumos esošo GOS kopējā gada apjoma kilogramos, kas gada laikā izmantoti pārveidoto izstrādājumu ražošanā + 10 % no tajās iespiedkrāsās esošo GOS kopējā gada apjoma kilogramos, kas gada laikā izmantotas pārveidoto izstrādājumu ražošanā.

Attiecībā uz i) un ii) aprēķinu var izmantot par 90 % un 85 % proporcionāli mazāku rādītāju, ja ir pierādīts, ka attīrīšanas sistēmā, kas paredzēta žāvēšanas procesā radušās gāzes sadedzināšanai, ir iznīcināti attiecīgi vairāk nekā 10 % vai 15 % no to GOS kopējā gada apjoma kilogramos, ko satur gada laikā pārveidoto izstrādājumu ražošanā izmantotie mitrināšanas šķīdumi vai attiecīgi mazgāšanas šķīdumi.

Novērtēšana un verifikācija. Ķīmisko produktu piegādātājs iesniedz deklarāciju par GOS saturu spirtā, mazgāšanas šķīdumos, tintēs, mitrināšanas šķīdumos vai citos atbilstīgos ķīmiskos produktos. Pieteikuma iesniedzējs sniedz pierādījumus par aprēķinu, kas veikts atbilstīgi iepriekš minētajiem kritērijiem. Aprēķinu laikposms atbilst 12 mēnešus ilgam ražošanas procesam. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā mērījumus veic, pamatojoties uz vismaz trīs mēnešus ilgu ražotnes darbību reprezentatīvos ekspluatācijas apstākļos.

6. kritērijs – Atkritumi

a) Atkritumu apsaimniekošana

Objektā, kur ražo pārveidota papīra izstrādājumus, jābūt ieviestai atkritumu (tostarp pārveidota papīra izstrādājumu ražošanas atlikumu) apsaimniekošanas sistēmai, kā to noteikušas attiecīgās vietējās un reģionālās regulatīvās iestādes.

Sistēmu dokumentē vai paskaidro, iekļaujot informāciju vismaz par šādām procedūrām:

- i) rīkošanās ar pārstrādei derīgajiem materiāliem, to savākšana, atdalīšana no atkritumiem un izmantošana;
- ii) to materiālu reģenerācija, kurus paredzēts izmantot citur, piemēram, sadedzināt, lai iegūtu ražošanā izmantojamu tvaiku vai siltumu, vai izmantot lauksaimniecībā;
- iii) bīstamo atkritumu apsaimniekošana, savākšana, dalīšana un apglabāšana, kā to noteikušas attiecīgās vietējās un reģionālās regulatīvās iestādes.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, kā arī atkritumu apsaimniekošanas procedūru aprakstu. Ja vajadzīgs, pieteikuma iesniedzējs katru gadu iesniedz attiecīgu deklarāciju pašvaldībai. Ja par atkritumu apsaimniekošanu tiek slēgti ārpakalpojumu līgumi, tad arī apakšuzņēmējs iesniedz deklarāciju par atbilstību arī šim kritērijam.

b) Papīra atlikumi

Papīra atlikumu daudzums "X" nedrīkst pārsniegt:

- 20 % aploksnēm,
- 20 % kancelejas piederumiem,
- 10 % papīra maisiņiem.

"X" aprēķina šādi: to papīra atlikumu daudzumu kilogramos, kas gada laikā saražots pārveidota papīra izstrādājumu, kam piešķirts ekomarķējums, pārveidošanas procesos (tostarp pēcapstrādē), daļa ar tāda papīra daudzumu tonnās, kas gada laikā iegādāts un izmantots, lai ražotu pārveidota papīra izstrādājumus, kam piešķirts ekomarķējums.

Ja tipogrāfija veic pēcapstrādi, pildot citas tipogrāfijas pasūtījumu, šajos procesos saražoto papīra atlikumu daudzumu neņem vērā lieluma "X" aprēķinā.

Ja par pēcapstrādi tiek slēgti ārpakalpojumu līgumi ar citu uzņēmumu, tad ārpakalpojumos saražoto papīra atlikumu daudzumu aprēķina un deklarē "X" aprēķinā.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aprakstu par papīra atlikumu daudzuma aprēķinu, kā arī tā apakšuzņēmēja sagatavotu deklarāciju, kurš papīra atlikumus savāc no tipogrāfijas. Jāsniedz informācija par ārpakalpojumu līgumu slēgšanas nosacījumiem un pēcapstrādes procesos saražoto papīra atlikumu daudzuma aprēķinu. Aprēķinu laikposms atbilst 12 mēnešus ilgām ražošanas procesam. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā mērījumus veic, pamatojoties uz vismaz trīs mēnešus ilgu ražotnes darbību reprezentatīvos ekspluatācijas apstākļos.

7. kritērijs – Enerģijas izmantošana

Tipogrāfija/pārveides uzņēmums izveido reģistru, kurā uzskaitītas visas enerģiju patērējošās ierīces (tostarp mehānismi, apgaismojums, gaisa kondicionēšanas un dzesēšanas iekārtas), un sagatavo programmu, kurā paredzēti energoefektivitātes palielināšanas pasākumi.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz sarakstu ar enerģiju patērējošām ierīcēm, kā arī energoefektivitātes palielināšanas programmu.

8. kritērijs – Apmācība

Visiem darbiniekiem, kuri veic ikdienas darbus, jāgūst zināšanas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu ES ekomarķējuma prasību izpildi, un tās pastāvīgi jāpapildina.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, kā arī sīkāku informāciju par apmācības programmu un tās saturu, norādot, kad un kādas apmācības darbinieki ir pabeiguši. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz arī mācību materiālu paraugu.

9. kritērijs – Piemērotība lietošanai

Izstrādājumam jābūt piemērotam paredzētajam nolūkam.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz attiecīgo dokumentāciju, kas apliecina atbilstību šim kritērijam. Ja vajadzīgs, apliecinot piemērotību pārveidota papīra izstrādājumu lietošanai, pieteikuma iesniedzējs var atsaukties uz valsts vai tirdzniecības standartiem. Attiecībā uz papīra iepirkumu maisiņiem izmanto testēšanas references metodi EN 13590:2003.

10. kritērijs – Informācija uz papīra iepirkumu maisiņiem

Uz papīra iepirkumu maisiņiem norāda šādu informāciju:

"Izmantojiet maisiņu atkārtoti!"

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz papīra iepirkumu maisiņa maketa paraugu, kurā ir norādīta prasītā informācija.

11. kritērijs – Informācija ES ekomarķējumā

Fakultatīva uzlīme ar teksta logu ietver šādu tekstu:

- Šis izstrādājums ir pārstrādājams.
- Papīra ražošanā, iespiešanā un pārveidošanā izmantoto ķīmikāliju emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz noteiktu līmeni.

Lai izvairītos no iespējamās patērētāju maldināšanas gadījumā, kad var rasties neskaidrība par maisiņu, kam piešķirts ES ekomarķējums, un tā saturu, kam ES ekomarķējums nav piešķirts, jāparedz, ka papīra iepirkumu maisiņus atver un piepilda pie kases vai vēlāk, lai patērētāji saprastu, ka ES ekomarķējums attiecas tikai uz papīra iepirkumu maisiņu, nevis precēm, kas tiek iegādātas reizē ar maisiņu. Uz maisiņa izvietotā ES ekomarķējuma teksts ir šāds: “Ar ES ekomarķējumu marķēts papīra iepirkumu maisiņš”.

Norādījumi par to, kā izmantot fakultatīvo uzlīmi ar teksta logu, ir atrodami sadaļā “ES Ekomarķējuma logotipa lietošanas vadlīnijas” (*Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo*) tīmekļa vietnē:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf>.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz pārveidota papīra izstrādājuma paraugu, uz kura ir marķējums, un deklarāciju par atbilstību šim kritērijam.

III

(Citi tiesību akti)

EIROPAS EKONOMIKAS ZONA

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES LĒMUMS

Nr. 73/13/COL

(2013. gada 20. februāris),

ar ko astoņdesmit devīto reizi groza procesuālo un materiālo tiesību noteikumus valsts atbalsta jomā, ieviešot jaunu nodaļu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE,

ŅEMOT vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ⁽¹⁾, jo īpaši tā 61.–63. pantu, kā arī minētā līguma 26. protokolu,

ŅEMOT vērā Nolīgumu starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidošanu ⁽²⁾, jo īpaši tā 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 24. pantu,

ATGĀDINOT valsts atbalsta jomā spēkā esošos procesuālo un materiālo tiesību noteikumus, ko Iestāde pieņēma 1994. gada 19. janvārī ⁽³⁾,

TĀ KĀ:

Saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 24. pantu Iestāde īsteno EEZ līguma noteikumus par valsts atbalstu.

Saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu Iestāde sniedz paziņojumus vai izdod vadlīnijas par EEZ līgumā reglamentētajiem jautājumiem, ja šis Līgums vai Uzraudzības un Tiesas nolīgums to skaidri paredz vai ja Iestāde to uzskata par vajadzīgu.

Eiropas Komisija 2012. gada 19. decembrī pieņēma jaunu paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu ⁽⁴⁾.

Minētais paziņojums ir attiecināms arī uz Eiropas Ekonomikas zonu.

Jānodrošina EEZ valsts atbalsta noteikumu vienāda piemērošana visā Eiropas Ekonomikas zonā.

⁽¹⁾ "EEZ līgums".

⁽²⁾ "Uzraudzības un Tiesas nolīgums".

⁽³⁾ EEZ līguma 61. un 62. panta un Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola 1. panta piemērošanas un interpretācijas pamatnostādnes, ko Iestāde pieņēma un izdeva 1994. gada 19. janvārī un kas publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (turpmāk "OV") L 231, 3.9.1994., 1. lpp., un EEZ papildinājumā Nr. 32, 3.9.1994., 1. lpp. (turpmāk "Valsts atbalsta pamatnostādnes"). Valsts atbalsta pamatnostādņu atjauninātā versija ir publicēta Iestādes tīmekļa vietnē: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽⁴⁾ Komisijas paziņojums; ES pamatnostādnes valsts atbalsta noteikumu piemērošanai attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu (OV C 25, 26.1.2013., 1. lpp.).

Saskaņā ar EEZ līguma XV pielikuma beigu daļā iekļautās nodaļas "VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA" II punktu Iestādei pēc apspriešanās ar Komisiju ir jāpieņem tiesību akti, kas atbilst Eiropas Komisijas pieņemtajiem aktiem.

Ir veiktas apspriedes ar Eiropas Komisiju un EBTA valstīm,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsta pamatnostādnes groza, ieļaujot jaunu nodaļu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu. Jaunā nodaļa ir iekļauta šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Autentisks ir tikai teksts angļu valodā.

Briselē, 2013. gada 20. februārī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā –

Oda Helen SLETNES
priekšsēdētāja

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY
kolēģijas locekle

PIELIKUMS

VALSTS ATBALSTA NOTEIKUMU PIEMĒROŠANA ATTIECĪBĀ UZ PLATJOSLAS TĪKLU ĀTRU
IZVĒRŠANU ⁽¹⁾

1. IEVADS

1. Platjoslas sakariem ir stratēģiska nozīme saistībā ar visu Eiropas tautsaimniecības nozaru izaugsmi un inovāciju, kā arī sociālo un teritoriālo kohēziju. Eiropas Savienības stratēģijā “Eiropa 2020” (“ES 2020”) ir uzsvērtas platjoslas pakalpojumu izvēršanas nozīme. Vienā no tās pamatiniciatīvām, Digitālajā programmā Eiropai (turpmāk “DPE”) ⁽²⁾, ir atgādināts stratēģijas “ES 2020” mērķis līdz 2013. gadam visiem eiropiešiem nodrošināt pamata platjoslas sakarus un panākt, lai līdz 2020. gadam i) visiem eiropiešiem būtu piekļuve daudz ātrdarbīgākam internetam (virs 30 Mb/s) un ii) vismaz 50 % Eiropas mājsaimniecību abonētu interneta pieslēgumu ar ātrumu virs 100 Mb/s. Saskaņā ar stratēģiju “ES 2020” un DPE EBTA Uzraudzības iestāde (turpmāk “Iestāde”) arī atbalsta platjoslas pakalpojumu plašu pieejamību visiem Eiropas pilsoņiem, kā arī piekļuvi ātrdarbīgākam internetam.
2. Elektronisko sakaru nozare ir piedzīvojusi vērienīgu liberalizācijas procesu, un tagad tai ir piemērojams nozares regulējums. EEZ tiesiskais regulējums attiecībā uz elektroniskajiem sakariem ietver arī saskaņošanas noteikumus par platjoslas piekļuvi ⁽³⁾. Uz pārmantotajiem platjoslas tīklu vairumtirdzniecības tirgiem vairumā EEZ valstu attiecas *ex ante* regulējums. Platjoslas tīklu, jo īpaši nākamās paaudzes piekļuves (turpmāk “NGA”, *Next Generation Access*) ⁽⁴⁾ tīklu, turpmāka izvēršana joprojām prasa valsts regulatīvo iestāžu (turpmāk “VRI”) iejaukšanos, ņemot vērā to nozīmi elektronisko sakaru nozarē.
3. Ļoti svarīgi, lai valsts finansējums šajā nozarē tiktu izmantots apdomīgi un Iestāde nodrošinātu, ka valsts atbalsts papildina, nevis aizstāj tirgus dalībnieku ieguldījumus. Ikvienā valsts iejaukšanās gadījumā jāraugās, lai pēc iespējas tiktu ierobežoti tādi riski kā privāto ieguldījumu izstumšana, komerciālo ieguldījumu stimulu maiņa un galu galā konkurences izkroplošana, kas būtu pretrunā EEZ vispārējām interesēm.
4. Šajās pamatnostādnēs ir apkopoti Iestādes politikas principi, piemērojot EEZ līgumā noteiktos valsts atbalsta noteikumus pasākumiem, kas vispārīgi atbalsta platjoslas tīklu izvēršanu (2. iedaļa). Pamatnostādnēs ir skaidrota šo principu piemērošana, novērtējot atbalsta pasākumus platjoslas pamata un ļoti ātrdarbīgu nākamās paaudzes piekļuves (NGA) tīklu ātrai izvēršanai (3. iedaļa). Iestāde šīs pamatnostādnes piemēros, novērtējot valsts atbalstu platjoslas pakalpojumiem. Tādējādi palielināsies tiesiskā noteiktība un Iestādes lēmumu pieņemšanas prakses pārredzamība.

2. IESTĀDES POLITIKAS GALVENIE PRINCIPI ATTIECĪBĀ UZ VALSTS ATBALSTU PLATJOSLAS PAKALPOJUMIEM

5. Saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 1. punktu *“ar līguma darbību nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir EK dalībvalsts vai EBTA valsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkroplojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp Līgumslēdzējām pusēm”*. No tā izriet, ka, lai pasākumu varētu uzskatīt par valsts atbalstu, ir jābūt izpildītiem šādiem kumulatīviem nosacījumiem:
 - a) pasākumu īsteno no valsts līdzekļiem;
 - b) tas rada ekonomiskas priekšrocības uzņēmumiem;

⁽¹⁾ Šī nodaļa atbilst Eiropas Komisijas paziņojumam – ES pamatnostādnes valsts atbalsta noteikumu piemērošanai attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu (OV C 25, 26.1.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Digitālā programma Eiropai”, COM(2010) 245 galīgā redakcija, kā atzīts 2011. gada 26. oktobra EEZ Apvienotās parlamentārās komitejas 37. sanāksmes rezolūcijā.

⁽³⁾ Skatīt 12. panta 4. punktu EEZ līguma XI pielikuma 5.cīl punktā minētajā tiesību aktā (Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.)), (OV L 116, 22.4.2004., 60. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 20, 22.4.2004., 14. lpp.), kas grozīts ar Direktīvu 2009/140/EK (Labāka regulējuma direktīva) (OV L 337, 18.12.2009., 37. lpp.) (EEZ līgumā vēl nav iekļauta), un EEZ līguma XI pielikuma 5.cīl punktā minēto tiesību aktu (Regula (EK) Nr. 544/2009, (OV L 167, 29.6.2009., 12. lpp.); OV L 334, 17.12.2009., 4. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 68, 17.12.2009., 4. lpp.).

⁽⁴⁾ Skatīt EEZ līguma XI pielikuma 26.1 punktā minēto tiesību aktu (Komisijas 2010. gada 20. septembra Ieteikums par regulētu piekļuvi nākamās paaudzes piekļuves (NGA) tīkliem) (OV L 251, 25.9.2010., 35. lpp.) OV L 341, 13.12.2012., 28. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 70, 13.12.2012., 32. lpp.).

- c) priekšrocības ir selektīvas un
- d) rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus;
- e) pasākums ietekmē EEZ iekšējo tirdzniecību.

2.1. EEZ līguma 61. panta 1. punkts. Atbalsta esība

6. **Valsts līdzekļu izmantošana.** Valsts līdzekļu nodošana var izpausties dažādos veidos, piemēram, kā tiešās dotācijas, nodokļu atlaides ⁽⁵⁾, aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem vai cita veida finansējums ar atvieglotiem nosacījumiem. Uzskata, ka valsts līdzekļi ir iesaistīti arī tad, ja valsts nodrošina labumu natūrā, piemēram, ieguldot platjoslas infrastruktūras (daļējā) izbūvē. Valsts līdzekļi var tikt izmantoti ⁽⁶⁾ valsts, reģionālā vai vietējā līmenī.
7. **Uzņēmums.** Valsts pasākumi, ar ko atbalsta ieguldījumus platjoslas jomā, parasti ir vērsti uz tādiem saimnieciskās darbības uzdevumiem kā platjoslas infrastruktūras izbūve, ekspluatācija un piekļuves nodrošināšana infrastruktūrai vai savienojamības nodrošināšana galalietotājiem. Saimniecisko darbību var veikt arī pati valsts, ekspluatējot platjoslas infrastruktūru (vai tās daļu), piemēram, ar valsts uzņēmuma vai valsts administrācijas starpniecību. Par saimniecisko darbību uzskatāma arī platjoslas tīkla infrastruktūras izbūve, lai to pēc tam komerciāli izmantotu valsts vai operatori (trešās personas) ⁽⁷⁾. Platjoslas tīkla izvērsana nekomerciālos nolūkos var nebūt valsts atbalsts ⁽⁸⁾, ja tīkla izbūve nevienam uzņēmumam nerada priekšrocības ⁽⁹⁾. Tomēr, ja šo tīklu vēlāk ļauj izmantot ieguldītājiem platjoslā vai operatoriem, visticamāk, tiks konstatēta valsts atbalsta klātbūtne ⁽¹⁰⁾.
8. **Priekšrocības.** Atbalstu parasti piešķir tieši ieguldītājiem tīklā, kuri vairumā gadījumu tiek izraudzīti konkursa procedūrā. Ja valsts ieguldījums netiek sniegts saskaņā ar parastajiem tirgus nosacījumiem un tādējādi saskaņā ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu ir kvalificējams kā valsts atbalsts (skatīt 11. punktu), ar konkursa procedūras palīdzību var nodrošināt to, ka atbalsts tiek ierobežots līdz minimālajam apjomam, kas nepieciešams konkrētajam projektam. Taču tādā veidā netiek izslēgts atbalsta elements, jo valsts iestāde uzvarējušajam pretendētājam tomēr piešķirs subsīdiju (piemēram, kā "starpības finansējumu" vai ieguldījumu natūrā), un šīs procedūras mērķis ir tieši izraudzīties atbalsta saņēmēju. Finansālais atbalsts sekmīgajam pretendētājam dos iespēju veikt komercdarbību saskaņā ar nosacījumiem, kādi tirgū nebūtu pieejami. Papildus tiešajam atbalsta saņēmējam var būt arī netieši labuma guvēji – operatori (trešās personas), kas iegūst vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi subsīdētajai infrastruktūrai ⁽¹¹⁾.
9. **Selektivitāte.** Valsts pasākumi, ar ko atbalsta platjoslas tīklu izvērsanu, pēc savas būtības ir selektīvi, jo ir vērsti uz ieguldītājiem platjoslā un operatoriem (trešām personām), kas darbojas tikai noteiktos vispārējā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus segmentos. Savukārt attiecībā uz subsīdētā tīkla komerciālajiem galalietotājiem ⁽¹²⁾ pasākums var nebūt selektīvs, ja vien piekļuve subsīdētajai infrastruktūrai ir nodrošināta visām tautsaimniecības nozarēm. Pasākums ir selektīvs, ja platjoslas pakalpojumu izvērsana ir īpaši orientēta uz konkrētiem komercietotājiem, piemēram, ja valsts atbalsts ir paredzēts platjoslas tīkla izvērsanai par labu iepriekš noteiktiem uzņēmumiem, kas nav izraudzīti saskaņā ar vispārīgiem kritērijiem, kuri piemērojami visā teritorijā, kas ir piešķirējiestādes atbildības jomā ⁽¹³⁾.

⁽⁵⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 398/05 – Ungārija, *Development Tax Benefit for Broadband*.

⁽⁶⁾ EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē valsts uzņēmuma līdzekļus uzskata par valsts līdzekļiem, jo valsts iestādes kontrolē šos līdzekļus. Spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija, *Recueil* 2002, I-4397. lpp. Saskaņā ar šo spriedumu ir jānovērtē, vai attiecīgajai valstij ir piedēvējama finansējuma piešķiršana ar valsts uzņēmuma starpniecību.

⁽⁷⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-443/08 un T-455/08 *Freistaat Sachsen un citi/Komisija*, Krājums 2011, II-1311. lpp., 93.–95. punkts.

⁽⁸⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 24/07 – Čehija, *Prague Municipal Wireless Network*.

⁽⁹⁾ Līdzīgi, ja tīklu izbūves vai platjoslas pakalpojumus sniedz, lai apmierinātu pašas valsts pārvaldes vajadzības, tad zināmos apstākļos var uzskatīt, ka šāda iejaukšanās nerada priekšrocības uzņēmumiem. Skatīt Komisijas lēmumu lietā N 46/07 – Apvienotā Karaliste, *Welsh Public Sector Network Scheme*.

⁽¹⁰⁾ Komisijas lēmums lietā SA.31687 (N 436/10) – Itālija, *Broadband in Friuli Venezia Giulia (Project Ermes)* un lietā N 407/09 – Spānija, *Xarxa Oberta*.

⁽¹¹⁾ Iespējams, ka operatori (trešās personas) vismaz daļēji gūst labumu no subsīdijas radītajām priekšrocībām, pat ja tie maksā par vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi. Vairumtirdzniecības cenas bieži vien tiek regulētas, un cenu regulēšana nozīmē, ka cenas ir zemākas par tām, ko vairumtirgotājs varētu piemērot tirgus apstākļos (ja nav konkurences ar citiem tīkliem, tās būtu monopola cenas). Ja cenas netiek regulētas, vairumtirgotājam savas cenas jebkurā gadījumā būs jāsalīdzina ar vidējām cenām, ko piemēro citās, konkurētspējīgākās teritorijās (skatīt 74. punkta h) apakšpunktu), kas arī, iespējams, var nozīmēt, ka cena būs zemāka nekā tā, ko vairumtirgotājs varētu piemērot tirgus apstākļos.

⁽¹²⁾ EEZ līguma 61. panta 1. punkts neattiecas uz subsīdijām privātpersonām.

⁽¹³⁾ Kā piemēru var minēt atbalstu rūpnieciskajiem rajoniem; skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 626/09 – Itālija, *NGA for industrial districts of Lucca*.

10. **Konkurences kropļošana.** Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk "EST") judikatūru finansiāls atbalsts vai atbalsts natūrā kropļo konkurenci, ja tas nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem⁽¹⁴⁾. Konkurentam piešķirta valsts atbalsta dēļ esošie operatori var samazināt jaudas un potenciālie operatori var nolemt neiet jaunā tirgū vai teritorijā. Konkurences kropļojumi var būt lielāki, ja atbalsta saņēmējam ir tirgus vara. Ja atbalsta saņēmējam kādā tirgū jau ir dominējošs stāvoklis, atbalsta pasākums var stiprināt šo dominējošo stāvokli, vēl vairāk vājinot konkurentu iespējamo konkurences spiedienu.
11. **Ietekme uz tirdzniecību.** Visbeidzot, ja valsts iejaukšanās var ietekmēt citu EEZ valstu pakalpojumu sniedzējus (tostarp atturot tos sākt darbību attiecīgajā EEZ valstī), tā ietekmē arī tirdzniecību, jo elektronisko sakaru pakalpojumu tirgi (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības platjoslas tirgi) ir atvērti konkurencei starp operatoriem un pakalpojumu sniedzējiem⁽¹⁵⁾.

2.2. Atbalsta neesība: tirgus ekonomikas ieguldītāja principa piemērošana

12. EEZ līguma 125. pantā ir noteikts, ka "šis Līgums nekādi neietekmē Līgumslēdzēju pušu tiesību aktus, kas reglamentē tirdzniecības sistēmu". Saskaņā ar EST judikatūru, kas saistīta ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "LESD") attiecīgo 345. pantu, no vienlīdzīgas attieksmes principa izriet, ka kapitālu, ko valsts tieši vai netieši nodēvusi uzņēmuma rīcībā apstākļos, kuri atbilst normāliem tirgus apstākļiem, nevar uzskatīt par valsts atbalstu. Ja valsts ieguldītāja līdzdalība kapitālā vai kapitāla ieguldījums arī ilgtermiņā nerada pietiekamas rentabilitātes izredzes, šāda iejaukšanās uzskatāma par atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē un tā saderība ar EEZ līguma darbību jāizvērtē, pamatojoties vienīgi uz minētajā pantā noteiktajiem kritērijiem⁽¹⁶⁾.
13. Lēmumā par Amsterdamu Eiropas Komisija (turpmāk "Komisija") izskatīja tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja principa piemērošanu platjoslas pakalpojumu jomā⁽¹⁷⁾. Kā šajā lēmumā uzsvērts, valsts ieguldījuma atbilstība tirgus nosacījumiem ir pilnīgi un izsmelši jāpierāda vai nu ar privātā ieguldītāja būtisku līdzdalību, vai ar nevainojamu uzņēmējdarbības plānu, kas apliecina pietiekamu ienākumu no ieguldījuma. Ja privātie ieguldītāji piedalās projektā, tad ir obligāts šāds nosacījums: tiem ir jāuzņemas komercriski, kas saistīts ar ieguldījumu, saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, kādus piemēro valsts ieguldītājam. Tas pats attiecas arī uz citiem valsts atbalsta veidiem, piemēram, aizdevumiem ar atvieglotiem nosacījumiem vai garantijām⁽¹⁸⁾.

2.3. Valsts atbalsts platjoslas izvēršanai kā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumam – Altmark un saderība saskaņā ar EEZ līguma 59. panta 2. punktu

14. Dažos gadījumos EBTA valstis var pieņemt, ka platjoslas tīkla nodrošināšana jāuzskata par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu (turpmāk "VTNP") EEZ līguma 59. panta 2. punkta⁽¹⁹⁾ un *Altmark* judikatūras⁽²⁰⁾ izpratnē, un uz šā pamata sniegt valsts finansējumu. Šādos gadījumos EBTA valsts pasākumi ir jāvērtē saskaņā ar Iestādes Pamatnostādņem par kompensāciju, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu⁽²¹⁾, un Iestādes Nostādņem par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu⁽²²⁾, kā arī Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmumu par Līguma par Eiropas Savienības darbību

⁽¹⁴⁾ Spriedums lietā C-310/99 Itālijas Republika/Komisija, *Recueil* 2002, I-02289. lpp., 65. punkts.

⁽¹⁵⁾ Skatīt Komisijas lēmumu lietā N 237/08 – Vācija, *Broadband support in Niedersachsen*.

⁽¹⁶⁾ Spriedums lietā C-303/88 Itālijas Republika/Komisija, *Recueil* 1991, I-1433. lpp., 20.–22. punkts.

⁽¹⁷⁾ Komisijas 2007. gada 11. decembra lēmums lietā C 53/06 – Nīderlande, Par valsts atbalstu Amsterdamas optiskajam tīklam, ko Amsterdamas pašvaldība piešķirusi ieguldījumam optiskajā tīklā līdz mājām (fibre-to-the-home) (OV L 247, 16.9.2008., 27. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Iestādes Pamatnostādnes par valsts garantijām (OV L 274, 26.10.2000., EEZ papildinājums Nr. 48, 26.10.2000., 45. lpp.), kas grozītas ar OV L 105, 21.4.2011., 32. lpp., EEZ papildinājumu Nr. 23, 21.4.2011., 1. lpp.

⁽¹⁹⁾ Saskaņā ar judikatūru uzņēmumiem, kuriem uzticēta vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšana, šā uzdevumu izpildi nosaka ar valsts iestādes tiesību aktu. Tādējādi vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu operatoram var uzticēt, piešķirot tam sabiedrisko pakalpojumu koncesiju; skatīt spriedumu apvienotajās lietās T-204/97 un T-270/97 EPAC – Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA/Komisija, *Recueil* 2000, II-2267. lpp., 126. punkts, un spriedumu lietā T-17/02 Fred Olsen, SA/Komisija, *Krājums* 2005, II-2031. lpp., 186. un 188.–189. punkts.

⁽²⁰⁾ Skatīt lietu C-280/00 *Altmark Trans GmbH un Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, *Recueil* 2003, I-7747. lpp. (turpmāk "spriedums *Altmark* lietā").

⁽²¹⁾ Skatīt <http://www.eftasurv.int/media/state-aid-guidelines/Part-VI—Compensation-granted-for-the-provision-of-services-of-general-economic-interest.pdf> (vēl nav publicēts).

⁽²²⁾ Skatīt <http://www.eftasurv.int/media/state-aid-guidelines/Part-VI—Framework-for-state-aid-in-the-form-of-public-service-compensation.pdf> (vēl nav publicēts).

106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi⁽²³⁾, un Komisijas 2012. gada 25. aprīļa Regulu (ES) Nr. 360/2012 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi⁽²⁴⁾. Šie dokumenti (visi kopā saukti par "VTNP paketi") ir piemērojami arī valsts atbalstam platjoslas izvērsīšanai. Turpmāk sniegtās piezīmes attiecas vienīgi uz dažu minētajos dokumentos skaidroto principu piemērošanu platjoslas finansējumam, ņemot vērā šīs nozares īpatnības.

VTNP definēšana

15. Attiecībā uz VTNP definēšanu Iestāde jau ir vispārīgi norādījusi, ka EBTA valstis nevar noteikt īpašas sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistības tādiem pakalpojumiem, ko uzņēmumi, kuri darbojas normālos tirgus apstākļos, jau sniedz vai var sniegt apmierinošā līmenī un ievērojot valsts noteiktus, sabiedrības interesēm atbilstīgus nosacījumus, piemēram, attiecībā uz cenu, objektīviem kvalitātes raksturlielumiem, nepārtrauktību un attiecīgā pakalpojuma pieejamību⁽²⁵⁾.
16. Iestāde uzskata, ka, piemērojot šo principu platjoslas nozarei, teritorijās, kurās privātie ieguldītāji jau ir izdarījuši ieguldījumus platjoslas tīkla infrastruktūrā (vai turpina paplašināt tīklu) un jau sniedz konkurētspējīgus platjoslas pakalpojumus ar pietiekamu platjoslas pārklājumu, paralēlas, konkurētspējīgas un valsts finansētas platjoslas infrastruktūras izveide EEZ līguma 59. panta 2. punkta izpratnē nav uzskatāma par VTNP⁽²⁶⁾. Tomēr, ja ir iespējams pierādīt, ka privātie ieguldītāji tuvākajā nākotnē⁽²⁷⁾ nebūs spējīgi nodrošināt pietiekamu platjoslas pārklājumu visiem iedzīvotājiem vai lietotājiem, tādējādi liedzot būtiskai iedzīvotāju daļai pieslēguma iespējas, uzņēmumam, kuram uzticēts sniegt VTNP, var piešķirt kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, ja ir izpildīti iepriekš minētā VTNP paziņojuma nosacījumi. Šai ziņā, novērtējot VTNP nepieciešamību, vienmēr jāvērtē salīdzināmi tīkli, proti, vai nu platjoslas pamata tīkli, vai NGA tīkli.
17. Turklāt platjoslas infrastruktūras izvērsīšanu un ekspluatāciju var atzīt par VTNP tikai tad, ja šī infrastruktūra nodrošina vispārēju savienojamību visiem attiecīgajā teritorijā esošajiem lietotājiem – gan privātpersonām, gan uzņēmumiem. Nevar paredzēt atbalstu vienīgi pieslēguma nodrošināšanai uzņēmumiem⁽²⁸⁾.
18. VTNP uzdevuma obligātais raksturs nozīmē arī to, ka izvērsāmā tīkla operators nevarēs pēc saviem ieskatiem un/vai diskriminējošā veidā atteikt vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi infrastruktūrai (piemēram, atsaucoties uz to, ka konkrētā teritorijā piekļuves pakalpojumu sniegšana nav rentabla).
19. Ņemot vērā konkurences līmeni, kas sasniegts kopš elektronisko sakaru nozares liberalizēšanas EEZ, jo īpaši pašreizējo konkurenci platjoslas mazumtirdzniecības tirgū, valsts finansētam tīklam, kas izveidots saistībā ar VTNP, jābūt pieejamam ikvienam ieinteresētajam operatoram. Līdz ar to platjoslas izvērsīšanas atzīšanai par VTNP uzdevumu jāpamatojas uz pasīvas⁽²⁹⁾, neitrālas⁽³⁰⁾ un brīvas piekļuves infrastruktūras nodrošināšanu. Šādam tīklam jānodrošina piekļuves prasītājiem visi iespējamie tīkla piekļuves veidi un jārada efektīvas konkurences iespējas mazumtirdzniecības līmenī, lai galalietotājiem nodrošinātu konkurētspējīgu pakalpojumu sniegšanu par pieņemamu cenu⁽³¹⁾.

⁽²³⁾ EEZ līguma XV pielikuma 1.h punktā minētais tiesību akts, Lēmums Nr. 66/2012 (OV L 207, 2.8.2012., 46. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 43, 2.8.2012., 56. lpp.) (OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.).

⁽²⁴⁾ EEZ līguma XV pielikuma 1.h punktā minētais tiesību akts; skatīt Apvienotās komitejas 2012. gada 7. decembra Lēmumu Nr. 225/2012 (vēl nav publicēts).

⁽²⁵⁾ Skatīt 48. punktu Iestādes Pamatnostādnēs par kompensāciju, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu, un 13. punktu Nostādnēs par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu.

⁽²⁶⁾ Skatīt 49. punktu Iestādes Pamatnostādnēs par kompensāciju, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu.

⁽²⁷⁾ Jēdziens "tuvākajā nākotnē" atbilst trim gadiem, ievērojot šo pamatnostādņu 59. punktu.

⁽²⁸⁾ Saskaņā ar principu, kas minēts 50. punktā Iestādes Pamatnostādnēs par kompensāciju, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu. Skatīt arī Komisijas lēmumu lietā N 284/05 – Īrija, Regional broadband Programme: Metropolitan Area Networks ("MANs"), phases II and III, un lēmumu lietā N 890/06 – Francija, Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit.

⁽²⁹⁾ Pasīvā tīkla infrastruktūra principā ir tīklu fiziskā infrastruktūra. Definīciju skatīt glosārijā.

⁽³⁰⁾ Tīklam tehnoloģiskā ziņā jābūt neitrālam un tādējādi jānodrošina iespēja piekļuves prasītājiem izmantot jebkuru pieejamo tehnoloģiju, lai sniegtu pakalpojumus galalietotājiem.

⁽³¹⁾ Saskaņā ar šo pamatnostādņu 74. punkta g) apakšpunktu.

20. Tāpēc VTNP uzdevums drīkstētu attiekties tikai uz tāda platjoslas tīkla izvēšanu, kas nodrošina vispārēju savienojamību un saistīto vairumtirdzniecības piekļuves pakalpojumu sniegšanu, neietverot mazumtirdzniecības komunikāciju pakalpojumus ⁽³²⁾. Ja VTNP uzdevuma veicējs vienlaikus ir arī vertikāli integrēts platjoslas operators, ir jānosaka pienācīgas garantijas, lai novērstu jebkādu interešu konfliktu, nepamatotu diskrimināciju un jebkādas citas slēptas, netiešas priekšrocības ⁽³³⁾.
21. Tā kā elektronisko komunikāciju tirgus ir pilnīgi liberalizēts, platjoslas izvēšanas VTNP nedrīkst pamatoties uz ekskluzīvu vai īpašu tiesību piešķiršanu VTNP sniedzējam EEZ līguma 59. panta 2. punkta izpratnē.

Kompensācijas aprēķināšana un atgūšana

22. Aprēķinot kompensāciju par VTNP, ir pilnā mērā piemērojami VTNP paketē paredzētie principi. Tomēr platjoslas nozares specifikas dēļ ir lietderīgi sniegt paskaidrojumu par VTNP, kas paredzēts, lai nodrošinātu pakalpojumus kvartālos vai rajonos bez platjoslas pieslēguma (tā dēvētie "balto laukumus") plašākā teritorijā, kurā daži operatori jau ir izvērsuši vai tuvākajā nākotnē plāno izvērst paši savu tīkla infrastruktūru. Gadījumos, kad "balto laukumu" platības vai izvietojuma dēļ teritorija, kurā ir uzdots sniegt VTNP, neaprobežojas tikai ar šiem laukumiem, VTNP sniedzējam var nākties izvērst tīkla infrastruktūru arī rentablajās teritorijās, kurās jau darbojas komerciālie operatori. Šādā situācijā jebkurai piešķirtajai kompensācijai jāattiecas vienīgi uz infrastruktūras izvēšanas izmaksām nerentablajos "baltajos laukumos", ņemot vērā attiecīgos ieņēmumus un saprātīgu peļņu ⁽³⁴⁾.
23. Daudzos gadījumos var būt lietderīgi kompensācijas summu noteikt *ex ante*, lai noteiktā laikposmā segtu paredzamo finansējuma starpību, nevis noteikt kompensāciju tikai pēc faktiski konstatētajām izmaksām un ieņēmumiem. *Ex ante* variantā uzņēmumam parasti ir lielāks stimuls ierobežot izmaksas un laika gaitā attīstīt savu uzņēmējdarbību ⁽³⁵⁾. Ja VTNP uzdevums platjoslas tīkla izvēšanai nepamatojas uz valsts īpašumā esošas infrastruktūras izvēšanu, ir jāparedz pienācīgi kontroles un atgūšanas mehānismi, lai novērstu iespēju, ka VTNP sniedzējs gūst nepamatotas priekšrocības, saglabājot īpašumtiesības uz tīklu, kas finansēts no valsts līdzekļiem, pēc VTNP koncesijas izbeigšanās.

2.4. Administratīvie un regulatīvie platjoslas izvēšanas atbalsta pasākumi, uz kuriem neattiecas EEZ valsts atbalsta noteikumi

24. EBTA valstis papildus tieša finansējuma nodrošināšanai uzņēmumiem var izvēlēties vairākus citus pasākumu veidus, lai paātrinātu platjoslas un jo īpaši NGA tīklu izvēšanu. Šādi pasākumi ne vienmēr ietver valsts atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē.

⁽³²⁾ Šis ierobežojums pamatojas uz to, ka gadījumā, ja ir izvērts platjoslas tīkls, kas nodrošina vispārēju savienojamību, tirgus spēki parasti spēj nodrošināt komunikāciju pakalpojumus visiem lietotājiem par konkurētspējīgām cenām.

⁽³³⁾ Šajās garantijās jo īpaši jāiekļauj pienākums nošķirt grāmatvedības uzskaiti, kā arī tajās var iekļaut prasību vertikāli integrētajam operatoram izveidot organizatoriski un juridiski neatkarīgu struktūru. Šai struktūrai jābūt pilnīgi atbildīgai par tai uzticētā VTNP uzdevuma ievērošanu un izpildi.

⁽³⁴⁾ EBTA valstu ziņā ir izstrādāt katram konkrētajam gadījumam piemērotāko metodiku, lai nodrošinātu, ka piešķirtā kompensācija saskaņā ar VTNP paketes principiem sedz VTNP uzdevuma izpildes izmaksas vienīgi "baltajos laukumos", ņemot vērā attiecīgos ieņēmumus un saprātīgu peļņu. Piemēram, piešķiramā kompensācija varētu pamatoties uz salīdzinājumu starp ieņēmumiem no esošās infrastruktūras komerciālās izmantošanas rentablajās teritorijās, kurās jau darbojas komerciālie operatori, un ieņēmumiem no "baltajos laukumos" esošās infrastruktūras komerciālās izmantošanas. Peļņu, kas pārsniedz saprātīgu peļņu, t. i., kas pārsniedz nozares vidējo kapitāla rentabilitāti noteiktas platjoslas infrastruktūras izvēšanai, varētu novirzīt VTNP finansēšanai nerentablajās teritorijās, bet pārējā peļņa varētu būt daļa no piešķirtās finansiālās kompensācijas. Skatīt Komisijas lēmumu lietā N 331/08 – Francija, *THD Hauts de Seine*.

⁽³⁵⁾ Tomēr, ja attiecībā uz izmaksu un ieņēmumu nākotnes tendencēm pastāv liela neskaidrība un ir izteikta informācijas asimetrija, valsts iestādei var būt pievilcīgāk izvēlēties nevis absolūtu *ex ante* kompensācijas modeli, bet *ex ante* un *ex post* apvienojumu (piemēram, izmantot atgūšanas mehānismu, kas dod iespēju līdzsvaroti sadalīt neparedzētu peļņu).

25. Tā kā liela daļa no NGA tīklu izvēršanas izmaksām parasti ir saistīta ar inženiertehniskajiem darbiem ⁽³⁶⁾, EBTA valstis saskaņā ar elektronisko sakaru tiesisko regulējumu ⁽³⁷⁾ var, piemēram, nolemt atvieglot servitūtu iegūšanas procedūru vai prasīt, lai tīklu operatori koordinē savus inženiertehniskos darbus un/vai kopīgi izmanto daļu infrastruktūras. Līdzīgā veidā EBTA valstis var arī pieprasīt, lai jaunos būvobjektos (tostarp jaunos ūdensapgādes, elektroapgādes, transporta vai kanalizācijas tīklos) un/vai ēkās būtu nodrošināts NGA piemērots pieslēgums. Trešās personas par saviem līdzekļiem var arī ierīkot pasīvo tīkla infrastruktūru, kad tiek veikti vispārējie inženiertehniskie darbi, kas būtu bijuši nepieciešami jebkurā gadījumā. Šī iespēja pārredzamā un nediskriminējošā veidā jāpiedāvā visiem ieinteresētajiem operatoriem, un principā tai jābūt pieejamai ne tikai elektronisko sakaru operatoriem, bet visiem potenciālajiem lietotājiem (t. i., elektroapgādes, gāzes, ūdensapgādes uzņēmumiem utt.) ⁽³⁸⁾. Esošās infrastruktūras (gan subsidētās, gan pārējās) centralizēta inventarizācija, potenciāli ietverot arī plānotos būvdarbus, varētu palīdzēt izvērst komerciālos pakalpojumus ⁽³⁹⁾. Ar esošo infrastruktūru domāta ne tikai telekomunikāciju infrastruktūra (piemēram, vadu, bezvadu, satelīta infrastruktūra), bet arī alternatīvā citu nozaru (piemēram, komūnālo pakalpojumu) infrastruktūra (kanalizācijas caurules, atveres utt.) ⁽⁴⁰⁾.

2.5. Novērtējums par saderību saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu

26. Ja valsts iejaukšanās, lai atbalstītu platjoslas izvēršanu, atbilst 2.1. iedaļā minētajiem nosacījumiem, parasti iestāde tās saderību vērtē saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu ⁽⁴¹⁾. Līdz šim reģionālās un vietējās iestādes ir izvēlējušās dažādas iejaukšanās formas. Šo formu nepilnīgs uzskaitījums ir sniegts papildinājumā. Papildus papildinājumā aprakstītajām formām valsts iestādes var izstrādāt arī citus veidus, kā atbalstīt platjoslas izvēršanu ⁽⁴²⁾. Visiem iejaukšanās veidiem ir piemērojami visi šajās pamatnostādnes izklāstītie saderības kritēriji ⁽⁴³⁾.

27. Platjoslas valsts atbalsta projekti var tikt īstenoti atbalstāmajās teritorijās EEZ līguma 61. panta 3. punkta a) un c) apakšpunkta un konkrēto reģionālā atbalsta noteikumu izpratnē ⁽⁴⁴⁾. Tādā gadījumā atbalsts platjoslas pakalpojumiem var kvalificēties kā atbalsts sākotnējiem ieguldījumiem reģionālā atbalsta noteikumu izpratnē. Ja pasākums ietilpst šo noteikumu darbības jomā un ja ir paredzēts piešķirt īpašu individuālu atbalstu konkrētam uzņēmumam vai ja atbalsts ir paredzēts tikai vienai darbības jomai, EBTA valstij ir pienākums pierādīt, ka ir izpildīti reģionālā atbalsta noteikumu nosacījumi. Tas ietver arī to, ka attiecīgais projekts dod ieguldījumu saskaņotas reģionālās attīstības stratēģijas īstenošanā un ka, ņemot vērā projekta veidu un apmēru, tas neradīs nepieņemamus konkurences kropļojumus.

2.5.1. Kopējo saderības kritēriju pārskats

28. Veicot novērtējumu saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu, iestāde pārbauda, vai atbalsta pasākuma pozitīvā ietekme, palīdzot sasniegt vispārējas nozīmes mērķi, atsver tā potenciāli negatīvo blakus iedarbību, piemēram, tirdzniecības un konkurences kropļošanu. Šo novērtējumu veic divos posmos.

⁽³⁶⁾ Piemēram, zemesdarbi, kabeļu ieguldīšana, iekšējo vadu ievilkšana. Ierīkojot optiskās šķiedras kabeļu tīklus līdz lietotājam, izmaksas varētu veidot pat 70–80 % no kopējām ieguldījumu izmaksām.

⁽³⁷⁾ Atsauci skatīt 3. zemsvītras piezīmē.

⁽³⁸⁾ Skatīt arī Komisijas lēmumu lietā N 383/09 – Vācija, *Amendment of N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony*. Šajā lietā tika skatīts gadījums, kad tādi vispārēji inženiertehniskie darbi kā autoceļu uzturēšana nav valsts atbalsts. Vācijas iestāžu veiktie pasākumi tika atzīti par "vispārējiem inženiertehniskajiem darbiem", kurus uzturēšanas nolūkos valsts būtu veikusi jebkurā gadījumā. Iespēja izmantot šos autoceļu uzturēšanas darbus, lai par operatoru līdzekļiem ieguldītu kabeļu kanalizāciju un ierīkotu platjoslas infrastruktūru, bija izziņota publiski, un tā nebija paredzēta vienīgi platjoslas nozarei vai speciāli vērstā uz to. Tomēr nav izslēgta iespēja, ka šādiem būvdarbiem piešķirtais valsts finansējums tiek uzskatīts par atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē, ja tie ir paredzēti vienīgi platjoslas nozarei vai ir nepārprotami vērsti uz to.

⁽³⁹⁾ Skatīt, piemēram, Vācijas VRI "Infrastrukturatlas", kurā operatori brīvprātīgi dalās informācijā par pieejamo un potenciālo izmantojamo infrastruktūru.

⁽⁴⁰⁾ Jāatceras, ka tiesiskais regulējums elektronisko sakaru jomā paredz valstu kompetentajām iestādēm iespēju prasīt, lai uzņēmumi sniegtu vajadzīgo informāciju, un tādejādi šīs iestādes kopā ar VRI varētu izstrādāt sīku kopsavilkumu par tīkla elementu un iekārtu veidu, pieejamību un ģeogrāfisko atrašanās vietu un darīt to pieejamu ieinteresētajām personām. Skatīt 12. panta 4. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvā 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/140/EK.

⁽⁴¹⁾ Skatīt, piemēram, Iestādes Lēmumu Nr. 231/11/COL par ātru nākamās paaudzes piekļuves tīkla izvēršanu *Tromsų pašvaldības lauku apvidos* (OV C 10, 12.1.2012., 5. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 2, 12.1.2012., 3. lpp.). Saraksts ar visiem Komisijas lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem platjoslas pakalpojumu jomā: http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf.

⁽⁴²⁾ Piemēram, aizdevumi (pretstatā dotācijām) var būt noderīgs instruments, ar ko risināt kredītu pieejamības problēmu ilgtermiņa ieguldījumiem infrastruktūrā.

⁽⁴³⁾ Neskarot iespēju piemērot Iestādes Reģionālā atbalsta pamatnostādnes, kā minēts 27. punktā.

⁽⁴⁴⁾ Skatīt Iestādes Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes, kas piemērojamas attiecīgajā laikposmā (piemēram, Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2007.–2013. gadam (OV L 54, 28.2.2008., 1. lpp.; EEZ papildinājums Nr. 11, 28.2.2008., 1. lpp.)).

29. Pirmkārt, jebkuram atbalsta pasākumam ir jāatbilst turpmāk minētajiem nepieciešamajiem nosacījumiem. Ja kāds no šiem nosacījumiem nav izpildīts, atbalsts nav saderīgs ar EEZ līguma darbību:
- 1) ieguldījums vispārējas nozīmes mērķu sasniegšanā;
 - 2) tirgus nepilnību vai būtiskas nevienlīdzības dēļ tirgus nenodrošina attiecīgo pakalpojumu;
 - 3) valsts atbalsts ir piemērots politikas instruments;
 - 4) stimulējoša iedarbība;
 - 5) atbalsts ir ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam;
 - 6) ierobežota negatīvā ietekme;
 - 7) pārredzamība.
30. Otrkārt, ja visi nepieciešamie nosacījumi ir izpildīti, Iestāde izvērtē samēru starp atbalsta pasākuma pozitīvo ietekmi vispārējas nozīmes mērķa sasniegšanā un tā potenciāli negatīvo ietekmi.
31. Iestādes novērtējuma atsevišķie posmi platjoslas pakalpojumu jomā ir sīkāk izklāstīti turpmāk.

1. Ieguldījums vispārējas nozīmes mērķu sasniegšanā

32. Attiecībā uz vispārējas nozīmes mērķiem Iestāde vērtēs, kādā mērā plānotā ieviešanās veicinās iepriekš minēto vispārējas nozīmes mērķu sasniegšanu.

2. Tirgus nepilnību vai būtiskas nevienlīdzības dēļ tirgus nenodrošina attiecīgo pakalpojumu

33. "Tirgus nepilnība" ir situācija, kad tirgus pats par sevi, ja tajā neiejaucas, nenodrošina no sabiedrības viedokļa efektīvus rezultātus. Tāds gadījums var būt, piemēram, ja netiek veikti zināmi ieguldījumi, kaut arī ekonomiskais labums, ko tie dotu sabiedrībai, pārsniedz izmaksas⁽⁴⁵⁾. Šādos gadījumos valsts atbalsta piešķiršana var radīt pozitīvu ietekmi un, koriģējot uzņēmumu ekonomiskos stimulus, var tikt uzlabota kopējā efektivitāte. Viens tirgus nepilnību veids platjoslas nozarē ir saistīts ar pozitīvu ārējo ietekmi. Šāda ārējā ietekme rodas tad, ja tirgus dalībnieki nevar pilnīgi paturēt sev ieguvumus no savas darbības. Piemēram, platjoslas tīklu pieejamība paver iespēju citiem pakalpojumiem un inovācijai, no kā labumu gūs ne tikai ieguldītāji un tīkla tiešie abonenti, bet arī citi. Tādējādi tirgus situācija būtu tāda, ka platjoslas tīklos netiktu veikti pietiekami privātie ieguldījumi.
34. Sakarā ar iedzīvotāju blīvuma radīto ekonomiju platjoslas tīklu izvērsšana parasti ir rentablāka tur, kur potenciālais pieprasījums ir lielāks un koncentrētāks, t. i., blīvi apdzīvotās teritorijās. Ieguldījumu lielo, pastāvīgo izmaksu dēļ vienības pašizmaksa būtiski pieaug, iedzīvotāju blīvumam samazinoties⁽⁴⁶⁾. Līdz ar to komerciāli izvērstie platjoslas tīkli ir rentabli tikai attiecībā uz kādu iedzīvotāju daļu. Tomēr plaša piekļuve platjoslai par pieņemamu cenu rada pozitīvu ārējo ietekmi, jo spēj paātrināt visu tautsaimniecības nozaru izaugsmi un inovāciju. Ja tirgus nenodrošina pietiekamu platjoslas pārklājumu vai piekļuves nosacījumi nav optimāli, valsts atbalsts var palīdzēt novērst šo tirgus nepilnību.

⁽⁴⁵⁾ Tomēr, ja konkrēts uzņēmums nespēj īstenot kādu projektu bez atbalsta, tas nenozīmē, ka pastāv tirgus nepilnība. Piemēram, uzņēmuma lēmums neieguldīt projektā ar zemu rentabilitāti vai reģionā ar ierobežotu tirgus pieprasījumu un/vai nekonkurētspējīgām izmaksām var liecināt nevis par tirgus nepilnību, bet gan par pienācīgi darbojošos tirgu.

⁽⁴⁶⁾ Arī satelītsistēmām var analizēt vienības pašizmaksu, taču diapazoni ir lielāki un tādējādi atkarība no iedzīvotāju blīvuma ir mazāka.

35. Otrs iespējams vispārējas nozīmes mērķis ir saistīts ar vienlīdzību. Valdības var nolemt iejaukties, lai novērstu tirgus situācijas radīto sociālo vai reģionālo nevienlīdzību. Atsevišķos gadījumos valsts atbalstu platjoslas pakalpojumiem var izmantot arī vienlīdzības mērķu sasniegšanai, t. i., lai uzlabotu piekļuvi būtiskiem komunikācijas līdzekļiem un veicinātu līdzdalību sabiedrībā, kā arī nodrošinātu vārda brīvību visiem sabiedrības locekļiem, tādējādi uzlabojot sociālo un teritoriālo kohēziju.

3. Valsts atbalsta kā politikas instrumenta piemērotība un pasākuma struktūra

36. Valsts iejaukšanās, lai atbalstītu platjoslas tīklus, var notikt valsts, reģionālā vai pašvaldību līmenī⁽⁴⁷⁾. Tāpēc ir ļoti svarīgi koordinēt visus iejaukšanās pasākumus, lai novērstu pārklāšanos un nekonsekvenci. Lai nodrošinātu vietējo iejaukšanās pasākumu konsekvenci un koordināciju, jāpanāk augsts vietējo iniciatīvu pārredzamības līmenis.
37. Kad vien iespējams, EBTA valstis, ievērojot attiecīgās kompetences jomas un specifiku, tiek mudinātas izstrādāt valsts līmeņa shēmas, kurās noteikti valsts iniciatīvu galvenie principi, un norādīt plānoto tīklu būtiskākos raksturlielumus⁽⁴⁸⁾. Ar platjoslas attīstīšanas valsts pamatshēmām tiek nodrošināts valsts finansējuma konsekvents izmantojums, samazināts administratīvais slogs mazākām atbalsta piešķirējiestādēm un paātrināta individuālo atbalsta pasākumu īstenošana. Turklāt EBTA valstis tiek mudinātas centrālajā līmenī sniegt skaidras norādes par valsts atbalsta finansētu platjoslas projektu īstenošanu.
38. Izstrādājot platjoslas valsts atbalsta pasākumus, kas veicina konkurenci, īpaši būtiska ir VRI nozīme. VRI rīcībā ir tehniskās un ekspertu zināšanas, ņemot vērā svarīgo pienākumu, kas tām uzticēta ar nozaru tiesību aktiem⁽⁴⁹⁾. Tās ir vispiemērotākās iestādes, lai atbalstītu valsts iestādes saistībā ar valsts atbalsta shēmām, un ar tām jākonsultējas, nosakot mērķa teritorijas. Ar VRI jākonsultējas, arī nosakot vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves cenas un nosacījumus un risinot piekļuves prasītāju un subsidētās infrastruktūras operatoru savstarpējos strīdus. EBTA valstis tiek mudinātas apgādāt VRI ar nepieciešamajiem resursiem, lai tās varētu pildīt šīs atbalsta funkcijas. Vajadzības gadījumā EBTA valstīm jānodrošina attiecīgs juridiskais pamats šādai VRI iesaistei platjoslas valsts atbalsta projektos. Par paraugpraksi būtu nosakāms, ka VRI izdod norādījumus vietējām iestādēm, ietverot ieteikumus par tirgus analīzi, vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produktiem un cenu noteikšanu, ņemot vērā elektronisko sakaru regulējumu un iestādes attiecīgi pieņemtus ieteikumus⁽⁵⁰⁾.
39. Papildus VRI iesaistei noderīgas konsultācijas var sniegt arī valsts konkurences iestādes, jo īpaši apjomīgu pamats hēmu gadījumā, palīdzot nodrošināt vienlīdzīgus nosacījumus operatoriem, kas pretendē uz atbalstu, un novēršot to, ka vienam operatoram tiek piešķirta nesamērīgi liela valsts līdzekļu daļa, tādējādi nostiprinot tā (iespējams, jau dominējošo) stāvokli tirgū⁽⁵¹⁾. Papildus VRI dažas EEZ valstis ir izveidojušas arī valsts līmeņa kompetenču centrus,

⁽⁴⁷⁾ Attiecībā uz pašvaldību un reģionālo finansējumu skatīt Komisijas lēmumus lietās SA 33420 (2011/N) – Vācija, *Breitband Lohr am Main*, un N 699/09 – Spānija, *Desarrollo del programa de infraestructuras de telecomunicaciones en la Región de Murcia*.

⁽⁴⁸⁾ ES dalībvalstis bieži izziņo pamatprogrammas, kurās aprakstīti nosacījumi, ar kādiem platjoslas izvēršanai var piešķirt pašvaldību vai reģionālo finansējumu. Skatīt, piemēram, N 62/10 – Somija, *High speed broadband construction aid in sparsely populated areas of Finland*, N 53/10 – Vācija, *Federal framework programme on duct support*, vai N 30/10 – Zviedrija, *State aid to Broadband within the framework of the rural development program*.

⁽⁴⁹⁾ Atsauci skatīt 3. zemsvītras piezīmē.

⁽⁵⁰⁾ Skatīt, piemēram, Iestādes 2008. gada 5. novembra lēmumu par attiecīgajiem produkta un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, pamatojoties uz EEZ līguma XI pielikuma 5.c1 punktā minēto tiesību aktu (*Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem*) (OV C 156, 9.7.2009., 18. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 36, 9.7.2009., 1. lpp.). Tādējādi palielinātos pārredzamība, samazinātos vietējo iestāžu administratīvais slogs un VRI nebūtu atsevišķi jāanalizē katra valsts atbalsta lieta.

⁽⁵¹⁾ Skatīt, piemēram, *Avis n 12-A-02 du 17 janvier 2012 relatif à une demande d'avis de la commission de l'économie, du développement durable et de l'aménagement du territoire du Sénat concernant le cadre d'intervention des collectivités territoriales en matière de déploiement des réseaux à très haut débit* (Francijas konkurences iestādes atzinums par ļoti ātrdarbīgas platjoslas tīklu izvēršanu).

kas palīdz mazo pašvaldību iestādēm izstrādāt piemērotus valsts atbalsta pasākumus un nodrošināt šajās pamatnostādņēs paredzēto valsts atbalsta noteikumu konsekventu piemērošanu ⁽⁵²⁾.

40. Lai pasākumu uzskatītu par pienācīgi izstrādātu, samēra pārbaudē turklāt jāpārlicinās, ka valsts atbalsts ir *piemērots* politikas instruments konkrētās problēmas risināšanai. Šajā saistībā jānorāda, ka, lai gan *ex ante* regulējums daudzos gadījumos ir veicinājis platjoslas izvēršanu pilsētās un blīvi apdzīvotās teritorijās, tas var nebūt pietiekami iedarbīgs instruments, lai nodrošinātu platjoslas pakalpojumu piedāvājumu, jo īpaši nepietiekami apkalpotās teritorijās, kurās ieguldījumu ienesīgums parasti ir zems ⁽⁵³⁾. Platjoslas pakalpojumu plašāku izplatību ⁽⁵⁴⁾ var veicināt arī ar pieprasījumu veicinošiem pasākumiem (piemēram, kuponiem galalietotājiem), taču tie ne vienmēr spēj novērst platjoslas pakalpojumu trūkumu ⁽⁵⁵⁾. Tādējādi, lai novērstu platjoslas savienojamības trūkumu, dažās situācijās vienīgā iespēja var izrādīties valsts finansējuma piešķiršana. Piešķirējietādēm jāapsver arī frekvenču spektru piešķiršana vai pārdale, kas varētu nodrošināt tīkla izvēršanu mērķa teritorijās, dodot iespēju sasniegt šo iestāžu mērķus bez tiešo dotāciju piešķiršanas.

4. Stimulējošā iedarbība

41. Attiecībā uz pasākuma *stimulējošo iedarbību* ir jāpārbauda, vai attiecīgie ieguldījumi platjoslas tīkla infrastruktūrā nebūtu tikuši tikpat ātri veikti bez jebkāda valsts atbalsta. Ja uz operatoru attiecas noteiktas saistības nosegt mērķa teritoriju ⁽⁵⁶⁾, iespējams, ka šis operators nevar pretendēt uz valsts atbalstu, jo tam, visticamāk, nebūtu stimulējošas iedarbības.

5. Atbalsts ir ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam

42. Vērtējot paziņoto pasākumu *samērīgumu*, Iestāde uzsver vairākus nepieciešamos nosacījumus, lai līdz minimumam samazinātu attiecīgo valsts atbalstu un iespējamās konkurences kropļojumus, kā sīkāk skaidrots turpmākajās iedaļās.

6. Ierobežota negatīvā ietekme

43. Atbalsta saņēmēja rīcības maiņa atbalsta ietekmē var negatīvi ietekmēt konkurenci un tirdzniecību. Konkurences kropļojumu apmēru var vērtēt pēc ietekmes uz konkurentiem. Ja atbalsta dēļ samazinās konkurentu līdzšinējo ieguldījumu rentabilitāte, tie var izlemt samazināt savus turpmākos ieguldījumus vai pat vispār pamest konkrēto tirgu ⁽⁵⁷⁾. Turklāt, ja konkursa procedūrā izraudzītajam atbalsta saņēmējam, iespējams, tirgū jau ir dominējošs stāvoklis vai tāds var rasties valsts finansēto ieguldījumu dēļ, atbalsta pasākums var vājināt konkurentu iespējamo konkurences spiedienu. Kā arī, ja valsts atbalsta pasākums vai tā nosacījumi (tostarp pasākuma finansēšanas metode, ja tā ir pasākuma neatņemama sastāvdaļa) nozīmētu EEZ tiesību nedalāmu pārkāpumu, šādu atbalstu nevar atzīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību ⁽⁵⁸⁾.

7. Pārredzamība

44. Atbalsts ir jāpiešķir pārredzami, jo īpaši nodrošinot, ka EBTA valstis, uzņēmēji, ieinteresētā sabiedrība un Iestāde var viegli piekļūt visiem attiecīgajiem dokumentiem un būtiskai informācijai par piešķirto atbalstu. Pārredzamības prasības ir sīkāk raksturotas 74. punktā.

⁽⁵²⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumus lietās N 237/08 – Vācija, *Broadband support in Niedersachsen*, vai SA.33671 – Apvienotā Karaliste, *Broadband Delivery UK*.

⁽⁵³⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 473/07 – Itālija, *Broadband connection for Alto Adige*, un lēmumu lietā N 570/07 – Vācija, *Broadband in rural areas of Bayern-Württemberg*.

⁽⁵⁴⁾ Proti, sekmējot jau pieejamo platjoslas risinājumu apguvi, kas var būt vietējie zemes fiksētie vai bezvadu tīkli vai vispārpieejami satelītu risinājumi.

⁽⁵⁵⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 222/06 – Itālija, *Aid to bridge the digital divide in Sardinia*.

⁽⁵⁶⁾ Tas var attiekties, piemēram, uz mobilo LTE (ilgtermiņa attīstības) vai LTE Advanced sakaru operatoriem, kuriem saskaņā ar licences nosacījumiem mērķa teritorijā ir noteikti pārklājuma mērķi. Līdzīgā kārtā, ja operators, kuram noteiktas universālā pakalpojuma sniegšanas saistības (USO), saņem kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, tā paša tīkla finansēšanai nevar piešķirt papildu valsts atbalstu.

⁽⁵⁷⁾ Šāda veida ietekmi sauc par "izstumšanu".

⁽⁵⁸⁾ Skatīt, piemēram, spriedumu lietā C-156/98 Vācija/Komisija, *Recueil* 2000, I-6857. lpp., 78. punkts, un spriedumu lietā C-333/07 *Régie Networks*, Krājums 2008, I-10807. lpp., 94.–116. punkts.

8. Vispārējā samēra pārbaude un saderības kritēriji konkurences kropļojumu ierobežošanai

45. Rūpīgi izstrādātai platjoslas valsts atbalsta shēmai jānodrošina, lai pasākuma ietekmes vispārējais samērs ir pozitīvs.
46. Šajā sakarā valsts atbalsta pasākuma ietekmi raksturo darbības izmaiņas salīdzinājumā ar situāciju, kāda būtu izveidojusies, ja atbalsta nebūtu. Atbalsta pozitīvā ietekme ir tieši saistīta ar atbalsta saņēmēja rīcības maiņu. Šai maiņai jānodrošina, ka tiek sasniegts vēlams vispārējais nozīmes mērķis. Platjoslas nozarē atbalsts ļauj izvērst jaunu infras-truktūru, kas pretējā gadījumā netiktu izveidota, un tādējādi tirgū tiek nodrošināta papildu jauda un datu pārraides ātrums, kā arī zemākas cenas un labākas izvēles iespējas patērētājiem, augstāka kvalitāte un inovācija. Turklāt šā iemesla dēļ uzlabotos patērētāju piekļuve interneta resursiem, kas apvienojumā ar patērētāju labāku aizsardzību šajā jomā stimulētu pieprasījuma palielināšanos.
47. Subsidētajam tīklam jāspēj nodrošināt krasu uzlabojumu platjoslas pakalpojumu pieejamības ziņā. "Krasu uzlabo-jumu" uzskata par pierādītu, ja valsts iejaukšanās rezultātā i) izraudztais pretendents platjoslas tīklā veic ievērojamus jaunus ieguldījumus ⁽⁵⁹⁾ un ii) subsidētā infrastruktūra tirgū nodrošina ievērojamas jaunas iespējas platjoslas pakal-pojumu pieejamības, jaudas ⁽⁶⁰⁾, ātruma un konkurences ⁽⁶¹⁾ ziņā. Lai pārliecinātos par krasu uzlabojumu, salīdzinā-jumam izmanto esošos tīklus un konkrēti formulētus tīkla izvēšanas plānus.
48. Turklāt, lai nodrošinātu, ka tiek samazināta negatīvā ietekme uz konkurenci, ir jābūt izpildītiem atbalsta pasākuma struktūras nosacījumiem, kas norādīti 3.4. iedaļā.
49. Lai vēl papildus ierobežotu konkurences kropļojumus, Iestāde attiecībā uz atsevišķām shēmām var pieprasīt noteikt darbības ilguma ierobežojumu (parasti četri gadi vai mazāk) un veikt novērtējumu, lai pārliecinātos par: i) saderības lēmuma pamatā esošo pieņēmumu un nosacījumu īstenošanos; ii) atbalsta pasākuma efektivitāti, ņemot vērā iepriekš noteiktos mērķus; iii) atbalsta ietekmi uz tirgiem un konkurenci un to, vai atbalsta shēmas darbības laikā nerodas tādi kropļojumi, kas kaitētu EEZ interesēm ⁽⁶²⁾. Ņemot vērā šā novērtējuma mērķus un nepieciešamību neradīt pārmērīgu slogu EBTA valstīm un mazākiem atbalsta projektiem, tas attiektos tikai uz valsts līmeņa atbalsta shēmām un atbalsta shēmām ar lielu budžetu un iepriekš nebijušām iezīmēm vai gadījumiem, kad paredzētas būtiskas izmaiņas tirgū, tehnoloģijās vai regulējumā. Šis novērtējums būs jāveic no valsts atbalsta piešķirējstādes neatka-rīgam ekspertam, pamatojoties uz kopēju metodiku ⁽⁶³⁾, un jāpublisko. Novērtējums jāiesniedz Iestādē savlaicīgi, lai varētu izvērtēt atbalsta pasākuma darbības iespējamo pagarināšanu, un jebkurā gadījumā pēc shēmas darbības beigām. Novērtējuma konkrētais tvērums un nosacījumi tiks noteikti lēmumā, ar ko apstiprina atbalsta pasākumu. Ja pēc tam ir kāds atbalsta pasākums ar līdzīgu mērķi, tajā ir jāņem vērā minētā novērtējuma rezultāti.
50. Ja ietekmes samērošana atklāj, ka negatīvā ietekme pārsniedz ieguvumus, Iestāde attiecīgo atbalstu var aizliegt vai prasīt veikt korigējošus pasākumus attiecībā uz atbalsta struktūru vai kaitējumu konkurencei.

⁽⁵⁹⁾ Piemēram, valsts atbalsta sniegšanu nedrīkstētu uzskatīt par attaisnotu nebūtiskiem ieguldījumiem, kas paredzēti vienīgi tīkla aktīvo komponentu modernizēšanai. Līdzīgā kārtā, kaut arī noteiktas vara kabeļu sniegumu uzlabojošas tehnoloģijas (piemēram, vektorings) var palielināt esošo tīklu iespējas, tām, visticamāk, nav nepieciešami ievērojami ieguldījumi jaunā infrastruktūrā, līdz ar to tām nedrīkstētu piešķirt valsts atbalstu.

⁽⁶⁰⁾ Piemēram, par krasu uzlabojumu varētu uzskatīt modernizāciju, kurā no platjoslas pamata tīkla pāriet uz NGA tīklu, kā arī atsevišķus NGA tīkla modernizācijas gadījumus (piemēram, nodrošinot optiskās šķiedras savienojumu tuvāk galalietotājam). Teritorijās, kurās jau ir platjoslas tīkli, panākot krasu uzlabojumu jāraugās, lai valsts atbalsta izmantošana neradītu pārklāšanos ar esošo infrastruktūru. Tāpat papildu pakalpojumu iespējas, visticamāk, netiktu nodrošinātas, ja nelielā apmērā pakāpeniski modernizē esošo infrastruktūru, piemēram, no 12 Mb/s uz 24 Mb/s (un tas, iespējams, sniegtu nesamērīgas priekšrocības esošajam operatoram).

⁽⁶¹⁾ Subsidētajam tīklam jāveicina konkurence, t. i., jānodrošina reāla piekļuve dažādos infrastruktūras līmeņos, kā norādīts 74. punktā un attiecībā uz atbalstu NGA izvēšanai – arī 76. punktā.

⁽⁶²⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā SA.33671 – Apvienotā Karaliste, *Broadband Delivery UK*.

⁽⁶³⁾ Šo kopējo metodiku var nodrošināt Iestāde.

3. Platjoslas valsts atbalsta novērtējums

3.1. Platjoslas tīklu veidi

51. Lai veiktu valsts atbalsta novērtējumu, šajās pamatnostādnēs ir ievērots nosākums starp pamata un NGA tīkliem.
52. Par platjoslas pamata tīkliem uzskatāmi tīkli, kuros izmanto tādas tehnoloģiju platformas kā asimetriskā ciparu abonētāji (risinājumi līdz ADSL2+), neuzlabotie kabeļu tīkli (piemēram, DOCSIS 2.0), trešās paaudzes mobilie tīkli (UMTS) un satelītu sistēmas.
53. Pašreizējā tirgus un tehnoloģiju attīstības posmā ⁽⁶⁴⁾ NGA tīkli ir piekļuves tīkli, kas pilnīgi vai daļēji sastāv no optiskās šķiedras elementiem ⁽⁶⁵⁾ un spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar uzlabotiem parametriem salīdzinājumā ar tiem, kurus nodrošina pašreizējie platjoslas pamata tīkli ⁽⁶⁶⁾.
54. NGA tīkliem ir jāpiemīt vismaz šādiem parametriem: i) tie uzticami nodrošina pakalpojumus ar ļoti lielu datu pārraides ātrumu uz vienu abonentu, izmantojot optiskās šķiedras (vai līdzvērtīgas tehnoloģijas) atvilci tik tuvu lietotāja telpām, lai ļoti liels datu pārraides ātrums būtu reāli nodrošināts; ii) tos var izmantot dažādiem moderniem digitāliem pakalpojumiem, tostarp apvienotajiem IP pakalpojumiem; iii) tie nodrošina ievērojami lielāku augšupielādes ātrumu (salīdzinājumā ar platjoslas pamata tīkliem). Pašreizējā tirgus un tehnoloģiju attīstības posmā NGA tīkli ir i) optiskās šķiedras piekļuves tīkli (FTTx) ⁽⁶⁷⁾, ii) moderni kabeļu tīkli ⁽⁶⁸⁾ un iii) atsevišķi modernie bezvadu piekļuves tīkli, kas spēj uzticami nodrošināt lielu datu pārraides ātrumu uz vienu abonentu ⁽⁶⁹⁾.
55. Jāpatur prātā, ka ilgākā perspektīvā paredzams, ka pašreizējie platjoslas pamata tīkli tiks nevis modernizēti, bet aizstāti ar NGA tīkliem. Tā kā NGA tīkliem ir vajadzīga citāda tīkla arhitektūra, kas ļauj piedāvāt ievērojami kvalitatīvākus platjoslas pakalpojumus nekā pašreiz, kā arī sniegt daudzveidīgus pakalpojumus, ko pašreizējie platjoslas tīkli nevar nodrošināt, ir iespējams, ka nākotnē izveidosies izteiktas atšķirības starp teritorijām, kurās būs NGA tīklu pārklājums, un teritorijām, kurās tā nebūs ⁽⁷⁰⁾.
56. EBTA valstis var brīvi izvēlēties ieviešanas veidu, ja vien tas atbilst valsts atbalsta noteikumiem. Dažos gadījumos EBTA valstis var nolemt finansēt tādas nākamās paaudzes tīklus (NGN), kas ir atvilces maršrutēšanas tīkli un nesniedz līdz galalietotājiem. Atvilces maršrutēšanas tīkli ir nepieciešami telekomunikāciju mazumtirdzniecības līmeņa operatoriem, lai nodrošinātu piekļuves pakalpojumus galalietotājiem. Šie tīkli ir saderīgi gan ar pamata, gan NGA tīkliem ⁽⁷¹⁾ – no telekomunikāciju operatoru (ieguldījumu) izvēles ir atkarīgs, kāda veida “pēdējās jūdzes” infrastruktūru tie pieslēdz pie atvilces maršrutēšanas tīkla ⁽⁷²⁾. Valsts iestādes var arī nolemt veikt tikai

⁽⁶⁴⁾ Ņemot vērā tehnoloģiju attīstības tempu, NGA pakalpojumus nākotnē, iespējams, varēs nodrošināt arī ar citām tehnoloģijām.

⁽⁶⁵⁾ Koaksiālo, bezvadu un mobilo tehnoloģiju risinājumos zināmā apmērā izmanto optiskās šķiedras atbalsta infrastruktūru, šajā ziņā tos padarot konceptuāli līdzīgus kabeļu tīkliem, kuros, lai nodrošinātu pakalpojumus “pēdējās jūdzes” segmentā, izmanto nevis optiskās šķiedras, bet vara kabeļus.

⁽⁶⁶⁾ Pēdējo segmentu līdz galalietotājam var nodrošināt vai nu ar vadu, vai bezvadu tehnoloģijām. Ņemot vērā tādu modernu bezvadu tehnoloģiju kā LTE Advanced straujo attīstību un arvien intensīvāko LTE un Wi-Fi izmantojumu tirgū, nākamās paaudzes fiksētā bezvadu piekļuve (piemēram, kas pamatojas uz pielāgotu mobilo platjoslas tehnoloģiju), ievērojot zināmus nosacījumus, var būt dzīvotspējīga alternatīva dažiem vadu NGA tīkliem (piemēram, FTTCab). Tā kā bezvadu risinājumi tiek “koplietoti” (lietotājam nodrošinātais datu pārraides ātrums ir atkarīgs no lietotāju skaita, kas izmanto savienojumu attiecīgajā teritorijā) un neizbēgami ir atkarīgi no dabas apstākļiem, lai katram abonentam nodrošinātu tādu minimālo lejupeļādes ātrumu, kādu sagaida no NGA, nākamās paaudzes fiksētos bezvadu tīklus izvērs, ievērojot noteiktu blīvuma pakāpi un/vai izmantojot uzlabotu konfigurāciju (piemēram, īpaši orientētas un/vai vairākas antenas). Arī nākamās paaudzes bezvadu piekļuves tīkliem, kuru pamatā ir pielāgota mobila platjoslas tehnoloģija, ir jānodrošina prasītais pakalpojumu kvalitātes līmenis noteiktajā teritorijā esošajiem lietotājiem un vienlaikus jāspēj šajā teritorijā apkalpot arī gadījuma lietotājus.

⁽⁶⁷⁾ Jēdziens “FTTx” ietver FTTC, FTTN, FTTP, FTTH un FTTB.

⁽⁶⁸⁾ Izmantojot vismaz kabeļu modema standartu DOCSIS 3.0.

⁽⁶⁹⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā SA.33671 – Apvienotā Karaliste, *Broadband Delivery UK*.

⁽⁷⁰⁾ Ja pašlaik atšķirības starp teritoriju, kurā ir pieejams tikai šaurjoslas internets (iezvanpieeja), un teritoriju, kurā ir pieejama platjosla, nozīmē, ka pirmā teritorija uzskatāma par balto zonu, tad līdzīgā kārtā teritorija, kurā nav nākamās paaudzes platjoslas infrastruktūras, taču ir platjoslas pamata infrastruktūra, arī tiks uzskatīta par balto zonu.

⁽⁷¹⁾ Salīdzinājumā ar citiem tīkliem, kuri nesniedz līdz galalietotājam (kā FTTC), NGN atvilces maršrutēšanas infrastruktūras būtiska iezīme ir tā, ka to var brīvi starpsavienot ar citiem tīkliem.

⁽⁷²⁾ Komisijas lēmums lietā N 407/09 – Spānija, *Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta)*.

inženiertehniskos darbus (piemēram, veikt rakšanas darbus valsts īpašumos vai izbūvēt kabeļu kanalizāciju), lai attiecīgajiem operatoriem pavērtu iespēju ātrāk izvērst pašiem savus tīkla elementus. Turklāt attiecīgos gadījumos valsts iestādes var apsvērt arī satelītu risinājumu izmantojumu.

3.2. Balto, pelēko un melno zonu nošķirums attiecībā uz platjoslas pamata tīkliem

57. Novērtējot atbilstību tirgus nepilnību novēršanas un vienlīdzības mērķiem, ir nošķirami dažādi mērķa teritoriju veidi. Šis sadalījums ir skaidrots turpmākajās iedaļās. Nosakot mērķa teritorijas, ja valsts iejaukšanās aprobežojas ar tīkla atvilces maršrutēšanas daļu, valsts atbalsta novērtējumā tiks ņemts vērā gan stāvoklis atvilces maršrutēšanas tirgos, gan piekļuves nodrošināšanas tirgos ⁽⁷³⁾.
58. Parametri, kas attaisno valsts iejaukšanos šajās teritorijās, ir aprakstīti turpmāk.
59. Lai noteiktu, vai konkrēta teritorija ir uzskatāma par baltu, pelēku vai melnu, atbalsta piešķirējistādei ir jānoskaidro, vai mērķa teritorijā ir platjoslas infrastruktūra. Lai nodrošinātu, ka valsts iejaukšanās neizstumj privātos ieguldījumus, atbalsta piešķirējistādei turklāt jāpārbauda, vai privātajiem ieguldītājiem nav konkrētu plānu tuvākajā nākotnē izvērst pašiem savu infrastruktūru. Jēdziens "tuvākajā nākotnē" atbilst trim gadiem ⁽⁷⁴⁾. Ja atbalsta piešķirējistāde subsidētās infrastruktūras izvēšanai nosaka ilgāku termiņu, tikpat ilgs laikposms jāizmanto arī novērtējumam par komerciālajiem ieguldījumu plāniem.
60. Lai pārbaudītu, vai kāds privātais ieguldītājs tuvākajā nākotnē neplāno izvērst pats savu infrastruktūru, atbalsta piešķirējistādei jāpublicē plānotā atbalsta pasākuma kopsavilkums un jāaicina ieinteresētās personas iesniegt piezīmes.
61. Pastāv risks, ka mērķa teritorijā paredzētā platjoslas pakalpojumu izvēšana aizkavējas, ja privātais ieguldītājs tikai "pauž interesi", bet pēc tam šie ieguldījumi netiek veikti un valsts iejaukšanās ir apturēta. Tāpēc atbalsta piešķirējistāde pirms valsts iejaukšanās atlikšanas var prasīt, lai privātais ieguldītājs uzņemtos noteiktas saistības. Šīm saistībām jānodrošina, ka trīs gadu laikā (vai ilgākā laikposmā, kas paredzēts atbalstāmajiem ieguldījumiem) tiks panākti būtiski rezultāti pārklājuma ziņā. Turklāt iestāde var konkrētajam operatoram prasīt, lai tas noslēgtu attiecīgu līgumu, kurā ir noteiktas platjoslas izvēšanas saistības. Šajā līgumā var paredzēt vairākus uzdevumus, kas būtu jāizpilda minēto trīs gadu laikā ⁽⁷⁵⁾, kā arī prasīt ziņot par paveikto. Ja kāds uzdevums netiek izpildīts, piešķirējistāde var sākt īstenot savus plānus, kas paredz valsts iejaukšanos. Šis noteikums attiecas gan uz pamata, gan NGA tīkliem.

3.2.1. "Baltās zonas": teritoriālās kohēzijas un ekonomiskās attīstības mērķu veicināšana

62. "Baltās zonas" ir zonas, kurās platjoslas infrastruktūras nav un maz iespējams, ka tuvākajā nākotnē tā tiks ieviesta. Tādējādi iestāde atzīst, ka ar finansiālu atbalstu platjoslas pakalpojumu sniegšanai teritorijās, kur tie šobrīd nav pieejami, EBTA valstīs īsteno patiesas kohēzijas un ekonomiskās attīstības mērķus, un attiecīgi to iejaukšanās, visticamāk, atbilst vispārējās nozīmes mērķiem, ja ir izpildīti 3.4. iedaļā paredzētie nosacījumi ⁽⁷⁶⁾.

⁽⁷³⁾ Komisijas lēmumi lietās N 407/09 – Spānija, *Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta)* un SA.33438 – Polija, *Broadband network for Eastern Poland*.

⁽⁷⁴⁾ Trīs gadu periodu sāk skaitīt no dienas, kad publicēts plānotais atbalsta pasākums.

⁽⁷⁵⁾ Šajā saistībā operatoram jāspēj pierādīt, ka trīs gadu laikā tas būs nodrošinājis pārklājumu ievērojamai teritorijas daļai un ievērojamam attiecīgo iedzīvotāju skaitam. Piemēram, atbalsta piešķirējistāde var pieprasīt, lai operators, kurš apliecinājis interesi mērķa teritorijā izbūvēt pats savu infrastruktūru, divu mēnešu laikā iesniegtu reālistisku uzņēmējdarbības plānu, tādu apliecināšos dokumentus kā bankas aizdevuma līgums, kā arī sīki izstrādātu izvēšanas grafiku. Turklāt divpadsmit mēnešu laikā jāsaņem ieguldījumiem un jābūt saņemtai lielākajai daļai būvatļauju, kas vajadzīgas projekta īstenošanai. Katram sešu mēnešu periodam var noteikt papildu uzdevumus, lai pārliecinātos par pasākuma izpildes gaitu.

⁽⁷⁶⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumus lietā N 607/09 – Īrija, *Rural Broadband Reach*, vai lietā N 172/09 – Slovēnija, *Broadband development in Slovenia*.

3.2.2. "Pelēkās zonas": vajadzība pēc sīkāka novērtējuma

63. "Pelēkās zonas" ir zonas, kurās darbojas viens tīkla operators un maz iespējams, ka tuvākajā nākotnē tiks izvērsti vēl kāds tīkls⁽⁷⁷⁾. Tīkla operatora klātbūtne⁽⁷⁸⁾ pati par sevi nenozīmē, ka nav nekādu tirgus nepilnību vai kohēzijas problēmu. Ja šim operatoram ir tirgus vara (monopols), iedzīvotājiem piedāvātā pakalpojumu kvalitātes un cenu kombinācija var būt neoptimāla. Iespējams, ka atsevišķas lietotāju kategorijas ir nepietiekami apkalpotas vai, ja vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves tarifi netiek regulēti, pakalpojumu mazumtirdzniecības cenas ir augstākas salīdzinājumā ar tādu pašu pakalpojumu cenām, kurus piedāvā citās konkurētspējīgākās, bet citādi salīdzināmās valsts teritorijās vai reģionos. Ja turklāt ir maz ticams, ka tirgū varētu ienākt citi operatori, alternatīvas infrastruktūras finansēšana varētu būt piemērots pasākums⁽⁷⁹⁾.
64. No otras puses, teritorijās, kurās jau darbojas viens platjoslas tīkla operators, subsīdijas alternatīva tīkla izbūvei var izkropļot tirgus dinamiku. Tāpēc valsts atbalsts platjoslas tīklu izvēšanai pelēkajās zonās ir attaisnojams tikai tad, ja nepārprotami pierāda, ka pastāv tirgus nepilnība. Attiecīgi ir vajadzīga sīkāka analīze un padziļināts saderības novērtējums.
65. Pelēkajās zonās valsts atbalsts var tikt atļauts, ja ir izpildīti 3.4. iedaļā minētie saderības nosacījumi un ir pierādīts, ka i) netiek piedāvāti atbilstīgi pakalpojumi vai tie netiek piedāvāti par pieņemamu cenu tā, lai apmierinātu iedzīvotāju vai uzņēmumu vajadzības⁽⁸⁰⁾, un ii) attiecīgos mērķus nav iespējams sasniegt ar mazāk kropļojošiem pasākumiem (tostarp *ex ante* regulējumu).
66. Lai konstatētu i) un ii) apakšpunktā noteikto, Iestāde īpaši izvērtēs, vai:
- vispārējie tirgus nosacījumi nav atbilstīgi, cita starpā analizējot pašreizējo platjoslas pakalpojumu cenu līmeni, galalietotājiem (privātpersonām un uzņēmumiem) piedāvāto pakalpojumu veidu un ar tiem saistītos nosacījumus;
 - VRI noteikta *ex ante* regulējuma neesības gadījumā trešām personām netiek piedāvāta reāli pieejama tīkla piekļuve vai piekļuves nosacījumi neveicina efektīvu konkurenci;
 - vispārējie šķēršļi ieiešanai tirgū izslēdz citu elektronisko sakaru operatoru iespējamo ienākšanu tirgū⁽⁸¹⁾;
 - visi veiktie pasākumi vai kompetentā valsts regulatora vai konkurences iestādes noteiktie tiesiskās aizsardzības līdzekļi attiecībā uz esošā tīkla operatoru nav spējuši novērst minētās problēmas.

⁽⁷⁷⁾ Viens un tas pats uzņēmums vienā un tajā pašā zonā var ekspluatēt nodalītus fiksētās līnijas un mobilo sakaru tīklus, bet tas nemainīs šīs zonas klasifikāciju.

⁽⁷⁸⁾ Konkurences situāciju vērtē, vadoties pēc esošo infrastruktūras operatoru skaita. Komisijas lēmumā N 330/2010 – Francija, *Programme nationale Très Haut Débit*, tika precizēts, ka vairāku mazumtirdzniecības līmeņa pakalpojumu sniedzēju darbošanās vienā tīklā (tostarp ar atsaistītu piekļuvi abonentlīnijai (LLU)) nenozīmē, ka zona ir melna, bet gan joprojām ir pelēkā zona, jo tajā ir tikai viena infrastruktūra. Tomēr konkurējošu operatoru pastāvēšana (mazumtirdzniecības līmenī) tiek uzskatīta par pazīmi, ka, lai gan zona ir pelēka, tajā, iespējams, nav problēmu saistībā ar tirgus nepilnībām. Attiecīgi jāiesniedz pārliecinoši pierādījumi par piekļuves problēmām vai pakalpojumu kvalitāti.

⁽⁷⁹⁾ Lēmumā N 131/05 – Apvienotā Karaliste, *FibreSpeed Broadband Project Wales*, Komisijai bija jāizvērtē, vai Velsas iestāžu finansiālais atbalsts, ko tās sniedza atvērta, operatorneitrāla optiskās šķiedras tīkla izbūvei, savienojot 14 uzņēmējdarbības parkus, tomēr būtu atzīstams par saderīgu arī tad, ja mērķa vietas jau apkalpo vēsturiskais tīkla operators, kas nodrošina nomātās līnijas par regulētām cenām. Komisija konstatēja, ka vēsturiskā operatora nomāto līniju piedāvājums bija ļoti dārgs, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) – gandrīz nepieejams. Skatīt arī Komisijas lēmumu lietā N 890/06 – Francija, *Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit*, un Komisijas lēmumu lietā N 284/05 – Īrija, *Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks ("MANs"), phases II and III*.

⁽⁸⁰⁾ Papildus 66. punktā norādītajiem faktoriem piešķirējstādes var ņemt vērā, piemēram, šādus rādītājus: izplatības pakāpi, kāda ir pakalpojumiem ar visaugstākajiem darbības parametriem; pārmērīgi lielas cenas augstas klases pakalpojumiem (ieskaitot galalietotājiem piedāvātās nomātās līnijas, kā minēts iepriekšējā zemsvītras piezīmē), tādējādi bremzējot apguvi un inovāciju; izstrādes procesā ir tādi e-pārvaldes pakalpojumi, kuriem nepieciešama jauda, kas pārsniedz esošajā tīklā piedāvāto. Ja mērķa teritorijā ievērojama daļa iedzīvotāju un uzņēmumu jau tiek nodrošināti pietiekamas kvalitātes pakalpojumi, jāraugās, lai valsts iejaukšanās neizraisītu esošās infrastruktūras pārmērīgu paplašināšanu. Minētajā gadījumā valsts iejaukšanās pasākumiem jāaprobežojas ar "robu aizpildīšanu".

⁽⁸¹⁾ Piemēram, ja esošais platjoslas tīkls veidots, pamatojoties uz kabeļu kanalizācijas privilēģētu izmantošanu/privilēģētu piekļuvi tai, un tā nav pieejama citiem tīkla operatoriem vai netiek izmantota kopīgi.

67. Turpmāk 3.4. iedaļā aprakstīto saderības pārbaudi veiks tikai tām pelēkajām zonām, kuras atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem.

3.2.3. "Melnās zonas": valsts iejaukšanās nav vajadzīga

68. Ja attiecīgajā ģeogrāfiskajā zonā ir vai tuvākajā nākotnē būs vismaz divi atšķirīgu operatoru platjoslas pamata tīkli un platjoslas pakalpojumi tiek sniegti konkurences apstākļos (uz infrastruktūru balstīta konkurence⁽⁸²⁾), var pieņemt, ka nekādu tirgus nepilnību nav. Šajā gadījumā ir ļoti niecīga iespēja, ka ar valsts iejaukšanos varētu panākt kādus uzlabojumus. Tieši pretēji – valsts atbalsts, lai finansētu līdzīgas iespējas nodrošinoša papildu platjoslas tīkla izbūvi, principā izraisītu nepieņemamus konkurences kropļojumus un privāto ieguldītāju izstumšanu. Attiecīgi, ja nebūs skaidru pierādījumu par tirgus nepilnībām, pasākumus, lai finansētu platjoslas papildu infrastruktūras izvērsšanu "melnajā zonā", Iestāde vērtēs negatīvi⁽⁸³⁾.

3.3. Balto, pelēko un melno zonu nošķirums attiecībā uz NGA tīkliem

69. Iepriekš 3.2. iedaļā skaidrotais balto, pelēko un melno zonu nošķirums ir izmantojams arī, novērtējot NGA tīkliem paredzētā valsts atbalsta saderību ar EEZ līguma darbību saskaņā ar 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu.
70. Pašlaik, modernizējot aktīvās iekārtas, atsevišķi modernie platjoslas pamata tīkli spēj nodrošināt arī dažus tādus platjoslas pakalpojumus, kuri tuvākajā nākotnē, visticamāk, tiks piedāvāti, izmantojot NGA tīklus (piemēram, trīspakalpojumu paketi). Tomēr var parādīties tādi jauni produkti vai pakalpojumi, kuri nebūs aizstājami no piedāvājuma vai pieprasījuma viedokļa un kuriem būs vajadzīga tāda jauda, noturība un ievērojami lielāki augšupielādes un lejupielādes ātrumi, kas pārsniedz platjoslas pamata infrastruktūras fiziskās iespējas.

3.3.1. "Baltās NGA zonas"

71. Tādējādi, novērtējot valsts atbalstu NGA tīkliem, tāda teritorija, kurā NGA tīklu pašlaik nav un kurā privātie ieguldītāji saskaņā ar 59.–61. punktu to trīs gadu laikā, visticamāk, neierīkos, ir jāuzskata par "balto NGA" zonu. Šādā teritorijā var piešķirt valsts atbalstu NGA, ja ir izpildīti 3.4. un 3.5. iedaļā norādītie saderības nosacījumi.

3.3.2. "Pelēkās NGA zonas"

72. Konkrēta teritorija jāuzskata par "pelēku NGA" zonu, ja tajā ir tikai viens NGA tīkls⁽⁸⁴⁾ vai tas tiks izvērsti nākamo trīs gadu laikā un ja neviens cits operators nākamo trīs gadu laikā tur neplāno izvērst NGA tīklu. Novērtējot to, vai citi tīkla ieguldītāji varētu konkrētā zonā izvērst vēl kādus NGA tīklus, ir jāņem vērā esošie normatīvie akti, ar kuriem varētu būt samazināti šķēršļi šādu tīklu izvērsšanai (piekļuve kabeļu kanalizācijai, infrastruktūras kopīga izmantošana utt.). Iestādei būs jāveic sīkāka analīze, pārbaudot valsts iejaukšanās nepieciešamību, jo ir liels risks, ka valsts iejaukšanās šādās teritorijās var izstumt esošos ieguldītājus un izkropļot konkurenci. Šajā saistībā Iestāde veiks novērtējumu, pamatojoties uz šajās pamatnostādņēs paredzētajiem saderības nosacījumiem.

3.3.3. "Melnās NGA zonas"

73. Ja konkrētajā teritorijā ir vai nākamajos trīs gados tiks izvērsti vismaz divi atšķirīgu operatoru NGA tīkli, šāda teritorija ir uzskatāma par "melnu NGA" zonu. Iestāde uzskatīs, ka valsts atbalsts vēl vienam no valsts līdzekļiem finansētam un līdzvērtīgam NGA tīklam šādās teritorijās varētu būtiski izkropļot konkurenci un tāpēc tas nav saderīgs ar EEZ līguma darbību saskaņā ar 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

⁽⁸²⁾ Ja ir tikai viena tīkla infrastruktūra, tad attiecīgā teritorija šo pamatnostādņu kontekstā no konkurences viedokļa tiks uzskatīta par pelēku, nevis melnu zonu, pat ja šo infrastruktūru, nodrošinot atsaisti (LLU), izmanto vairāki elektronisko sakaru operatori. Skatīt arī Komisijas lēmumu lietā SA.31316 – Francija, *Programme national "Très haut débit"*.

⁽⁸³⁾ Skatīt Komisijas 2006. gada 19. jūlija Lēmumu par pasākumu Nr. C 35/05 (ex N 59/05) – Nīderlande, Platjoslas tīkla ierīkošana Apingedamā (OV L 86, 27.3.2007., 1. lpp.). Šajā lēmumā Komisija norādīja, ka nebija pienācīgi ņemti vērā konkrētā tirgus konkurences apstākļi. Konkrētāk, Nīderlandes platjoslas tirgus ir straujā attīstībā esošs tirgus, kur elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, tostarp kabeļu operatori un interneta pakalpojumu sniedzēji, gatavojās ieviest ļoti lielas jaudas platjoslas pakalpojumus bez valsts atbalsta.

⁽⁸⁴⁾ Viens un tas pats uzņēmums vienā un tajā pašā zonā var ekspluatēt nodalītus fiksētās līnijas un bezvadu NGA tīklus, bet tas nemainīs šīs zonas klasifikāciju.

3.4. Pasākuma struktūra un vajadzība ierobežot konkurences kropļojumus

74. Ikvienam platjoslas izvēršanas valsts atbalsta pasākumam ir jāatbilst visiem 2.5. iedaļā minētajiem saderības principiem, tostarp attiecībā uz vispārējas nozīmes mērķi, tirgus nepilnības esību, piemērotību un pasākuma stimulējošo iedarbību. Saistībā ar konkurences kropļojumu ierobežošanu papildus tam, ka ikvienā gadījumā (baltajām, pelēkajām un melnajām zonām) ir jāpierāda, ka tiks panākts "krass uzlabojums" ⁽⁸⁵⁾, ir jābūt izpildītiem turpmāk norādītajiem priekšnosacījumiem, kas liecina par pasākuma samērīgumu. Ja kāds no šiem nosacījumiem nav izpildīts, visticamāk, būs jāveic padziļināts novērtējums ⁽⁸⁶⁾, kā rezultātā atzinums par attiecīgā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu var būt negatīvs.

a) *Sīka kartografēšana un pārklājuma analīze.* EBTA valstīm skaidri jānorāda, uz kurām ģeogrāfiskajām zonām konkrētais atbalsta pasākums attieksies ⁽⁸⁷⁾, un šajā procesā pēc iespējas jāsadarbjas ar kompetentajām valsts iestādēm. Apspriešanās ar VRI ir vēlama, bet ne obligāta. Paraugprakses piemēri liecina, ka ir vērts valsts līmenī izveidot centralizētu datubāzi par pieejamo infrastruktūru, tādējādi vairojot pārredzamību un samazinot mazāku vietēju projektu īstenošanas izmaksas. EBTA valstis var brīvi definēt mērķa teritorijas, tomēr pirms konkursa izsludināšanas tās tiek mudinātas attiecīgo reģionu noteikšanā ņemt vērā ekonomiskos apstākļus ⁽⁸⁸⁾.

b) *Sabiedriskā apspriešana.* EBTA valstīm jānodrošina pietiekama publicitāte pasākuma galvenajām iezīmēm un mērķa zonu sarakstam, publicējot attiecīgo informāciju par projektu un aicinot iesniegt komentārus. Publicēšana valsts līmeņa centrālajā tīmekļa vietnē principā nodrošinātu, ka šī informācija ir pieejama visām ieinteresētajām personām. Kartografēšanas rezultātus pārbaudot arī sabiedriskā apspriešanā, EBTA valstis līdz minimumam samazina konkurences kropļojumus attiecībā uz esošajiem pakalpojumu sniedzējiem un tiem, kuriem jau ir ieguldījumu plāni tuvākajai nākotnei, un tādējādi dod šiem ieguldītājiem iespēju plānot savu darbību ⁽⁸⁹⁾. Sīka kartografēšana un padziļināta apspriešana ne vien nodrošina labu pārredzamību, bet arī darbojas kā neatsverams instruments balto, pelēko un melno zonu noteikšanā ⁽⁹⁰⁾.

c) *Konkursa procedūra.* Gadījumos, kad piešķirējietādes nolemj subsidētās infrastruktūras pārvaldībai izvēlēties operatoru, kas ir trešā persona ⁽⁹¹⁾, atlases process jāorganizē saskaņā ar publiskā iepirkuma direktīvām ⁽⁹²⁾ un tajās ietvertajiem principiem. Tādējādi tiek nodrošināta pārredzamība visiem ieguldītājiem, kas vēlas pretendēt uz subsidētā projekta īstenošanu un/vai pārvaldību. Obligāti nosacījumi ir vienlīdzīga un nediskriminējoša attieksme pret visiem pretendentiem un objektīvi novērtējuma kritēriji. Konkurss ir metode, ar kuru samazināt no budžeta sedzamās izmaksas, līdz minimumam samazināt iespējamo valsts atbalstu, un vienlaikus ar to tiek samazināta

⁽⁸⁵⁾ Skatīt 47. punktu.

⁽⁸⁶⁾ Iespējams, ka padziļinātā novērtējuma veikšanai būs jāsak procedūra saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 2. punktu Nolikumā starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidošanu.

⁽⁸⁷⁾ Kartografēšana jāveic, pamatojoties uz to, cik mājojkiem ir pieejama konkrēta tīkla infrastruktūra, nevis uz to, cik liels ir faktiskais pieslēgto abonentu – mājojku vai klientu – skaits.

⁽⁸⁸⁾ Piemēram, pārāk mazas mērķa teritorijas varētu nozīmēt, ka tirgus dalībniekiem nav pietiekama ekonomiskā stimula pretendēt uz atbalstu, savukārt pārāk lielas teritorijas varētu mazināt konkurences efektu atlases procesā. Turklāt vairāku atlases procedūru gadījumā valsts atbalsta saņemšanas iespējas pavēras vairākiem uzņēmumiem, tādējādi tiek novērsts, ka ar valsts atbalsta pasākumiem, dodot priekšroku lielajiem tirgus dalībniekiem vai atturot no tādu tehnoloģiju izmantošanas, kuras galvenokārt būtu konkurētspējīgas mazākās mērķa teritorijās, vēl vairāk palielinās viena (jau dominējošā stāvoklī esoša) uzņēmuma tirgus daļa.

⁽⁸⁹⁾ Gadījumā, ja var pierādīt, ka esošie operatori valsts iestādei neiesniedza kartografēšanas veikšanai izmantojamu informāciju, šim iestādēm jāizmanto jebkāda tām pieejamā informācija.

⁽⁹⁰⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 266/08 – Vācija, *Broadband in rural areas of Bayern*.

⁽⁹¹⁾ Citāda situācija ir gadījumā, ja valsts iestāde izvēlas tīkla nepastarpinātu izvēršanu un pārvaldību (vai ar tai pilnīgi piederoša subjekta starpniecību); skatīt, piemēram, Komisijas lēmumus lietās N 330/2010 – Francija, *Programme nationale Très Haut Débit*, un SA.33807 (2011/N) – Itālija, *National Broadband Plan*. Šādos gadījumos, lai nosargātu rezultātus, ko konkurence devusi kopš elektronisko sakaru nozares liberalizēšanas Savienībā, jo īpaši pašreizējo konkurenci mazumtirdzniecības platjoslas tirgū, attiecībā uz valsts pārvaldītiem subsidētajiem tīkliem i) valsts īpašumā esošajiem tīkla operatoriem uzņēmējdarbība jāveic tikai iepriekš noteiktajās mērķa teritorijās, un tie nedrīkst paplašināt darbību citos, komerciāli pievilcīgos reģionos; ii) valsts iestādes darbībai jāaprobežojas ar pasīvās infrastruktūras uzturēšanu un piekļuves nodrošināšanu tai, un tā nedrīkst konkurēt ar komerciālajiem operatoriem mazumtirdzniecības līmenī; un iii) uzskaitē, kas attiecas uz tīklu ekspluatācijai izmantotajiem līdzekļiem, jānoskaidro no pārējo valsts iestādes rīcībā esošo līdzekļu uzskaites.

⁽⁹²⁾ EEZ līguma XVI pielikuma 2. punktā minētais tiesību akts (*Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīva 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru* (OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.), OV L 245, 7.9.2006., 22. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 44, 7.9.2006., 18. lpp.

pasākuma selektivitāte, jo iepriekš nav zināms, kurš būs atbalsta saņēmējs ⁽⁹³⁾. EBTA valstīm jānodrošina, lai process būtu pārredzams ⁽⁹⁴⁾ un būtu nodrošināta konkurence ⁽⁹⁵⁾, un jāizmanto speciāla valsts līmeņa centrālā tīmekļa vietne, kurā publicēt informāciju par visām aktuālajām konkursa procedūrām platjoslas valsts atbalsta pasākumu jomā ⁽⁹⁶⁾.

- d) *Ekonomiski izdevīgākais piedāvājums*. Konkursa procedūras laikā atbalsta piešķirējiestāde nosaka kvalitatīvus piešķiršanas kritērijus, saskaņā ar kuriem izvērtē iesniegtos piedāvājumus. Attiecīgo piešķiršanas kritēriju vidū var būt, piemēram, nepieciešamais ģeogrāfiskais pārklājums ⁽⁹⁷⁾, tehnoloģiskā risinājuma ilgspēja vai piedāvātā risinājuma ietekme uz konkurenci ⁽⁹⁸⁾. Šie kvalitatīvie kritēriji ir jāsamēro ar pieprasīto atbalsta summu. Lai samazinātu piešķiramā atbalsta summu, līdzīgu vai identisku kvalitātes nosacījumu gadījumā piedāvājuma kopējā novērtējumā vairāk prioritātes punktu principā būtu jāsaņem pretendētājam, kurš prasījis mazāko atbalsta summu. Konkursa rīkotājiestādei vienmēr iepriekš jānorāda, kāda relatīvā nozīme tiks piešķirta katram izvēlētajam (kvalitatīvajam) kritērijam.
- e) *Tehnoloģiskā neitralitāte*. Tā kā platjoslas pakalpojumu nodrošināšanai var izmantot dažādus tehnoloģiskos risinājumus, konkursā nedrīkstētu dot priekšroku kādai konkrētai tehnoloģijai vai tīkla platformai, ne arī izslēgt kādu no tām. Pretendentiem jābūt tiesīgiem piedāvāt nepieciešamo platjoslas pakalpojumu sniegšanu, izmantojot vai kombinējot jebkuras tehnoloģijas, kas tiem šķiet piemērotākās. Attiecīgi atbalsta piešķirējiestāde, pamatojoties uz objektīviem konkursa kritērijiem, var izvēlēties piemērotāko tehnoloģisko risinājumu vai to kombināciju. Principā platības ziņā lielāku mērķa teritoriju vispārēju pārklājumu var nodrošināt ar dažādu tehnoloģiju kombināciju.
- f) *Esošās infrastruktūras izmantošana*. Tā kā esošās infrastruktūras izmantošanas iespējas ir viens no platjoslas izvēršanas izmaksu noteicošajiem faktoriem, EBTA valstīm jānodrošina, lai pretendenti izmantot esošo pieejamo infrastruktūru, lai novērstu resursu lieku un neracionālu dublēšanos un samazinātu valsts finansējuma summu. Operatoriem, kuru īpašumā vai kontrolē ir mērķa teritorijā esoša infrastruktūra (neatkarīgi no tā, vai tā tiek faktiski izmantota) un kuri vēlas piedalīties konkursā, ir jāizpilda šādi nosacījumi: i) sabiedriskās apspriešanas laikā informēt piešķirējiestādi un VRI par šo infrastruktūru; ii) laikus sniegt visu vajadzīgo informāciju pārējiem pretendentiem tā, lai tiem būtu iespēja šo infrastruktūru iekļaut savos piedāvājumos. EBTA valstīm jāizveido valsts datubāze par pieejamo esošo infrastruktūru, ko var izmantot platjoslas izvēršanai.
- g) *Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve*. Jebkura platjoslas valsts atbalsta pasākuma obligāts elements ir nodrošināt trešām personām faktisku vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi subsidētajai platjoslas infrastruktūrai. Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve dod operatoriem (trešām personām) iespēju konkurēt ar izraudzīto pretendentu (ja tas ir pārstāvēts arī mazumtirdzniecības līmenī), tādējādi paplašinot izvēles iespējas un veicinot konkurenci pasākuma aptvertajās teritorijās, vienlaikus novēršot reģionālu pakalpojumu monopolu veidošanos. Šis nosacījums, kas piemērojams tikai valsts atbalsta saņēmējiem, nav atkarīgs no iepriekšējās tirgus analīzes pamatdirektīvas 7. panta

⁽⁹³⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 475/07 – Īrija, *National Broadband Scheme (NBS)*, un Komisijas lēmumu lietā N 157/06 – Apvienotā Karaliste, *South Yorkshire Digital region Broadband Project*.

⁽⁹⁴⁾ Ja šis konkursa procedūras priekšmets ir publiskā iepirkuma līgums, uz kuru attiecas ES publiskā iepirkuma Direktīvas 2004/17/EK (EEZ līguma XVI pielikuma 4. punktā minētais tiesību akts, OV L 245, 7.9.2006., 22. lpp. un EEZ papildinājums Nr. 44, 7.9.2006., 18. lpp.) vai 2004/18/EK (EEZ līguma XVI pielikuma 2. punktā minētais tiesību akts (OV L 245, 7.9.2006., 22. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 44, 7.9.2006., 18. lpp.)), konkursa paziņojums saskaņā ar minēto direktīvu prasībām ir jāpublicē *ES Oficiālajā Vēstnesī*, lai nodrošinātu EEZ līmeņa konkurenci. Pārējos gadījumos informācija par konkursu jāpublisko vismaz valsts līmenī.

⁽⁹⁵⁾ Ja konkursā nepiesakās pietiekams pretendentu skaits, uzvarējušā pretendenta piedāvāto izmaksu aprēķinu var likt pārbaudīt ārējam revidentam.

⁽⁹⁶⁾ Ja tehnisku iemeslu dēļ nav iespējams izveidot valsts līmeņa tīmekļa vietni, tad jāizveido reģionālas tīmekļa vietnes, kas savstarpēji jāsavieno.

⁽⁹⁷⁾ Atbilstoši ģeogrāfiskajai teritorijai, kas noteikta konkursa nolikumā.

⁽⁹⁸⁾ Piemēram, vairāk punktu varētu piešķirt tādai tīkla topoloģijai, kas nodrošina faktisku un pilnīgu atsaisti. Jānorāda, ka pašreizējā tirgus attīstības posmā divpunktu topoloģija ir ilgtermiņa konkurencei labvēlīgāka nekā punkta–daudzpunktu topoloģija, bet to izvēršanas izmaksas ir līdzīgas, jo īpaši pilsētās. Punkta–daudzpunktu tīkli spēs nodrošināt pilnīgu un faktisku atsaisti tikai tad, ja WDM-PON (pasīvās optiskās šķiedras tīkls ar viļņgarumdales blīvēšanu) piekļuve tiks standartizēta un attiecīga prasība iekļauta piemērojamajā tiesiskajā regulējumā.

izpratnē ⁽⁹⁹⁾. Tas, kādas vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves saistības tiek noteiktas attiecībā uz subsidēto tīklu, jāaskaņo ar piekļuves saistību kopumu, kas paredzēts nozares regulējumā ⁽¹⁰⁰⁾. Principā subsidētiem uzņēmumiem jāpiedāvā plašāks vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produktu klāsts salīdzinājumā ar to, ko VRI saskaņā ar nozares regulējumu noteikusi operatoriem ar būtisku ietekmi tirgū ⁽¹⁰¹⁾, jo atbalsta saņēmējs savas infrastruktūras izvēšanai izmanto ne tikai paša līdzekļus, bet arī nodokļu maksātāju naudu ⁽¹⁰²⁾. Šī vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve jānodrošina iespējami agrīnā posmā pirms tīkla ekspluatācijas sākšanas ⁽¹⁰³⁾.

Faktiska vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve subsidētajai infrastruktūrai ⁽¹⁰⁴⁾ jāpiedāvā vismaz uz septiņiem gadiem. Ja pēc šā septiņu gadu laikposma VRI atzīst, ka attiecīgās infrastruktūras operatoram saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu ir būtiska ietekme konkrētajā tirgū, piekļuves nodrošināšanas saistības jānosaka saskaņā ar elektronisko sakaru regulējumu ⁽¹⁰⁵⁾. VRI vai citas kompetentās valsts iestādes tiek mudinātas izdot piešķirējietādēm norādes par principiem, kā noteikt vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves nosacījumus un tarifus. Lai nodrošinātu reālu piekļuvi, attiecībā uz visu subsidēto tīklu, tostarp tā daļām, kurās izmanto esošo infrastruktūru, ir jāpiemēro vienādi piekļuves nosacījumi ⁽¹⁰⁶⁾. Piekļuves saistībām jābūt spēkā neatkarīgi no izmaiņām subsidētās infrastruktūras īpašumtiesībās, pārvaldībā vai ekspluatācijā.

- h) *Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves cenas.* Cenu salīdzinoša noteikšana ir svarīgs instruments, kas ļauj nodrošināt, ka ar piešķirto atbalstu tiks radīti tādi paši tirgus apstākļi kā citos platjoslas tirgos ar aktīvu konkurenci. Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves cenām jābalstās uz VRI cenu noteikšanas principiem un salīdzinošajām cenām, un jāņem vērā tīkla operatora saņemtais atbalsts ⁽¹⁰⁷⁾. Par salīdzinošo cenu būtu jānosaka citu attiecīgās valsts vai EEZ salīdzināmu zonu, kurās konkurence ir aktīvāka, publicēto vairumtirdzniecības cenu vidējais aritmētiskais vai, ja nav pieejamas šādas publicētas cenas, tad VRI jau noteiktās vai apstiprinātās cenas attiecīgajiem tirgiem un pakalpojumiem. Ja kādiem vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produktiem nav pieejamas salīdzināšanai izmantojamas publicētās vai regulētās cenas, cenu noteikšanā jāvadās pēc principa par cenu tuvināšanu izmaksām, ievērojot saskaņā ar nozares regulējumu noteikto metodiku ⁽¹⁰⁸⁾. Ņemot vērā, ka vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves cenu salīdzinošā noteikšana ir sarežģīta, EBTA valstis tiek mudinātas nodrošināt VRI attiecīgas pilnvaras un cilvēkresursus, lai konsultētu piešķirējietādes šajos jautājumos. Lai VRI dotu pietiekami daudz laika atzinuma sniegšanai, atbalsta projekta sīks apraksts VRI jāiesniedz vismaz divus mēnešus pirms plānotās izziņošanas. Ja VRI ir dotas šādas pilnvaras, atbalsta piešķirējietādei jākonsultējas ar to par vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves cenu un nosacījumu noteikšanu. Cenu salīdzināšanas kritērijiem jābūt skaidri norādītiem konkursa dokumentācijā.
- i) *Uzraudzība un atgūšanas mehānisms.* Piešķirējietādēm ir cieši jāuzrauga platjoslas projekta īstenošana visā projekta darbības laikā. Parasti gadījumos, kad operators ir izraudzīts iepirkuma procedūrā, projekta rentabilitātes faktiskā attīstība ir mazāk jāuzrauga. Daudzos gadījumos var būt lietderīgi atbalsta summu noteikt *ex ante*, lai noteiktā laikposmā segtu paredzamo finansējuma starpību, nevis noteikt atbalsta summu pēc faktiski konstatētajām izmaksām un ieņēmumiem. *Ex ante* variantā uzņēmumam principā ir lielāks stimuls ierobežot izmaksas un laika gaitā palielināt efektivitāti. Tomēr, ja attiecībā uz izmaksu un ieņēmumu nākotnes tendencēm pastāv liela neskaidrība un ir izteikta informācijas asimetrija, valsts iestādei var būt pievilcīgāk izvēlēties nevis absolūtu *ex ante* finansēšanas modeli, bet *ex ante* un *ex post* apvienojumu (piemēram, izmantojot atgūšanas mehānismu, kas

⁽⁹⁹⁾ Atsauci skatīt 3. zemsvītras piezīmē. Turklāt, ja EBTA valstis izvēlas tādu pārvaldības modeli, kurā trešām personām attiecībā uz subsidēto platjoslas infrastruktūru tiek piedāvāti tikai vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves pakalpojumi, bet ne mazumtirdzniecības pakalpojumi, iespējami konkurences kropļojumi tiek vēl vairāk samazināti, jo šāds tīkla pārvaldības modelis palīdz novērst iespējami sarežģītas problēmas saistībā ar spiedienu uz peļņas normu un slēptām piekļuves diskriminācijas formām. Skatīt, piemēram, SA.30317 – *High-speed broadband in Portugal*.

⁽¹⁰⁰⁾ Ja valsts atbalsta pasākums paredz finansējumu tādiem jauniem pasīvās infrastruktūras elementiem kā kabeļu kanalizācija vai stabi, tad pie tiem jānodrošina beztermiņa piekļuve. Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumus lietās N 53/2010 – Vācija, *Federal framework programme on ducts support*, N 596/09 – Itālija, *Bridging the digital divide in Lombardia*, N 383/09 – Vācija, *Amendment of N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony*, N 330/2010 – Francija, *Programme national Très Haut Débit*.

⁽¹⁰¹⁾ Piemēram, attiecībā uz NGA tīkliem atskaites punktam jābūt NGA ieteikumā iekļautajam piekļuves produktu sarakstam.

⁽¹⁰²⁾ Ja valsts atbalstu sniedz, lai finansētu kabeļu kanalizācijas izbūvi, tai jābūt pietiekami ietilpīgai, lai tajā būtu vieta vairākiem kabeļu tīkliem un gan punkta–daudzpunktu, gan divpunktu risinājumiem.

⁽¹⁰³⁾ Ja tīkla operators sniedz arī mazumtirdzniecības pakalpojumus, tad saskaņā ar NGA ieteikumu piekļuve parasti jānodrošina vismaz sešus mēnešus pirms šo mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas sākuma.

⁽¹⁰⁴⁾ Faktisku vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi subsidētajai infrastruktūrai var nodrošināt ar II papildinājumā minētajiem vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produktiem.

⁽¹⁰⁵⁾ Skatīt 3. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁰⁶⁾ Piemēram, trešo personu vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves izmantojumu nedrīkst ierobežot, to piedāvājot tikai platjoslas mazumtirdzniecības pakalpojumiem.

⁽¹⁰⁷⁾ Tas, kādā mērā ņem vērā atbalsta summu, var būt atkarīgs no konkurences situācijas konkursa atlases procedūrā un mērķa teritorijā. Salīdzinošā cena tādējādi būtu vairumtirdzniecības cenas augšējā robeža.

⁽¹⁰⁸⁾ Lai novērstu to, ka operatori mākslīgi uzpūš izmaksas, EBTA valstis tiek mudinātas izmantot līgumus, kuros uzņēmumiem ir paredzēti stimuli laika gaitā samazināt izmaksas. Piemēram, pretēji līgumiem, kas paredz izmaksu atlīdzināšanu, fiksētas cenas līgums mudinātu uzņēmumu laika gaitā samazināt izmaksas.

dot iespēju līdzsvaroti sadalīt neparedzētu peļņu). Lai novērstu nesamērīgi lielu slogu maziem vietējiem projektiem, var būt lietderīgi atgūšanas mehānismam noteikt minimālo summu. Tāpēc EBTA valstīm atgūšanas mehānisms jāpiemēro tikai tad, ja projekta atbalsta summa pārsniedz EUR 10 miljonus⁽¹⁰⁹⁾. Piešķirējietādes var paredzēt, ka papildu peļņu, ko atgūst no izraudzītā pretendenta, var izmantot platjoslas tīkla turpmākai paplašināšanai pamatshēmas ietvaros ar tādiem pašiem nosacījumiem kā sākotnējam atbalsta pasākumam. Uzvarējušā pretendenta pienākums nošķirt grāmatvedības uzskaiti attiecībā uz saņemto subsīdiju palīdzēs piešķirējietādēm uzraudzīt shēmas īstenošanu un gūto papildu peļņu⁽¹¹⁰⁾.

- j) *Pārredzamība*. EBTA valstīm centrālā tīmekļa vietnē par valsts atbalsta pasākumiem jāpublicē vismaz šāda informācija: apstiprinātās atbalsta shēmas un tās īstenošanas noteikumu pilns teksts, atbalsta saņēmēja nosaukums, atbalsta summa, atbalsta intensitāte un izmantotā tehnoloģija. Šī informācija jāpublicē pēc atbalsta piešķiršanas lēmuma pieņemšanas un jāglabā vismaz 10 gadus, kā arī tai jābūt pieejamai sabiedrībai bez jebkādiem ierobežojumiem. Atbalsta saņēmējam ir pienākums nodrošināt pilnvarotām trešām personām vispārēju un nediskriminējošu piekļuvi informācijai par tā infrastruktūru (tostarp kabeļu kanalizāciju, āra sadales skapjiem un optisko šķiedru), kas izvērstā valsts atbalsta pasākuma ietvaros⁽¹¹¹⁾. Tas ļaus citiem operatoriem viegli izvērtēt iespēju piekļūt šai infrastruktūrai un sniegs visu attiecīgo informāciju par platjoslas tīklu platjoslas infrastruktūru centralizētajam reģistram (ja EBTA valstī ir šāda datubāze) un/vai VRI.
- k) *Ziņojumu sniegšana*. Valsts atbalsta piešķirējietādei no tīkla izmantošanas sākuma dienas visā atbalsta pasākuma īstenošanas periodā reizi divos gados jāpaziņo EBTA Uzraudzības iestādei svarīgākā informācija par atbalsta projektiem⁽¹¹²⁾. Attiecībā uz valsts un reģionālām pamatshēmām valsts vai reģionālajām iestādēm jāapkopo informācija par individuālajiem pasākumiem un jāiesniedz Iestādei. Lai pieņemtu lēmumu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, Iestāde var pieprasīt papildu ziņojumus par piešķirto atbalstu.

3.5. NGA tīklu ātras izvēršanas veicināšana

75. Tāpat kā platjoslas pamata tīklu izvēršanas politikas gadījumā, arī valsts atbalsts NGA tīklu izvēršanai var tikt atzīts par piemērotu un attaisnojamu instrumentu, ja ir izpildīti vairāki būtiski nosacījumi. Ja komerciālie operatori savus lēmumus par ieguldījumiem NGA tīklos pieņem, pamatojoties uz prognozēto rentabilitāti, tad valsts iestādei, pieņemot lēmumu, ir jāņem vērā arī sabiedrības intereses, lai finansētu brīvi pieejamu un neitrālu platformu, kurā daudzi operatori, savstarpēji konkurējot, varēs sniegt pakalpojumus galalietotājiem.
76. Visiem NGA izvēršanas atbalsta pasākumiem ir jāatbilst saderības nosacījumiem, kas uzskaitīti 2.5. un 3.4. iedaļā. Papildus ir jābūt izpildītiem turpmāk minētajiem nosacījumiem, ņemot vērā konkrēto situāciju, kādā notiks valsts ieguldījumi NGA tīklos.
- a) *Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve*. Ņemot vērā NGA ekonomiskos aspektus, ir ļoti svarīgi nodrošināt operatoriem (trešām personām) faktisku vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi. Īpaši teritorijās, kurās jau darbojas konkurējoši platjoslas pamata tīklu operatori⁽¹¹³⁾, jānodrošina, ka tiek saglabāta tirgus konkurences situācija, kāda pastāvēja pirms iejaukšanās. Turpmāk ir izklāstīti 3.4. iedaļā aprakstīto piekļuves nosacījumu precizējumi. Subsīdētajā tīklā visiem operatoriem, kas prasa piekļuvi, ir jāpiedāvā vienlīdzīgi un nediskriminējoši nosacījumi un jānodrošina

⁽¹⁰⁹⁾ Atgūšana nav vajadzīga attiecībā uz valsts īpašumā esošu vairumtirdzniecības līmeņa infrastruktūru, ko valsts iestāde pārvalda vienīgi ar mērķi nodrošināt visiem operatoriem vienlīdzīgu un nediskriminējošu piekļuvi, ja ir izpildīti 93. zemsvītras piezīmē minētie nosacījumi.

⁽¹¹⁰⁾ Paraugprakses piemēri liecina, ka uzraudzību un atgūšanu ir vērts piemērot vismaz septiņus gadus, bet gūtā papildu peļņa (t. i., peļņa, kas pārsniedz sākotnējā uzņēmējdarbības plānā paredzēto vai nozares vidējo peļņu) jāsadala starp atbalsta saņēmēju un valsts iestādēm atbilstoši pasākuma atbalsta intensitātei.

⁽¹¹¹⁾ Šī informācija regulāri jāatjaunina (piemēram, ik pēc sešiem mēnešiem), un tai jābūt pieejamai formātā, ko nesedz autortiesības.

⁽¹¹²⁾ Šajā informācijā papildus saskaņā ar 74. punkta j) apakšpunktu publiskotajai informācijai jāietver vismaz tīkla izmantošanas sākuma datums, vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produkti, tīkla piekļuves prasītāju, pakalpojumu sniedzēju un apkalpoto mājokļu skaits, kā arī apguves rādītāji.

⁽¹¹³⁾ Tostarp LLU operatori.

tiem faktiskas un pilnīgas atsaistes iespējas⁽¹¹⁴⁾. Turklāt operatoriem (trešām personām) jābūt iespējai piekļūt ne tikai aktīvajai⁽¹¹⁵⁾, arī pasīvajai tīkla infrastruktūrai⁽¹¹⁶⁾. Tāpēc papildus piekļuvei bitu plūsmai un atsaistītai piekļuvei abonētlinijai un abonentapakšlinijai piekļuves nodrošināšanas saistībās jāietver arī tiesības izmantot kabeļu kanalizāciju un stubus, tumšo šķiedru un āra sadales skapjus⁽¹¹⁷⁾. Faktiska vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve jānodrošina vismaz septiņus gadus, bet piekļuvei pie kabeļu kanalizācijas un stabiem jābūt beztermiņa. Šis nosacījums neskar līdzīgas reglamentējošas saistības, ko VRI var būt noteikusi efektīvas konkurences veicināšanai konkrētajā tirgū, vai pasākumus, kas pieņemti minētajā laikposmā vai pēc tā beigām⁽¹¹⁸⁾.

Ir iespējams, ka mazapdzīvotās teritorijās, kur platjoslas pakalpojumu piedāvājums ir ierobežots, un attiecībā uz maziem uzņēmumiem prasība nodrošināt visus piekļuves produktu veidus var nesamērīgi sadārdzināt ieguldījumu izmaksas⁽¹¹⁹⁾, neradot būtiskus ieguvumus lielākas konkurences ziņā⁽¹²⁰⁾. Šādā gadījumā var paredzēt, ka piekļuves produktus, kas prasa dārgas un neparedzētas iejaukšanās subsidētajā infrastruktūrā (piemēram, kopvietojumu sadales starppunktos), piedāvā vienīgi tad, ja pastāv vērā ņemams operatoru (trešo personu) pieprasījums. Pieprasījumu uzskata par vērā ņemamu, ja i) piekļuves prasītājs iesniedz reālistisku uzņēmējdarbības plānu, kurā ir pamatota konkrēta produkta attīstīšana subsidētajā tīklā, un ii) cits operators tajā pašā teritorijā vēl nepiedāvā līdzīgu piekļuves produktu par cenām, kas līdzvērtīgas blīvāk apdzīvotās teritorijās piedāvātajām⁽¹²¹⁾.

Savukārt iepriekšējā rindkopā paredzēto nevar piemērot blīvi apdzīvotās teritorijās, kurās paredzama konkurence infrastruktūras jomā. Tāpēc šādās teritorijās subsidētajā tīklā ir jānodrošina visi tīkla piekļuves produktu veidi, kas operatoriem var būt vajadzīgi⁽¹²²⁾.

- b) *Vienlīdzīga un nediskriminējoša attieksme.* Subsidētajai infrastruktūrai jābūt tādai, kas konkurējošiem operatoriem dod iespēju sniegt galalietotājiem konkurētspējīgus pakalpojumus par pieņemamu cenu. Ja tīkla operators ir vertikāli integrēts, ir jānosaka pienācīgas garantijas, lai novērstu jebkādu interešu konfliktu, nepamatotu diskrimināciju pret piekļuves prasītājiem vai satura nodrošinātājiem un jebkādas citas slēptas, netiešas priekšrocības. Tāpat piešķiršanas kritērijos jāparedz, ka pretendenti saņem papildu punktus, ja tie piedāvā vienīgi vairumtirdzniecības līmeņa modeli, vienīgi pasīvo modeli vai abus.

⁽¹¹⁴⁾ Pašreizējā tirgus attīstības posmā divpunktu topoloģija nodrošina faktisku atsaisti. Ja izraudzītais pretendents izvērs tīklu ar punkta–daudzpunktu topoloģiju, tam jānosaka tiešs pienākums nodrošināt faktisku atsaisti ar viļņgarumdales blīvēšanu (WDM), kolīdz piekļuve ir standartizēta un komerciāli pieejama. Kamēr WDM atsaiste nav faktiski nodrošināta, izraudzītajam pretendētājam jānosaka pienākums piekļuves prasītājiem nodrošināt virtuālu atsaisti, kas maksimāli līdzīga fiziskajai atsaistei.

⁽¹¹⁵⁾ Ja operatori (trešās personas) ir netieši atbalsta saņēmēji, tiem, saņemot piekļuves vairumtirdzniecības līmeni, var nākties pašiem nodrošināt piekļuves bitu plūsmu. Piemēram, Komisijas lēmumā lietā N 330/2010 – Francija, *Programme national Très Haut Débit*, lai gan atbalsts tika piešķirts tikai pasīvajai infrastruktūrai, tika pieprasīta arī aktīvā piekļuve.

⁽¹¹⁶⁾ Piemēram, iekārtām klienta telpās (CPE) vai citām tīkla ekspluatācijā nepieciešamām iekārtām. Ja piekļuves faktiskai nodrošināšanai nepieciešams modernizēt kādas tīkla daļas, tas jāparedz piešķirējistādes plānos, piemēram, paredzot, ka tiks nodrošināta pietiekami ietilpīga kabeļu kanalizācija, ierīkoti lielāki āra sadales skapji, lai nodrošinātu faktisku atsaisti, utt.

⁽¹¹⁷⁾ Stingras piekļuves saistības ir vēl jo svarīgākas tāpēc, ka jārisina arī problēma saistībā ar esošo ADSL operatoru pakalpojumu un plānoto NGA tīklu operatoru pakalpojumu pagaidu aizstājamību. Piekļuves saistību noteikšana nodrošinās, ka konkurējoši ADSL operatori saviem klientiem varēs piedāvāt NGA tīklu, tiklīdz būs ierīkots subsidētais tīkls, un tādejādi varēs sākt plānot paši savus turpmākos ieguldījumus, nenonākot neizdevīgā konkurences situācijā. Skatīt, piemēram, N 461/09 – Apvienotā Karaliste, *Cornwall & Isles of Scilly Next Generation Broadband*.

⁽¹¹⁸⁾ Šajā saistībā ir jāņem vērā, vai joprojām pastāv īpašie tirgus apstākļi, kuri bija pamatā atbalsta piešķiršanai par attiecīgo infrastruktūru.

⁽¹¹⁹⁾ Nesamērīgs izmaksu sadārdzinājums piešķirējistādei jāpārēda ar sīki izstrādātiem un objektīviem izmaksu aprēķiniem.

⁽¹²⁰⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 330/2010 – Francija, *Programme national Très Haut Débit*, un lietā SA.33671 – Apvienotā Karaliste, *Broadband Delivery UK*.

⁽¹²¹⁾ Saskaņā ar samērīguma analīzi lestage var akceptēt arī citus nosacījumus, ņemot vērā konkrētā gadījuma specifiku un ietekmes kopējo samēru. Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā N 330/2010 – Francija, *Programme national Très Haut Débit*, un lietā SA.33671 – Apvienotā Karaliste, *Broadband Delivery UK*. Ja attiecīgie nosacījumi ir izpildīti, piekļuve jāpiešķir termiņā, kāds parasti tiek piemērots konkrētajā tirgū. Strīda gadījumā atbalsta piešķirējistādei jālūdz VRI vai citas kompetentās valsts iestādes konsultāciju.

⁽¹²²⁾ Piemēram, pasīvajiem fiksētajiem tīkliem jāspēj nodrošināt gan divpunktu, gan punkta–daudzpunktu topoloģiju atkarībā no operatoru izvēles. Īpaši attiecībā uz blīvi apdzīvotām teritorijām (ja tās ir tiesīgas pretendēt uz valsts atbalstu) tīktu uzskatīts, ka sabiedrības interesēm neatbilst ieguldījumu atbalsta piešķiršana esošo tīklu vienkāršai modernizācijai, kas nerada krasu uzlabojumu arī konkurences ziņā.

77. Konkurenci īpaši veicina tādi valsts atbalsta projekti, kas paredz finansēt atvilces maršrutēšanas tīklus⁽¹²³⁾ vai tikai inženiertehniskos darbus, kuri dod iespēju visu operatoru piekļuvei un jebkuras tehnoloģijas izmantojumam. Šis apstāklis tiks ņemts vērā šādu projektu novērtējumā.

3.6. Atbalsts īpaši ātrdarbīgas platjoslas tīkliem

78. Ņemot vērā ievadā minētos mērķus, jo īpaši mērķi, lai vismaz 50 % abonentu būtu interneta pieslēgums ar ātrumu virs 100 Mb/s, un ievērojot to, ka īpaši pilsētās var būt pieprasījums pēc augstākiem darbības parametriem, nekā komerciālie ieguldītāji ir gatavi piedāvāt tuvākajā nākotnē, izņēmuma kārtā, atkāpjoties no 73. punkta, būtu pieļaujama valsts iejaukšanās attiecībā uz NGA tīkliem, kas spēj nodrošināt īpaši ātrdarbīgu internetu krietni virs 100 Mb/s.
79. "Melnajās NGA" zonās šāda iejaukšanās būtu pieļaujama vienīgi tad, ja, pamatojoties uz turpmāk minētajiem kumulatīvajiem kritērijiem, tiek pierādīts 47. punktā minētais "krasais uzlabojums":
- a) esošajiem vai plānotajiem⁽¹²⁴⁾ NGA tīkliem optiskās šķiedras kabeļi nesniedzas līdz galalietotāju telpām⁽¹²⁵⁾;
 - b) tirgus situācija, vērtējot pēc komerciālo operatoru ieguldījumu plāniem saskaņā ar 59.–61. punktu, neattīstās tā, ka tuvākajā nākotnē tiktu nodrošināti konkurētspējīgi īpaši ātrdarbīgas platjoslas pakalpojumi⁽¹²⁶⁾ ar ātrumu virs 100 Mb/s;
 - c) ir paredzams pieprasījums pēc šādiem kvalitātes uzlabojumiem⁽¹²⁷⁾.
80. Iepriekšējā punktā aprakstītajā situācijā ikvienam jaunam subsidētajam tīklam ir jāatbilst 74. un 76. punktā noteiktajiem saderības nosacījumiem. Turklāt atbalsta piešķirējiestādei jāpierāda arī, ka:
- a) subsidētais tīkls nodrošinātu ievērojami uzlabotus tehnoloģiskos parametrus un darbības rādītājus salīdzinājumā ar esošo vai plānoto tīklu pārbaudāmajiem parametriem un darbības rādītājiem⁽¹²⁸⁾;
 - b) subsidētā tīkla pamatā būs atvērtā arhitektūra un tas tiks ekspluatēts tikai kā vairumtirdzniecības līmeņa tīkls;
 - c) atbalsts neradītu pārmērīgus kropļojumus konkurencē ar citām NGA tehnoloģijām, kurās tirgus operatori tajās pašās mērķa teritorijās ir nesen veikuši ievērojamus jaunus ieguldījumus infrastruktūrā⁽¹²⁹⁾.
81. Tikai tad, ja ir izpildīti šie papildu nosacījumi, varētu atzīt, ka valsts finansējuma piešķiršana šādiem tīkliem ir saderīga, ievērojot samēra pārbaudes prasības. Citiem vārdiem sakot, šim finansējumam būtu jārada būtiski, paliekoši, konkurenci veicinoši, nevis pagaidu tehnoloģiski uzlabojumi, pārmērīgi neizstumjot privātos ieguldījumus.

Nobeiguma noteikumi

82. Šis pamatnostādnes tiks piemērotas no to pieņemšanas dienas. Iestāde piemēros šīs pamatnostādnes visiem paziņotajiem atbalsta pasākumiem, par kuriem tai būs jāpieņem lēmums pēc šo pamatnostādņu pieņemšanas, pat ja par projektiem paziņots pirms minētās pieņemšanas.

⁽¹²³⁾ Skatīt 56. punktu. Iejaukšanos, kas sniedzas tālāk par centrāles līmeni, uzskatīs par NGA, nevis NGN pasākumiem. Skatīt Komisijas lēmumu lietā SA.34031 – *Next generation broadband in Valle d'Aosta*.

⁽¹²⁴⁾ Pamatojoties uz reālistiskiem ieguldījumu plāniem tuvākajai nākotnei (trim gadiem) saskaņā ar 59.–61. punktu.

⁽¹²⁵⁾ Piemēram, NGA tīkliem optiskās šķiedras kabeļi nesniedzas līdz galalietotāja telpām FTN tīklu gadījumā, jo optiskā šķiedra ir ierīkota tikai līdz mezgliem (sadales skapjiem). Tāpat dažos kabeļu tīklos optisko šķiedru izmanto līdz sadales skapjiem, bet galalietotājus pieslēdz ar koaksiālajiem kabeļiem.

⁽¹²⁶⁾ Piemēram, teritorijā, kurā ir FTTC vai līdzvērtīgs tīkls un moderns kabeļu tīkls (vismaz DOCSIS 3.0), parasti tiek uzskatīts, ka tirgus apstākļi ir konkurencei pietiekami labvēlīgi, lai uz īpaši ātrdarbīgas platjoslas pakalpojumiem būtu iespējams pāriet bez valsts iejaukšanās.

⁽¹²⁷⁾ Skatīt, piemēram, 81. un 82. zemsvītras piezīmē minētos rādītājus.

⁽¹²⁸⁾ Skatīt 59.–61. punktu.

⁽¹²⁹⁾ Tādi kropļojumi rastos, ja atbalsta dēļ tirgus operatori nespētu samērīgā laikposmā (ņemot vērā parasto amortizācijas periodu) atpelnīt savus ieguldījumus infrastruktūrā. Tiks īpaši ņemti vērā šādi (savstarpēji saistīti) faktori: ieguldījumu apjoms, cik sen tie veikti, minimālais laiks, kas vajadzīgs pietiekamas atdeves gūšanai no ieguldījumiem, un jauna subsidētā īpaši ātrdarbīga tīkla izvēšanas iespējamā ietekme uz esošo NGA tīklu abonentu skaitu un attiecīgajām abonēšanas cenām.

83. Saskaņā ar Iestādes noteikumiem, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai ⁽¹³⁰⁾, nelikumīga atbalsta gadījumā Iestāde piemēros noteikumus, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī. Attiecīgi Iestāde piemēros šīs pamatnostādnes nelikumīgam atbalstam, kas piešķirts pēc to publicēšanas.
84. Pamatojoties uz EEZ 61. panta 1. punktu, Iestāde ar šo ierosina EBTA valstīm 12 mēnešu laikā pēc šo pamatnostādņu pieņemšanas veikt vajadzīgos pasākumus un vajadzības gadījumā grozīt to spēkā esošās atbalsta shēmas, lai nodrošinātu atbilstību šo pamatnostādņu noteikumiem.
85. EBTA valstis tiek aicinātas skaidri un bez atrunām paust savu piekrišanu šiem ierosinātajiem atbilstīgajiem pasākumiem divu mēnešu laikā, sākot no pasākumu saņemšanas dienas. Ja atbilde nav saņemta, Iestāde uzskatīs, ka attiecīgā EBTA valsts ierosinātajiem pasākumiem nepiekrīt.
86. Iestāde šīs pamatnostādnes pārskatīs, ņemot vērā Komisijas veiktos turpmākos grozījumus Komisijas paziņojumā "Kopienas pamatnostādnes valsts atbalsta noteikumu piemērošanai attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu".

⁽¹³⁰⁾ OV L 73, 19.3.2009., 23. lpp., EEZ papildinājums Nr. 15, 19.3.2009., 1. lpp. Skatīt tīmekļa vietni <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=15119&1=1>

I papildinājums

Tipiski atbalsta pasākumi platjoslas jomā

Komisija savā lietu izskatīšanas praksē ir apkopojusi izplatītākos finansēšanas mehānismus, kurus ES valstis ir izmantojušas platjoslas izvēršanas atbalstam un kuri vērtēti saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, kas atbilst EEZ līguma 61. panta 1. punktam. Turpmāk sniegtais saraksts ir ilustratīvs un nepilnīgs – valsts iestādes var izstrādāt citādus platjoslas izvēršanas atbalsta veidus vai atkāpties no aprakstītajiem modeļiem. Šis kombinācijas parasti ietver valsts atbalstu, ja vien ieguldījumus neveic saskaņā ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu (skatīt 2.2. iedaļu).

- 1. Naudas līdzekļu piešķirums** (“starpības finansējums”⁽¹⁾). Lielākajā daļā Komisijas izskatīto lietu EEZ valsts⁽²⁾ ieguldītājiem⁽³⁾ piešķir tiešas naudas līdzekļu dotācijas, lai tie izbūvētu, pārvaldītu un komerciāli ekspluatētu platjoslas tīklu⁽⁴⁾. Šādas dotācijas parasti ir uzskatāmas par valsts atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē, jo dotāciju finansē no valsts līdzekļiem un tā dod priekšrocību ieguldītājam – tas var veikt komercdarbību ar nosacījumiem, kādi tirgū nebūtu pieejami. Tādā gadījumā atbalsta saņēmēji ir gan tīkla operatori, kas saņem dotāciju, gan elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas pieprasa vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi subsidētajam tīklam.
- 2. Atbalsts natūrā.** Citos gadījumos EEZ valstis atbalsta platjoslas izvēršanu, finansējot visa platjoslas tīkla (vai tā daļu) izvēršanu un tad tīklu nododot elektronisko sakaru ieguldītāju rīcībā, lai tie šos tīkla elementus izmantotu paši savam platjoslas izvēršanas projektam. Šis atbalsts var izpausties dažādos veidos, bet visbiežāk EEZ valstis nodrošina platjoslas pasīvo infrastruktūru, veicot inženiertehniskos darbus (piemēram, uzrokot ceļu) vai ieguldot kabeļu kanalizāciju vai tumšo šķiedru⁽⁵⁾. Šis atbalsta veids rada priekšrocības gan ieguldītājiem platjoslā, kuriem ietaupās attiecīgās ieguldījumu izmaksas⁽⁶⁾, gan elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuri pieprasa vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi subsidētajam tīklam.
- 3. Valsts ekspluatēts platjoslas tīkls vai tā daļas.** Valsts atbalsts var būt iesaistīts arī tad, ja valsts nevis sniedz atbalstu ieguldītājam platjoslā, bet izbūvē platjoslas tīklu (vai tā daļu) un pati to ekspluatē ar valsts administrācijas vai valsts uzņēmuma starpniecību⁽⁷⁾. Šis iekļaušanās veids parasti paredz valsts īpašumā esošas pasīvās tīkla infrastruktūras izbūvi, lai ļautu to izmantot platjoslas operatoriem, nediskriminējošā veidā nodrošinot vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi tīklam. Tīkla ekspluatācija un vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves nodrošināšana par maksu ir saimnieciskā darbība EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē. Saskaņā ar judikatūru platjoslas tīkla izbūve, lai to pēc tam komerciāli izmantotu, ir uzskatāma par saimniecisko darbību, t. i., jau platjoslas tīkla izbūve var ietvert valsts atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta izpratnē⁽⁸⁾. Par atbalsta saņēmējiem tiks uzskatīti arī elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas pieprasa vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi valsts ekspluatētajam tīklam.
- 4. Koncesionāra pārvaldīts platjoslas tīkls.** EEZ valstis var arī finansēt tāda platjoslas tīkla izvēršanu, kurš paliek valsts īpašumā, bet kura ekspluatācijas tiesības konkursa procedūrā piedāvā komerciālam operatoram, lai tas tīklu pārvaldītu un ekspluatētu vairumtirdzniecības līmenī⁽⁹⁾. Arī šajā gadījumā, tā kā tīkls ir izbūvēts, lai to ekspluatētu, pasākums

(1) “Starpības finansējums” ir starpība starp ieguldījumu izmaksām un privāto ieguldītāju plānoto peļņu.

(2) Vai jebkura cita valsts iestāde, kas piešķir atbalstu.

(3) Termins “ieguldītājs” apzīmē uzņēmumus vai elektronisko sakaru tīklu operatorus, kas veic ieguldījumus platjoslas infrastruktūras izbūvē un izvēršanā.

(4) Starpības finansējuma piemēri atrodami Komisijas lēmumos šādās lietās: SA.33438 a.o – Polija, *Broadband network project in Eastern Poland*, SA.32866 – Grieķija, *Broadband development in Greek rural areas*, SA.31851 – Itālija, *Broadband Marche*, N 368/09 – Vācija, *Amendment of State aid*, N 115/08 – *Broadband in the rural areas of Germany*.

(5) Komisijas lēmumi lietās N 53/2010 – Vācija, *Federal framework programme on ducts support*, N 596/09 – Itālija, *Bridging the digital divide in Lombardia*. Skatīt arī lietu N 383/09 – Vācija, *Amendment of N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony*.

(6) Inženiertehnisko darbu izmaksas un citi ieguldījumi pasīvajā infrastruktūrā var veidot līdz 70 % no platjoslas projekta kopējām izmaksām.

(7) Komisijas lēmums lietā N 330/2010 – Francija, *Programme nationale Très Haut Débit* attiecās uz vairākiem atbalsta veidiem, no kuriem viens bija pašvaldību iespēja ekspluatēt pašu platjoslas tīklus *régie* veidā.

(8) Apvienotās lietas T-443/08 un T-455/08 *Freistaat Sachsen*/Komisija, Krājums 2011, II-1311. lpp.

(9) Komisijas lēmumi lietās N 497/2010 – Apvienotā Karaliste, *SHEFA – 2 Interconnect*, N 330/2010 – Francija, *Programme nationale Très Haut Débit*, N 183/09 – Lietuva, *RAIN Project*.

var ietvert valsts atbalstu. Par atbalsta saņēmējiem tiks uzskatīti operatori, kas pārvalda un ekspluatē tīklu, kā arī elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji (trešās personas), kas pieprasa vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi tīklam.

II papildinājums

Tehnisko terminu glosārijs

Šajās pamatnostādnēs piemēro turpmāk sniegtās definīcijas. Tās var tikt mainītas, ņemot vērā tirgus, tehnoloģiju un regulējuma turpmākās izmaiņas.

Piekļuves segments: “pēdējās jūdzes” segments, kas atvilces maršrutēšanas tīklu savieno ar galalietotāja telpām.

Atvilces maršrutēšanas tīkls: platjoslas tīkla daļa, kas ir pamattīkla un piekļuves tīkla savienošais posms un nodrošina datu plūsmu no globālā tīkla un uz to.

Piekļuve bitu plūsmai: vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves sniedzēja ierīkots ātrdarbīgs piekļuves savienojums ar klienta telpām, kas tiek piedāvāts trešām personām.

Tumšā šķiedra: neizgaismota optiskā šķiedra, kurai nav pieslēgtas pārraides sistēmas.

Kabeļu kanalizācija: pazemes cauruļvadi, ko izmanto platjoslas tīkla (optiskās šķiedras, vara vai koaksiālo) kabeļu ieguldīšanai.

Pilnīga atsaiste: fiziskā atsaiste, kas nodrošina piekļuvi galalietotāja piekļuves līnijai un dod iespēju konkurenta datu pārraides sistēmām tieši pārraidīt datus pa šo līniju. Noteiktos apstākļos virtuālo atsaisti var uzskatīt par līdzvērtīgu fiziskajai atsaistei.

FTTH: optiskā šķiedra līdz mājām (*fibre to the home*) – tīkls, kuram optiskās šķiedras kabeļi sniedzas līdz galalietotāja telpām, t. i., piekļuves tīkls, kuru gan tā barošanas, gan atzarposma segmentos (ieskaitot iekšējās instalācijas) veido optiskās šķiedras līnijas.

FTTB: optiskā šķiedra līdz ēkai (*fibre to the building*) – optiskās šķiedras kabeļi sniedzas līdz galalietotāja telpām, t. i., līdz ēkai ir optiskās šķiedras kabeļi, bet ēkā izmantoti vara vai koaksiālie kabeļi vai LAN.

FTTN: optiskā šķiedra līdz mezgliem (*fibre to the nodes*) – optiskās šķiedras kabeļi sniedzas līdz āra sadales skapim, kas var būt pat vairākus kilometrus no klienta telpām, un savienojuma pārējā daļa ir vara (optiskā šķiedra līdz sadales skapim/VDSL tīkli) vai koaksiālie (kabeļu/DOCSIS 3 tīkls) kabeļi. FTTN bieži tiek uzvertts kā pagaidu starpposms pārejā uz pilnu FTTH.

Neitrāli tīkli: tīkli, kas atbalsta visus tīkla topoloģijas veidus. FTTH tīklu gadījumā infrastruktūrai jāspēj nodrošināt gan divpunktu, gan punkta–daudzpunktu topoloģiju.

Nākamās paaudzes piekļuves tīkls: piekļuves tīkls, kas pilnīgi vai daļēji sastāv no optiskās šķiedras elementiem un spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar uzlabotiem parametriem salīdzinājumā ar tiem, kurus nodrošina pašreizējie platjoslas pamata tīkli.

Pasīvais tīkls: platjoslas tīkls, kurā nav aktīvo komponentu. Parasti tas ietver inženiertehnisko infrastruktūru, kabeļu kanalizāciju, tumšo šķiedru un āra sadales skapjus.

Pasīvā vairumtirdzniecības līmeņa piekļuve: piekļuve pārraides videi bez elektroniskiem komponentiem.

Punkta–daudzpunktu topoloģija: tīkla topoloģija, kurā klientiem ir sava atvēlētā līnija līdz starpposma pasīvajam mezglam (piemēram, āra sadales skapim), kur šīs līnijas ir apvienotas dalītā līnijā. Apvienošana var būt pasīva (ar sadalītājiem kā, piemēram, PON arhitektūrā) vai aktīva (piemēram, FTTC).

Divpunktu topoloģija: tīkla topoloģija, kurā klientiem ir sava atvēlētā līnija visā posmā no klienta līdz galvenajam klātbūtnes punktam (MPoP).

Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produkti: piekļuve, kas operatoram dod iespēju izmantot cita operatora infrastruktūru. Vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves produkti, kurus var piedāvāt subsidētajā tīklā, ir šādi:

- **FTTH/FTTB tīkls:** piekļuve kabeļu kanalizācijai un tumšajai šķiedrai, atsaistīta piekļuve abonentlīnijai (*WDM-PON* vai optiskā komutatora (*ODF*) atsaiste) un piekļuve bitu plūsmai,
 - **kabeļu tīkli:** piekļuve kabeļu kanalizācijai un bitu plūsmai,
 - **FTTC tīkli:** piekļuve kabeļu kanalizācijai, atsaistīta piekļuve abonentlīnijai un piekļuve bitu plūsmai,
 - **pasīvā tīkla infrastruktūra:** piekļuve kabeļu kanalizācijai un tumšajai šķiedrai un/vai atsaistīta piekļuve abonentlīnijai. Attiecībā uz integrētu operatoru – piekļuves saistības (kas atšķiras no piekļuves nodrošināšanas pasīvajai infrastruktūrai) nosaka saskaņā ar NGA ieteikuma noteikumiem,
 - **ADSL platjoslas tīkli:** atsaistīta piekļuve abonentlīnijai un piekļuve bitu plūsmai,
 - **mobile vai bezvadu tīkli:** bitu plūsma, kopīga piekļuve stabiem un piekļuve atvilces maršrutēšanas tīkliem,
 - **satelītu platforma:** piekļuve bitu plūsmai.
-

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV